DÖNEM : VII CİLT : 22 TOPLANTI : 3

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

Otuz beşinci birleşim

11 · II · 1946 Pazartesi

İçindekiler

	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	80
2. — Görüşülen işler	80
1. — Avukatlık Kanununun 3 v 4 ncü maddeleriyle 18 nci maddesinine yorumlanması hakkında Başbakanlık tzkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/270)	80:94
2. — İdareci Üyeler Kurulunun, 4448 sayılı kanunun 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Bütçe Komisyonu raporu (2/100)	94
3. — İzmir Milletvekilleri Şevket Adalan ve Halid Onaran'ın Bina Vergisi Kanununun 34 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve İçişleri, Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (2/92)	94:95,101,109,110:113
4. — Meslekî hastalıkların tazmini hakkında 42 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmaya dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ekonomi Komisyonları raporları (1/535)	95,101,109,113:116
5. — Sınai müesseselerde hafta tatili yapılması hakkında 14 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmıya dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ekonomi Komisyonları raporları (1/536)	95:96,101,109,117:120
6. — Ücretli İşbulma Büroları hakkında 34 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmıya dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ekonomi Komisyonları raporları (1/537)	96, 101,109,120:123
7. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununa bazı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı kanuna bağlı cetvelin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Bütçe Komisyonları raporları (1/533)	96: 101
8. — Erzurum Milletvekili Aziz Akyürek'in, Avukatlık Kanununun 21 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/73)	101

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Sayın üyelerden bazılarına izin verilmesine dair Büyük Millet Meclisi Başkanlığının iki tezkeresi okundu. İzinlerle beraber ikinci tezkerede adları yazılı olanların ödeneklerinin de verilmesi kabul edildi;

Adlî kâğıtların Posta, Telgraf ve Telefon İdaresi vasıtasiyle tebliğine dair olan 3560 sayılı kanuna ek kanun ile;

Belediye Kamulaştırma Kanununa bir geçici madde eklenmesine;

4644 sayılı kanunun Adalet Bakanlığı bölümünde değişiklik yapılmasına ve

3656 sayılı kanunun Emniyet Genel Müdürlüğü kısmına bağlı cetvele bazı kadrolar eklenmesine;

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesine dair olan kanunlar kabul olundu;

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü Memurları Emekli Sandığı hakkındaki 3137 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve yeniden bazı maddeler eklenmesine ve

İnebolu ve Amasra limanları yapımı için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesine dair kanun tasarılarının birinci görüşülmeleri yapıldı;

Pazartesi günü toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkanvekili	Kâtip
Sinob	İçel
C. K. İncedayı	*Dr. M. Berker*

Kâtip
Tunceli
Necmeddin Sahir Sılan

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,5

BAŞKAN — T. F. Sılay

KÂTİPLER : N. Fırat (Samsun), Dr. M. Berker (İçel).

BAŞKAN — Oturum açıldı.

2. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — Avukatlık Kanununun 3 ve 4 ncü maddeleriyle 18 inci maddesinin yorumlanması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/270) [1]

(Rapor okundu).

BAŞKAN — Bu raporda iki türlü yorum istenmektedir. Birisi Avukatlık Kanununun 3 ve 4 ncü maddelerine dayanarak, Dekanlığın avukatlığa mâni olup olmadığı, diğeri de 18 nci maddenin yorumu ki, Baro idare heyeti kararlarının kâtî olup olmadığına dairdir.

Böyle iki fıkralı hususlarda ayrı ayrı müzakereyi İçtüzük kabul etmiştir. Tatbikatta da faydalıdır. Onun için müsaade ederseniz evvelâ kanunun üçüncü ve dördüncü maddelerine ait yorum teklifini müzakere mevzuu ediyorum. Ondan sonra da 18 nci maddeye ait yorumu müzakere mevzuu edeceğim.

Üçüncü ve dördüncü maddelere ait yorum hakkında söz istiyen var mı?

C. TÜZEL (Kayseri) — Arkadaşlar; Adalet Bakanlığının isteği üzerine Adalet Komisyonunca çoklukla verilen ve şimdi okunan yorumlama kararında, Hukuk Fakültesi dekanlarının baro daki kayıtlarını muhafaza edemiyecekleri ve dekanlığa seçilmiş olmalarının kendilerinden avukatlık sıfatını gidereceği neticesine varıldığı tesbit edilmektedir. Dört arkadaşla beraber bu ka-

[1] *83 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.*

rara niçin katılmadığımızı arzetmeden önce mevzuun iyice aydınlanabilmesi için, müsaade ederseniz, çokluğu teşkil eden değerli arkadaşlarımın düşüncelerine hâkim olan sebepleri kısaca erzedeyim.

Bu sebepleri üç noktada toplamak mümkündür. Birinci sebebi şudur: deniliyor ki, Avukatlık Kanununda hangi hizmetlerin, hangi vazifelerin avukatlıkla birleşebileceği ayrı ayrı gösterilmiş- İdare Meclisi üyelikleri, başkanlıkları, Hukuk Fakültesi hukuk kolu profesörlükleri, doçentlikleri avukatlıkla birleşebilir. Avukatlıkla birleşebilecek bu vazifeler arasında dekanlık zikredilmemiştir. Halbuki kanun yapıcısı bu kanunu yaparken fakültelerdeki ordinaryüs profesörlüğünden, profesörlükten ve doçentlerden başka bir de dekan mevcut olduğunu biliyordu. Eğer dekanlığın da avukatlıkla birleşebileceğini kabul etmiş olsaydı, nasıl ki, profesör ve doçentleri zikretmiş ise dekanlıklarında bu meyanda avukatlıkla birleşebileceğini, vazife ve hizmetler arasında zikretmesi lâzımgelirdi. Madem ki, zikredilmemiştir, Binaenaleyh, istisnanın bunlara teşmili maksut olmadığına hükmetmek lâzımgelir.

Kanunda açık olarak zikredilmemiş olmasına rağmen eğer bu madde hükmünü dekanlara teşmil edecek olursak bu takdirde maddeye mütehammil olmadığı bir mânayi vermiş ve maddeyi yorumlamak yoluyla genişletmiş oluruz. Birinci mülâhaza budur.

İkinci sebep; yine deniliyor ki, Avukatlık Kanununda Devletin, vilâyetin, belediyenin veya sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait olan müessese ve teşekküllerin maaşlı ve ücretli herhangi bir vazifesini kabul eden kimse avukatlık yapamaz. Dekanlar ise profesörlük maaşından başka ayrıca dekanlık için Devletten bir para almaktadır. Binaenaleyh bu madde hükmü de dekanların avukatlık sıfatlarını muhafaza etmelerine mânidir.

Üçüncü sebep; Üniversite talimatnamesi dekanların ders ve mesai saatlerinde fakültede bulunmak mecburiyetinde olduklarını ve dekanlığa ait vazifeden başka hizmet ve vazifeleri deruhde edemiyeceklerini ve ancak Millî Eğitim Bakanlığının müsaadesiyle bir fakültede saatleri mahdut bir ders kabul edebileceklerini tasrih etmiştir. Binaenaleyh bütün vaktini fakültedeki işlere hasretmek mecburiyetinde olan dekanların avukatlık sıfatını muhafaza etmelerine bu bakımdan da imkân yoktur.

Eğer sadakatla arzedebildimse zannediyorum ki, çoğunluğu teşkil eden değerli arkadaşlarımızın düşüncelerine hâkim olan sebepler ve mülâhazalar bu üç toktada toplanabilir.

Şimdi bu karara neden katılamadığımızı, neden ayrıldığımızı arzedeyim. Evvelce dekan kimdir? Dekanın vazifesi nedir ve kimler bu vazifeye getirilir? Dekanın hukuki hüviyetini iyice belirtebilmek için komisyonla bu nokta üzerinde durduk. Gerekli incelemeleri yaptık. Maarif Kanunumuzda dekanların bu vazifeye nasıl getirileceğine dair olan bir hükme rastlıyamadık ve en nihayet bu boşluğun 1934 tarihli bir talimat ile tamamlanmış olduğunu, fakülte dekanlarının ne suretle intihap edileceklerine ve kimlerin dekan olabileceklerine dair hükümlerin bu talimatnameden yer almış olduğunu gördük. Bu talimatname evvelce İstanbul Üniversitesi için hazırlanmış, sonradan Ankara Hukuk Fakültesine de tatbiki İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılmıştır. Bu talimatnameye göre bu fakültenin dekanları profesör ve ordinaryüs profesörler arasından rektör tarafından intihap edilir ve Millî Eğitim Bakanlığınca tâyin olunur. Şu halde Hukuk Fakültesine dekan olabilmek için, o fakültede bir ordinaryüs veya profesör olmak lâzımdır. Hariçten herhangi birinin. dekanlığa getirilmesi, böyle bir vazife ile vazifelendirilmesi imkânı yoktur. Demek oluyor ki; bir hukuk fakültesi içinde o fakültenin ordinaryüs ve profesörleri arasından güzideleri ve liyakatlıları bu vazifeye seçilir ve fakülteye dekan olarak tâyin olunur.

Dekanın vazifesi nedir? Dekanın vazifesi şüphesiz idari olmaktan ziyade ilmî ve meslekidir. Çünkü fakülte meclisine riyaset eder, fakülte tedrisatını murakabe eder, fakülte tedrisatını tanzim eder ve profesörlerin çalışmalarına nezaret eder. Bu meyanda dekanın birtakım idari vazifeleri de mevcuttur. Muhaberatı idare eder, fakülte masraflarının tahakkuk âmiridir. Fakat bu idari vazifeleri yanında onun hüviyeti ilmî ve meslekî olmaktır. Şu halde Hukuk Fakültesi Dekanı ancak o fakültenin ordinaryüs veya profesörleri arasından seçilebileceğine ve vazifesi de fakülte tedrisatını murakabe, tanzim etmek, fakülte meclisine başkanlık etmek olduğuna göre dekanların, avukatlık sıfatını muhafaza etmelerine mâni olan nedir?

Bunu tamamlamak için çokluğu teşkil eden arkadaşlarımız diyorlar ki şundan dolayı, çünkü dekanlar, dekanlık işi dolayısiyle Devletten ayrıca bir para almaktadır. Avukatlık Kanunu ise Devletten vilâyetten ve belediyeden deruhte ettiği bir hizmet dolayısiyle para alan kimseler avukat olmazlar ve avukatlık sıfatını muhafaza edemezler demektedir.

Bir defa istinap olunan maddede «Devletten vilâyet veya belediyeden maaş, ücret veya aidatı almak» tâbiri vardır. Dekanlara verilen para ne maaştır, nede ücrettir, nede aidattır.

N. S. SILAN (Tunceli) — Nedir?

C. TÜZEL (Devamla) — Kendi mahsus kanunda bunun bir ek görev tahsisatı olduğu yazılıdır. Profesörlüğe taallûk eden işlerden munzam bir iş gördüğü için dekanlara, daha ziyade vakitlerini fakülteye bağlamış olduklarından ek görev tazminatı verilmektedir. Yoksa profesörlükten hariç ve mustakil bir iş almış da ondan dolayı bir maaş almakta değildir.

Eğer kanundaki kelimelere bağlanarak yorumlamak lâzımgelirse kanun, maaş, ücret veya aidat tâbirini kullanmadığına göre, kendi kanundaki mânasına tevfikan ek görev tazminatı olarak bir para verilmiş olması ve bu paranın ücret, maaş ve aidat telâkki edilmemesi icabeder, bunun da avukatlığa mâni olmaması lâzımgelir. Eğer bu mülâhaza hâkim olacak olursa, profesörlüğün avukatlıkla birleşeceği kanunda açık olarak görülmektedir. Bilfarz seminer, lâboratuvar mesaisine iştirak ettiğinden dolayı kendisine munzam bir tahsisat verilen ordinasyüs profesör dahi avukatlık yapmaması icabedecektir. Madem ki laboratuvar mesaisinden dolayı kendisine munzam bir para verilmektedir; nasıl ayrıca ek bir görev yaptığından ve bunun için para aldığından dolayı dekanlar avukatlık yapamazlarsa, ordinasyüs profesörleri dahi avukatlık kanununun tasrih etmiş olmasına rağmen laboratuvar ücreti aldıklarından dolayı bunlardan avukatlık yapmak hakkı nezedilmiş olacaktır. Halbuki kanunun maksadı bu değildir. Profesörlükle alâkası, irtibatı olmıyan o nevi vazifeler vardır ki onunla ilgisi olmıyan ayrı vazifeler deruhte edilmesi halinde daimi meşgaleyi ihtiva etmesi itibariyle bu gibi halleri de deruhde edilen bu hizmet avukatlığa mâni olur. Madde bu gibi halleri önlemek içindir. Esasen mühim olan nokta şudur: Avukatlık Kanunu bizde 340 yılında meriyete girmiştir. Bu kanunda ki, bu kanun meri değildir, 4 ncü maddesinde der ki: Mecalisi resmiye müntehap âzalıklarına müessesatı maliye, hayriye ve ticariye, heyeti ilmiye, dearülfünun, mektebi âli, müderris ve muallimliklerinden maada hiçbir hizmet ve sıfat mahamilikle içtima edemez. Bu kanun 12 yıl meriyette kalmıştır. Arzettiğim bu kanunda (Dekan) tâbiri yoktur.

Bu kanunda da - o tarihte (Heyeti müderrisin reisi) miydi, ünvanını pekiyi bilmiyorum - bu isim zikredilmiş değildir. Fakat bu kanunun meri bulunduğu müddetçe hukuk fakültesi dekanları baroda kayıtlı kalmışlar ve buradaki kayıtlarını muhafaza etmişlerdir. Bu 12 senelik devre zarfında gelip geçen hiç bir baro idare heyeti ve hiçbir Adalet Bakanı barodaki bu gibi kayıtları silmeye teşebbüs etmemiştir. Sonra o kanun ilga edildi ve yerine bugün meriyette bulunan Avukatlık Kanunu mevkii meriyete girdi. Burada da dekanlar zikredilmemiş olmasına rağmen 1938 den, 1946 yılına kadar geçen sekiz senedenberi hukuk fakültesindeki dekanların hepsi baroda kayıtları bulunan ve avukatlık sıfatını muhafaza eden kimseler olmasına rağmen hiçbir baro idare heyeti bunların kayıtlarını silmeye teşebbüs etmemiştir. Çünkü dekanlık profesörlükle ilgili bir görevdir ve avukatlığa mâni değildir. Eğer münhasıran görülen bir vazifeden dolayı bir para alınmış olmasını avukatlığa mâni telâkki etmek lâzım gelirse kanunda bu vazifenin ve bu vazife mukabilinde alınan paranın muvakkat veya daimî olduğuna dair de bir hüküm yoktur. Şuhalde demek ki, bir profesör, bir milletvekili, ki kanunda milletvekilinin avukatlık yapabileceği açık olarak yazılıdır, içimizde birçok milletvekilleri baroda kayıtlıdır. Bir hizmet kabul eder ve bu hizmet mukabilinde bir para alacak olursa onun avukatlık sıfatı zail olacaktır. Halbuki pekâlâ Yüksek Heyetiniz bilir ki, zaman zaman herhangi bir milletvekili, milletvekilliğinin vazifeleri icabı olarak ek bir görev kabul etmekte ve gördüğü bu ek görevden dolayı para almaktadırlar. Nitekim İdare Âmiri sıfatiyle para alan arkadaşlarımız vardır. Hiçbir zaman bunların kayıtları silinmemiştir.

Sonra Komisyonumuzun Muhterem Sözcüsü az bir zaman evvel bir vazife ile San Fransko'ya teşrif ettiler. Kendileri avukattır ve baroya

kayıtlıdır ve mevzuatın müsaadesi dâhilinde bu vazifeden dolayı Devletten bir para almışlardır. Velev ki, muvakkat bir zaman için olsun, madem ki münzam bir vazife kabul etmiş ve bir para almışlardır, binaenaleyh bu vazifeyi deruhde etmeleri avukatlık sıfatını muhafazasına bir mâni telâkki edilmediği için barodaki kayıtlarını muhafaza ettiler. Şuhalde mesele, avukatlıkla içtimai kanunla kabul edilmiş olan esas vazifenin avukatlığa teferrü eden ve ona ek bir vazife olup olmadığını tâyin etmekten ibarettir. Ona ek bir vazife ise bunun avukatlıkla birleşmesi caizdir. Aksitakdirde birleşemez. Binaenaleyh Komisyonumuz ekseriyetini teşkil eden arkadaşlarımızın düşüncelerine katılamadık. Bu sebeple hukuk fakültesi dekanlığına tâyin edilmenin avukatlık sıfatını menedemiyeceğinin kabulünü rica ediyor ve bu maksadla bir de takrir takdim ediyorum.

Ş. DEVRİN (Zonguldak) — Efendim, sayın arkadaşımızın işaret buyurdukları gibi bu yorumda iki konu mevzuubahis olmaktadır. Bunlardan bir tanesi oybirliği ile karara iktiran etmiştir. Bu hususta herhangi bir açıklama istenmemiştir.

İkincisi; Avukatlık Kanununun 3 ncü ve 4 ncü maddelerine temas etmektedir. Şimdi Tüzel arkadaş azınlığın görüş tarzını izah eylemiş ve kendisinin açıkladığı sebeplere binaen raporun kabul edilmemesi isteminde bulunmuştur.

Bir defa her şeyden önce şahsım hakkındaki beyanlarını açıklamak mecburiyetindeyim. İleri sürdükleri şahsi delil zayıf ve mesnetsiz bir delildir. Sözcü sıfatiyle komisyon namına müdafaada bulunurken şahsımın muhatap addedilmesi Yüksek Kamutayın teamülüne uygun değildir.

Benim San Fransisko'ya gönderildiğimden ve para aldığımdan Adalet Komisyonunun yorumuna göre paralı bir vazife verilmiş olmasından avukatlık sıfatımın nezi icabettiği mülâhazasındadır. Eğer bu yorum bunu icabettiriyorsa bu, hiçbir zaman yorumun başka yolda çıkmasına bir sebep teşkil edemez. Eğer Baro İdare Heyeti bunu yapmamışsa demek ki vazifesini hüsnü istimal etmemiştir. Adalet Bakanlığının bu hususta bir tebligat yapması icabeder. Kaldı ki arkadaşlar dekanlık işiyle San Fransiska'nın hiçbir alâkası yoktur. Bir defa dekanlar hakkında kendilerinin öne sürdükleri görüş tarzı kabul edilse dahi dekanlık sıfatının devamı müddetince caridir, dekanlık sıfatı kalktı mı o da kalkar, şu halde Sanfransisko'da bulunduğum zaman avukatlık etmemekliğim lâzımdı. Halbuki Sanfransiska'dan döndükten sonra yine kendi sözlerine göre, avukatlık yapmaklığım icabederdi. Asıl arzetmek istediğim aldıkları misalin çürük olduktan başka bir de şahsiyata taallûku gibi yaraşmayan tarafı vardır, kaldıki istişari mahiyette dahi olsa hiç bir vakit avukatlığa ait bir tek iş kabul etmiş değilim ve milletvekilliği şerefi üzerimde kaldıkça hiç bir vakit avukatlık yapmak niyetinde değilim. Şahsi bir durumu delil olarak ileri sürdükleri için, bu izahata ihtiyaç hâsıl oldu, affınızı rica ederim, kendi şahsi durumuma temas edildiği için ve bundan dolayı bir ima karşısında bulunduğum cihetle arzı cevap etmeğe, lüzum gördüm. (Değmez, ima yok sesleri.)

Şimdi esasa geliyorum. Arkadaşımızın izah buyurduğu sebepler bizim istinad ettiğimiz sebepler değildir. Mazbatamız açıktır okuyabilirler. Kendileri bir takım sebepler tasavvur etmişler ve onların da çürüklüğünü beyan etmişlerdir ki, hakikaten çürüktür ve bundan dolayı da mazbatanın kabul edilmemesi değil bilâkis tasvibi icabeder. Evvelemirde istinad etmediğimiz sebeplerin öne sürdüklerini bizim mazbataya dayanarak izah edeceğim. Ondan sonra bizim dayandığımız sebepler nelerdir ve neler olması lâzımdır: onu izah edeceğim: bir defa biz söyledikleri gibi talimatnamedeki memuriyete istinad etmedik. Hakikaten dekanlık talimatnamesinde bu memuriyet vardır. Aynen okuyorum: Dekanın Üniversitede tedris işinden başka bir işi olamaz. İstisnai hallerde dekanın, yüksek bir okulda, saati çok mahdut bir vazife almasına vekâlet müsaade edebilir.

Bir kerre talimatname dekanın başka işle iştigalini sarahatan menediyor. Bu talimatname tatbik edildiği takdirde yorum şu veya bu şekilde olsun dekan başka bir iş yapmamak mevkiindedir. Fakat biz buna istinad etmedik. Niçin? Çünkü bu talimatname, avukatlık zâbıtası, disiplini mahiyetinde değildir. Doğrudan doğruya Millî Eğitimi ilgilendirir. Mazbatada böyle bir şey gösteremezler.

Kendilerinin bize atfetmek suretiyle çürüttükleri ikinci esas; dekanın mahiyeti ilmî midir, idari midir? İlmî olduğu açıktır. Biz, idari demişiz. Çokluk böyle demiş ve bu iş ilmî olduğuna göre avukatlık yapmalarında bir mahzur yoktur.

Dekanlığın mahiyeti, ilmî veya idarî olmasının mevzu ile hiç bir alâkası yoktur. Çünkü Avukatlık Kanunu istisnaları arasında ilmî bir vazife görenler istisna edilmemiştir ki, o görevin mahiyetine göre bunun istisnaya dâhil olup olmadığı mülâhaza edilsin. Kaldı ki, dekanlığın idarî mahiyette birçok görevleri vardır. Dekanlığın vazifelerini tâyin eden talimatname bunu sarih olarak gösterir. Okumak kâfidir.

« Fakülteyi temsil etmek »

« Fakülteye bağlı mektep ve müesseselerin teşkilâtını murakabe » ilmî bir görev midir?

« Fakültenin salâhiyettar olduğu muhabereleri yapmak » zannederim ilmî olmakla hiç bir alâkası yoktur.

« Malî hususlarda tehakkuk âmiri olmak » bundan daha bâriz bir idarî vasıf kabili tasavvur mudur? Üstelik birtakım malî mesuliyetleri tazammun eder.

Dekan fakülte dâhilinde rektörün bulunmadığı hallerde meclise reislik eder. İşte ilmî hüviyet izafe edilen tek nokta budur. Bir Meclise bir Komisyona riyaset etmek ilmî bir vasıf mıdır, değil midir? Bu ayrıca münakaşayı icabettiren bir meseledir. Kanun ilmî vazife görenleri istisna etmemiştir ki, bu vazife ilmî midir, değil midir? diye bir şeyi ele alarak çürütmek mümkün olsun, Görülüyor ki, dayandıkları nokta bizim mesnedimiz değildir. Milletvekillerinin munzam görevi olursa ne olur? Başkanlık ve Başkan Vekili gibi vazifeleri sürüyorlarsa bunun mevzuumuzla alâkası yoktur. Milletvekilliği ve Meclis Başkanlığı sıfatını ihraz etmiş bir zatın avukatlık yapmaması maslahata hiç şüphesiz daha uygundur. Fakat arzettiğim gibi bu mevzula alâkalı bulunan bir husus değildir. Bizim menfaatlerimizi arzetmeden önce daha bir takım mülâhazalar beyan edilmiştir, onlara cevap vereyim.

Bunlardan biri : (Kanun şekliyle değil, ruhiyle ve kanun yapıcısının maksadına göre yorumlanmak gerektir). Bu bir mütearifedir. Biz, şimdi arzedeceğim sebeplerden dolayı, kanun yapıcısının hem maksadına, hem kanunun ruhuna ve hem de şekline uygun bir tefsir yaptığımız kanaatındayız.

Arkadaşlar; yorumlama istemi Adalet Bakanlığı tarafından öne sürülmüştür. Çünkü Adalet Bakanlığının kanunu uygulayışı iki baro tarafından kabul edilmişti. Biz, 20 arkadaş, Adalet Bakanlığı tatbikatının kanuna uygun olduğunu, bu baroların yanlış tatbikatta bulunduklarını, hattâ Adalet Bakanlığı tatbikatının isabet derecesinin tefsir mevzuu olmıyacak derecede sarih olduğunu kabul ettik. Neden bu neticeye vardık? Gündemin ikinci kısmında staj istisnalarına ait bir teklif gelecektir. Bu iki konuyu birbiriyle alâkadar olmakla beraber ayrı istem ve teklife taallûku sebebiyle bir arada mütalâa etmeye imkân yoktur.

Avukatlık Kanunu, avukatlık mesleğini bir mesleki mahsus halinde telâkki etmiştir. Avukatlık görevini adalet cihazının iyi işlemesiyle alâkalı addetmiştir. Eyi bir Adalet teşkilâtında yalnız bilgili, dürst bir hâkimler kitlesi değil, aynı zamanda itimat telkin eden bilgili bir avukatlık kitlesinin de lâzım olduğunu hissetmiştir. Sayın Başbakanımız, Adalet Bakanlığı zamanında bu mesleği tanzim eden ve cidden iyi neticeler veren bir kanun vücude getirmişlerdi. Avukatlık müstakil bir meslek olmasını, avukatlık mesleğine mukadderatını raptetmiş olanların yanında başka bir işi olup ta avukatlığı yardımcı bir meslek yapan yeni bir zümre teşekkül etmesini istememiştir. Bunu yalnız dekanlar için öne sürmüyorum, dekanlık tamamen, dekanlık tamamiyle ferî bir meseledir. Kanun şöyle bir esas koymuştur : «Ücret, aidat ve maaş mukabilinde görülen her türlü hizmet ve vazife avukatlıkla içtima edemez.» Niçin içtima edemez? Para aldıklarından dolayı mı? Arkadaşımızın ileri sürdükleri gibi? Para almışlardır diye bir adamı meslekinden mahrum etmeyi hiçbir zaman herhangi bir kanun yapıcısı aklından geçirmemiştir. Kanun bir hizmet veya görevi avukatlıkla kabili telif addetmemiştir, ücret nihayet onun bir unsurudur. İstemiştir ki, avukat bürosunda çalışsın, iş adamlariyle temas etsin, mahkemeye gitsin, ve meslekine bağlı olsun. Binaenaleyh başka bir mesgaleyi prensip olarak kabul etmez. Buna bazı istisnalar yapmıştır. Bu istisnalar 4 ncü maddede yazılıdır. Bittabi tahdididir. Konuyu alâkadar eden (B) fıkrasını okuyorum : «Üniversite, yüksek veya tâli mektep profesör, muallim, doçent ve asistanları.» Demekki bu sınıfa girmeyenler bu zümrenin istisnası haricindedir. Şu halde kanunun yorumu için Komisyonun dayandığı esas kendiliğinden meydana çıkmış olur. Maaş, ücret veya ait karşılığında görülen ve devamlı bir hiz-

met avukatlıkla içtima edemez. Dekanlık bir ücret mukabili görülen devamlı bir vazifedir. Aldığı para 4644 sayılı kanuna bağlı cetvele nazaran ücret tertibinden verilmiş olmasına rağmen bir maddeye tazminat kaydının geçmesi alınan paranın mahiyetini değiştirmez. Kaldı ki, kanun maaş, ücret veya aidat formülü ile parâ mukabilinde görülen bilcümle devamlı vazifeleri içine almıştır.

İşte asıl azmlığı teşkil eden arkadaşlarımızın dayanmak istedikleri şekli yorum yolu, bir kelimeye bağlanan bu yorum yoludur. Binaenaleyh bir maddede bir kelimenin zikredilmiş olması, hem ücretin vasfını değiştirmez, hem de böyle bir yoruma mesnet olamaz. Zaten mesele, yalnız dekanlara mahsus bir mesele değildir. Mektep müdürleri de aynı vaziyettedir. Muallimler istisna edilmiştir. Adalet Bakanlığının noktai nazarı tatbikatta her ikisine de şamil olarak yapamıyacağı şekildedir. Bir de kanunun ruhu vardır dediler. Kanunun ruhu nedir, nereden anlaşılır? Bir defa metninden anlaşılır, sonra Yüksek Kamutayın görüşmelerinden anlaşılır, daha sonra da esbabı mucbesinden anlaşılır. Esbabı mucibe ise hiçbir tereddüde mahal vermiyecek bir sarahattedir. Bunu raporumuzda zikrettik. (Tutanak dergisi cilt 26, S. Sayısı 226, sayfa 14) «Maaş, ücret veya aidatlı her türlü hizmet ve vazife daimî bir meşgale olduğundan bunlarla uğraşacak kimselerin avukatlık etmelerine cevaz verilmemesi kanunun ve mesleğin hedef tuttuğu maksat ve gayretler itibariyle çok isabetli ve yerinde bir hükümdür.» Görülüyor ki, gerek metin, gerek gerekçe buhususta hiçbir tereddüde mahal vermemektedir. Binaenaleyh Komisyon raporunun yüksek tasvibinize iktiran etmesini saygı ile rica ederim. (Doğru sesleri, alkışlar).

T. B. BALTA (Rize) — Komisyon sözcüsünden bir sualim vardı.

Y. ABADAN (Eskişehir) — Muhterem arkadaşlar: Muhterem Komisyonun sözcüsünü dinledikten sonra, bilhassa dekanlığın ilmî vasfı üzerinde tereddüt uyandırıcı mahiyetteki beyanları dolayısiyle, burada huzurunuzda kendi görüşümü arzetmek cesaretini gördüm.

Arkadaşımız her nedense, bilhassa dekanlığın idari denilen görevleri üzerindeki dekanın buradaki sıfatı nihayet bir murakabeden ibarettir fazlaca durdu. Halbuki her fakültede ayrı olarak bu idari işleri görmeğe memur makam, memur ve saire vardır, bunlar üzerinde fazlaca ısrar ederek âdeta dekan olanları ilmî karyerden çıkmış bir duruma soktular ki (öyle şey yok sesleri, gürültüler), okudukları maddeler ve söyledikleri sözler bu kanaati uyandırır.

Şimdi asıl meseleye taallûk eden görüşümü arzedeyim.

Arkadaşlar, dekan olabilmek için, profesör olmak, Or. Prof. olmak, kaydı mevcuttur. Bir dekan, dekanlıktan çekilmekle, dekanlığa geldiği zaman olduğu gibi, çekildiği zamanda da bu vasfından hiçbir şey kaybetmez. Dekanlık görevinin idari murakabeye de şâmil olmakla beraber ilmî bir mahiyet taşıdığında ne fakültelerin ve ne de bakanlığın ne de herhangi bir kişinin tereddüdü olamaz.

Şimdi mesele kanaatımca şundan doğuyor. Bir tefsir mevzuu ortada mevcut mudur, değil midir? (Yorum sesleri). Burada iki görüş birbiriyle karşılaşıyor. Bir kısmı «dekanlık» tâbirinin istisnalar arasında yani Avukatlık Kanununun 4 ncü maddesinde zikredilmemiş bulunması dolayısiyle, dekanların avukatlık salâhiyetini haiz olamıyacakları noktasına temayül etmişlerdir ki, bu, çoğunluğun noktai nazarıdır. Bu sadece kanunun ruhunu, maksadını gözetmeksizin, buradaki istisnanın mahiyeti ve hüviyeti hakkında asla imali fikretmeksizin herhangi bir şekilde kesin bir sarahat olmaması, yani tamamen lâfza istinadeden bir görüştür. Buna mukabil azınlık bence çok haklı olarak kanunun ruhuna nüfuz etmek yoluna gitmiş, profesörlerin avukatlık yapmasında avukatlık mesleki içinde, memleket için bir menfaat var mıdır, yok mudur? mülâhazasına dayanmıştır.

Gerçekten bu menfaatı vâzıı kanun da gâlip görmüş ve bu yüzden 4 ncü maddedeki istisnayı yapmıştır. Şimdi arkadaşları arasında bilgisiyle temayüz etmesi esas olan bir zatın dekanlığa çıkınca bu istisnadan hariç bırakılarak kendisinin barodaki kaydının silinmesi cihetine gidiliyor. Bu bendenize göre tehlikelidir. Çünkü kanunun ruh ve maksadına aykırı bir düşünüştür. Gerçi bu vaziyette bulunan profesörün fiilen avukatlık edip etmemesi ayrı bir mevzudur. Bunu herkesin meslekî haysiyet ve şahsi şeref duygusu ve nihayet Millî Eğitim Bakanğının talimatnameleri tâyin eder. Bu arkadaşların mahkemelerde her gün türlü işler peşinde koşup koşmamaları

ve herbirinin hangi şartlar altında nasıl avukatlık edecekleri hususu ayrı mesele ve dâvadır.

Fiilen onların avukatlıklarını ne derecede kadar ifa edecekleri meselesi tamamen ayrı bir iştir. Fakat bunların zaman zaman mütalâalarından, fikirlerinden istifade etmek imkânını selbedici mahiyette, memleket için, meslek için şerefli bir şekilde ifayı vazife etmelerine mâni olacak bir şekilde kati nehyin, ne hakikate, ne kanuna ne de akıl ve mantığa uygun olduğu mütalâasında değilim.

C. TÜZEL (Kayseri) — Sayın sözcü arkadaşım şahısları hakkındaki düşüncelerimden bahis buyurdular. Zannediyorum ki, düşüncelerimi iyi anlatamamışım veya kendileri yanlış anlamışlardır. Ben Sayın arkadaşımın Hükümet tarafından ve Büyük Millet Meclisinin muvafakatiyle memur edildikleri bir işten dolayı, Devletten para almış oldukları için barodan kayıtlarının silinmesi lâzımgelirdi demedim. Dedim ki, eğer yorum raporu kabul edilecek olursa yorumlamayı icabettiren sebeplerden biri de, Devletten, belediyeden, idarei hususiyelerden veya herhangi diğer resmî bir yerden verilmiş bir vazifeden dolayı kendilerine, maaş aidat veya ücret verilmiş olması avukatlığa mâni telâkki edilmek lâzımgelirse kanunda bu hizmetin daimî veya muvakkat olduğuna dair de bir hüküm mevcut olmadığına göre velev muvakkat bir vazife ile tavzif edilmiş veya bir işe memur edilmişse ve onun esas sıfatı avukatlıkla kabili içtima olsa o takdirde bu vaziyette bulunan bir arkadaştan avukatlık sıfatını nezetmek lâzımgelecektir. Neden nezzedilmemiştir diye bir şey söylemedim ve hatırımdan da geçirmedim.

Değerli arkadaşım bundan evvel herhangi bir vazife ile memur edilmişlerse bundan elbette ki Devletçe ve milletçe çok büyük istifadeler sağlanmıştır, elbette çok faydalı olmuştur. Binaenaleyh avukatlık sıfatı kendilerinden nezzedilmelidir diye bir şey söylemedim ve hatırımdan da geçirmedim.

Yine kendi şahısları hakkında bir teminat olmak üzere buyurdular ki milletvekili olarak hiçbir zaman istişareyi dahi kabul etmiyorum. İçimizde baroda kayıtlı pek çok milletvekili arkadaşımız vardır, fakat hiç birimizin yazıhanesi yoktur, avukatlık yapmıyoruz. Ancak gerçektir ki arkadaşımız istişareyi dahi kabul etmemesine rağmen avukatlık titrini, avukatlık sıfatını muhafaza etmekte ve bugün baroda kayıtlı bulunmaktadır.

Ş. DEVRİN (Zonguldak) — Burada mevzuubahis olan benim şahsım değildir.

C. TÜZEL (Devamla) — Şahsınıza ait bir mesele olarak söylemiyorum. Dâvamızın, izahı için söylüyorum. avukatlığı fiilen yapıp yapmamak başka, baroda avukatlık kaydını muhafaza etmek büsbütün başkadır. Dekanlar ancak kendi mesailerinin müsaadesi nispetinde bu işi yaparlar. Ezcümle mesai saati dışında bir hukukçu olmak itibariyle, bir hukuk bilgini olmak itibariyle bir istişareyi kabul ederler. Üniversite tatil olduğu zamanda bir hukuki mütalâa verirler. Çoğunluğumuzun bildiği gibi hukuki meselelerde rey ve mütalâa vermek, istişare kabul etmek dahi avukatlığa ait meselelerdir. Bir avukat baroda kayıtlı olmazsa herhangi bir hukuki mesele hakkında rey vermekten ve istişare kabul etmekten memnudur..

Avukatın hakkını tecavüz etmiştir. Binaenaleyh, bu bakımdan üniversite talimatnamesinde, dekanlar ders mesai saatleri dâhilinde fakültede çalışmak mecburiyetini tahmil etmesi onlardan avukatlık sıfatının nezzedilmesini icabettirmez. Bu hususiyetteki mülâhazam budur. Sözcü arkadaşım talimatnameye temas etmediklerini söylediler. Bendeniz mazbatada, talimatnamenin 26 ncı maddesinin de bu noktai nazarı teyid eder mahiyette olduğu hakkında bir fıkra gördüğüm için ayrılık sebeplerini izah ederken bu noktaya da iliştim ve kanun yorumlanırken talimatnamenin bir mesnet olamıyacağını izah ettim.

Ezcümle mazbata «ücret mukabilinde devamlı bir hizmet gören ve hattâ ders ve umumi mesai saatlerinde üniversite talimatnamesinin 26 ncı maddesine tevfikan fakültede bulunmak mecburiyetinde olan dekanların da Avukatlık Kanununun üçüncü maddesi şümulüne girdiği ve bu bakımdan kanunun yoruma ihtiyaç göstermediği 4 ayrışık oya karşı 20 oy çoklukla karar altına alınmıştır.» denilmektedir.

Zannediyorum ki, bir talimatnamenin kanunun yorumlanmasına mesnet olamıyacağını söylemek bir kabahat değildir. Mazbatada bunun böyle kaydedilmiş olmasını kendi anlayışıma göre aynı zamanda yorumlamada talimatın da bir unsur ve bir esas olarak ele alınmasını izah etmek bir kabahat sayılmaz. Yalnız tekrar arzedeyim ki, Şimdi Yavuz arkadaşımızın da teyit ettikleri veç-

hile Dekanlığın vazifesi tamamen ilmîdir. Dekanların idari vazifeleri sadece fakülte muhaberelerini yapmak, masraflarında tahakkuk âmiri olmaktır. Yine dekan muhaberelerini de münasip göreceği idare memurlarına tevdi edebilirler. Esasen Fakültenin dekandan başka bir de müdürü vardır. Binaenaleyh dekanların sıfatları tamamen ilmîdir.

Buyurdular ki, biz maaş, ücret ve aidat meselesini görülen hizmet ve vazife itibariyle mevzuu bahis ettik. Yoksa sadece para verilmiş olmasını avukatlığa mâni telâkki etmedik. Çünkü maaş, ücret veya aidat mukabilinde kabul edilen herhangi bir vazife devamlı meşguliyeti istilzam eder ve binaenaleyh, avukatlıkla birleşemez. Ve yine bendeniz diyorum ki, Avukatlık kanununda o çeşit vazifeler gösterilmiştir ki, bu kabîl vazifelerde bulunanlar devamlı meslek faaliyetlerinde bulunamazlar. Bunların da avukatlık yapmalarına, devamlı faaliyette bulunmalarına imkân yoktur. Ezcümle Milletvekilleri avukatlık yapabilirler. Avukatlıkla milletvekilliği birleşebilir; fakat hiçbir milletvekili bir yazıhane açıpta devamlı bir meslek faaliyeti ile, avukatlıkla meşgul olamaz. Kanun yapabileceğini, birleştireceğini kabil görmüş fakat mutlaka avukatlık sıfatını muhafaza edecek olan kimsenin devamlı olarak fiilen meşgul olmasını menetmiştir. Hattâ avukatlığa intisap eden bir kimse büro veya bir yazıhane açmaz, yani devamlı bir meslek faaliyeti halinde değil, yalnız bir tek iş olarak, istişari bir mahiyette bir iş kabul eder ve bunu da kanun yapıp yapmamasını kendi ihtiyarına bırakmıştır. Avukatlık demek yalnız yazıhane açıp devamlı çalışmak demek değildir. Evini dahi yazıhane gösterebilir ve yazıhane açmış olmasına rağmen devamlı olarak işi takip etmiyebilir.

Devamlı olarak avukatlıkla meşgul olmayı dahi bir kıstas olarak ele almak bu bakımdan doğru değildir. Nitekim Adalet Bakanlığı; gerek Ankara gerek İstanbul Hukuk Fakülteleri dekanlarının kayıtlarının silinmesini her iki yer barosuna tebliğ ettiği halde her iki baronun idare heyeti toplanarak dekanlığın avukatlığa mâni olmadığı ve bu bakımdan dekanların kayıtlarının silinmesine kanuni bir mecburiyet bulunmadığını karara bağlamışlardır. Buna rağmen Adalet Adalet Bakanlığı kendi noktai nazarı her halde dekanların barodan kayıtlarının silinmesini istilzam ettiği merkezinde olduğu için ki, Yüksek Meclise müracaat etmişlerdir. Mâruzatım bu kadardır. (Bravo sesleri, alkışlar).

İ. H. BALTACIOĞLU (Afyon Karahisar) — Benim kanaatimce böyle bir meselede tarafsız ve ilmî denilebilecek, âfaki denilebilecek bir hüküm verebilmek için herşeyden önce dekanların ve rektörlerin ilim adamı mı, idare mümessili mi olduklarının kesin olarak tesbit edilmesi lâzımgelir. Akademilerin reisleri nedir? İdare adamı mı, ilim adamı mı? Rektörler nedir, idare adamı mı, ilim adamı mı? Fakültelerin rektörü olan duvayyenler, dekanlar nedir? İdare adamı mı, ilim adamı mı? Dekanlar idare adamı ise neden rektörleri onları namzet olarak gösteriyor Eğitim Bakanlığına? Memur, müdür, müdürü umumiler böyle aday olarak gösterilir mi? Hayır Dekanlık fakülteleri temsil eder. Bu temsil yalnız ve mutlak surette ilmi mahiyettedir. Temsil ettiği işin idaresini, kırtasiyesini değil, ilmî haysiyeti, ve ilmî varlığıdır. Bunun için herhangi bir asistan, doçent veya herhangi bir ordünaryüs profesör dekan olamaz. Fakültelerimiz meslekî vicdan taşıyan törel varlıklardır. Dekan seçecekleri vakit daha ziyade bunlar meslektaşları arasından vicdanlarını meslektaşlarının değerlerini kullanarak tesbit ederler. Bunların fakülte dâhilindeki teftiş ve murakabeleri idari değil ilmîdir. Dekanın teftiş ettiği şeyler fakültenin divarları, elektrik sarfiyatı vesaire değildir, ilmîdir ve mutlak surette ilimci olmıya mahkûm mahiyet taşır. Eğer millî Eğitim Bakanlığı bunları birer müdürü umumi gibi sabahtan akşama kadar devama mecbur etmişse, bu kürsiden söyliyorum, yanlıştır. Onları artık daire müdürü halinden çıkaralım. Bütün demokrasilerde üniversiteler muhtar olur. Muhtariyetin büyük zararları vardır. Fakat iyi bir şeyi istediğimiz zaman onun kötülüklerini de beraber kabul etmezsek iyiliğe ulaşamayız. (Doğru sesleri).

Müsaade buyurunuz, bir son sözüm daha var: Bir adamın hayatı, canı mevzuu bahsolur mahkemede, o adam asılacaktır... Bir meslekin şerefi mevzuubahsolur mahkemede.. Ne olacaktır? Böyle mühim bir mevzuda o adam veya meslek mensupları kime müracaat edeceklerdir? Şöyle böyle meslek adamlarına mı? yoksa o ilmin şerefini, haysiyetini temsil eden en büyük, en yüksek otoritelere mi?. Bir vatandaşı mevcut ve kanuni bir haktan ve bir dekanı görmesi gere-

ken bir vazifeden mahrum etmiyelim. Böyle kesip kuşa benzetmiyelim. (Alkışlar).

T. B. BALTA (Rize) — Sayın arkadaşlar; söz uzadı amma bir kaç kelime de müsaadenizle bendeniz arzedeyim :

Bir kere metod bakımından, usul bakımından meseleyi sadece maddelere istinad ederek, maddelerin kelimelerini imal ederek halletmeğe imkân yoktur. Zaten tefsir de, bir kanunun tatbikında onun kelimelerine bağlanmak, hiç ilmî esaslara uygun hareket değildir. Binaenaleyh bir kanun yalnız tedvin edilirken değil tefsir edilirken dahi onun tevlit edeceği neticeleri beraber mütalâa etmek lâzımdır. o itibarla bendeniz Muhterem Adalet Komisyonu Sözcüsünden bir sual soracağım: Dekanların avukatlık ve onun tazammun ettiği işleri yapmaktan menedilmelerine sebep nedir? Veyahut bu hüküm mevcut olmasaydı kendileri nasıl bir metin hazırlarlardı? Bu suale verilecek cevap bu metinin tefsirinde ittihaz edilecek yolu bize gösterecektir. Çünkü bir komisyona tefsir şeklinde gelen bir teklifi de tesis haline getirmek salâhiyetini komisyonlar elbetteki haizdirler, yapabilirler. Bu itibarla bu meselede varacağımız netice şu sualin cevabı olmalıdır: Dekanları acaba böyle bir iş yapmaktan menetmek doğru mudur, değil midir? Bu dâva falan kanunun falan maddesinin imaliyle halledilecek bir dâva değildir, bu tarz vâzıı kanunun yapacağı, hattâ vazifesini lâyikiyle yapmak mevkiinde olan bir hukukçunun gitmiyeceği şekilci bir usuldur. Bu itibarla sözcü arkadaşımdan evvela şunu ifade etmelerini rica edeceğim: Dekanların bazı ahvalde avukatlık yapmalarında ne gibi mahzurlar mülâhaza ediyorlar. Bunu ifade etsinler. Aksitakdirde bir neticeye varılamaz.

S. İÇÖZ (Yozgad) — Kanun ister, kanun ister.

T. B. BALTA (Devamla) — Müsaade buyurun. Bir tefsir encümene geldikten sonra metin müsait değilse encümen bunu madde halinde getirir, fakat muhakkak makul ve doğru bir neticeye varmak mecburiyetindedir. Yine muhterem Adalet Komisyonu kendi esbabı mucibesine istinad ediyor.

Arkadaşlar, esbabı mucibeler, bir kanunun maksadı sevkinde bizi tenvire hâdim olan metinlerdir. Biz, Meclis olarak metne rey veriyoruz, esbabı mucibeye değil. Bu nokta ehemmiyetlidir. Bu itibarla sözcü arkadaşımın fikrine iştirak etmemek lâzımdır. Biz esbabı mucibeyi münakaşa etmiyoruz. Kaldı ki, kanunun üçüncü ve dördüncü maddesi niçin sevkedildi? Maksat devamlı bir vazife ile avukatlığın kabili telif olmadığı mülâhazasıdır, diyorlar. 3 ncü madde şöyle diyor; ücretli maaşlı vazife alanlar avukat olamazlar. Adalet Komisyonunun sözcüsünün kanaatına göre bunun mânası şudur: yani biz kanunu şu maksatla yapmışız. «Devamlı vazife alanlar avukat olamazlar.» Halbuki kanunun 4 ncü maddesinde mebuslar, vilâyet encümeni âzaları, profesörler, hakemler, tasfiye memurları ve saire gibi muvakkat hizmetleri sayıyor ki, bunlar avukatlıkla kabili teliftir diyor. Eğer üçüncü madde ile kanunun maksadı devamlı vazife olsaydı dördüncü maddede tasfiye memurları gibi bir takım istisnalara lüzum kalmazdı. Demek ki, kanunun maksadını Adalet Komisyonunun vaktiyle Avukatlık Kanunu yazdığı mazbata ifade etmiyor. Başka ne olabilir? Bunun üstünde durmıyacağım.

Dekandan avukatlık sıfatını nezedersek netice ne olacaktır? Arkadaşlar, yine Avukatlık Kanununun bir hükmü vardır. Kanun işlerinde ve hukuk işlerinde rey vermek, yalnız Baroda mukayyet avukatlara aittir diyor. Dekanın üzerinden avukatlık zail olursa herhangi bir hukuki meselede mütalâa yürütmek salâhiyeti kalkacak Bu da hiçbir suretle ihtiyaca uygun olmıyan bir keyfiyettir. Bir fakülte dekanının, profesörün mütalâa yürütmesi, sadece ona şu veya bu menfaat temini noktasından mevzuubahis değildir. Fakülte profesörlerinin hukuki meselelerde mütalâa yürütmeleri o memleket hukuk hayatına bir hizmettir. İkinci olarak fakülte profesörlerinin haytı hukukiye ile hergün alâkadar olması lâzımgelir. Kendi mütalâaları sorulmıyan meseleler hakkında da mütalâa yürütülmesi icabeder. Aynı ihtiyaç profesörlükten ayrı bir şey olmıyan dekanlar için vardır. Binaenaleyh bunları kanun bakımından da nasıl menedebiliriz ve bunları bu iştişari mütalâalarından nasıl mahrum edebiliriz? Dekanlık, profesörlük ayrı bir iş değildir. Bu hususta evvelce rektörlük yapan bir arkadaşımız bunu ifade buyurdular. Gerçekten dekan fakültenin bir cüzi mütemmimidir; profesörler heyetinin başıdır. Dekan da idari bir vazife ile tavzif olunmuş ve ilmî mahiyetini muhafaza eden bir profesörlükten farksızdır. Bunları bu itibarla rey ve mütalâadan

mahrum etmek doğru değildir.

Şüphesiz bir üniversite profesörü için şu şekilde mütalâa edilebilir: Biz avukat deyince hergün kolunda çanta mahkemelerde iş yapan, yazıhanesinde iş kabul eden, istişarelerde bulunan normal bir avukat tipi mülâhaza etmekteyiz. Tabiatiyle bir üniversite profesöründen, hayatını ve zamanını bu şekilde avukatlığa tahsis etmesi beklenemez. Zaten profesörlerin bu şekilde mahkemelerde hergün iş takip etmeleri de ayrı bir dâvadır ve şahsi kanaatıma göre bunu yapmamaları lâzımdır.

Ancak avukat olamaz deyince, avukatlığa hasredilmiş bir takım sıfat salâhiyet ve haklar vardır ki bunlardan dekanları mahrum edeceğiz, ki doğru değildir. Dekanları bunlardan mahrum etmek memleket ihtiyacına uygun değildir.

Netice olarak Sayın Komisyondan şunu rica ediyorum, tahmin ediyorum ki kendileri de dekanların bu haktan mahrum edilmelerini esas itibariyle doğru bulmazlar. O halde yorumla bunu halletmek imkânına malik değillerse tesis ile halledebilirler. Bu bakımdan işi tekrar Komisyona alıp bir tesis getirmeleri gayet yerinde olur. (Alkışlar).

Ş. TUGAY (İçel) — Muhterem arkadaşlar; Avukatlık Kanunun üçüncü maddesi, Devletten veya muayyen Devlet müesseselerinden maaş veya ücret alanların avukatlık yapamıyacaklarını âmirdir. Yine Avukatlık Kanunun 4 ncü maddesi tadadi şekilde hangi meslek ve sanat erbabının aynı zamanda avukatlık yapabileceğini beyan etmektedir. Bu istisnaların içerisinde profesörler de mevcuttur. Hiç şüphe yokki profesörlerin istisnai olarak avukatlık yapmalarına müsaade edilmesi bunların derkâr olan ilmî yetkilerinden, adaletin tecellisi bakımından, istifade edilmesi esasına müstenittir. Esas itibariyle istisna doğrudan doğruya profesörlük mesleğine ait olduğu ve bir profesörün dekan olmasıyla hiç bir veçhile bu istisnaya mesnet olan profesörlük mesleğinin kendinden menedilmiyeceği için şüphe yokki bir profesör esas mesleği itibariyle nail olduğu istisnaya istisnayi dekan olduktan sonra gaip eder bir vaziyete düşemez. Çünkü kanunun istihdaf ettiği bu istisnaya mesnet teşkil eden şey profesörlük mesleğidir. Dekan olmak keyfiyeti kendisinden profesörlük mesleğini meczedemez. Binaenaleyh bu hukuki görüşle bu yorumlamada doğrudan doğruya kanunun profesörlüğü tasrih etmesi ve dekan olduğu zaman dekanlığın o zattan profesörlüğü meczetmiyeceğine göre Adalet Komisyonu ekseriyetinin verdikleri karar kanunun ruhuna uygun değildir. Yeterki esas itibariyle burada sayın sözcü arkadaşımızın mevzuubahis ettiği Avukatlık Kanunun muayyen meslek ve sanat haline getirilmesini teminen diğer bir işle iştigali halinde esas gayeden inhiraf yolundaki mütalâası dekan olduktan sonra profesörün gerek kendi meslekî vazife ve salâhiyetleri ve gerekse avukatlık sıfatiyle kanuni müeyyideler karşısında bulunması yönünden her iki vazifeyi ifa ederken mutlak ve mutlak kanuni müeyyideler karşısında kendi hareketini tanzime mecbur olması bakımından, hiçbir veçhile sözcü arkadaşımın beyan buyurdukları manii teşkil edemez. Bu bakımdan doğrudan doğruya Adalet Komisyonu içerisinde ekalliyette kalan arkadaşların fikirlerinin kabul buyurulması suretiyle, dekan olan profesörlerin dahi avukatlık yapabileceklerinin karar altına alınmasını rica ederim. (Alkışlar).

E. ORAN (İzmir) — Sayın arkadaşlarım; Adalet Komisyonunun çoğunluk kararı aleyhinde söz söyliyen arkadaşlarım alkışlandıktan sonra ekseriyet kararını desteklemek için buraya çıkıp sözsöylemenin büyük bir cesarete mütevakkıf olduğunu takdir ederim. (Gülüşmeler).

Efendim; bir taraftan Baltacıoğlu arkadaşım, diğer taraftan Balta arkadaşım...

NECMEDDİN SAHİR SILAN (Tunceli) — Sakın baltayı taşa vurma.

E. ORAN (Devamla) — Ekseriyet kararını baltalamak üzere hakikaten makul ve yerinde sözler söylediler. Amma gerek Baltacıoğlu arkadaşım, gerek Balta arkadaşım meseleyi yalnız bir yönden, bir cepheden mütalâa buyurdular. Baltacıoğlu arkadaşım; dekanların ilmî hüviyeti bulunduğunu ve bu noktada ısrar ederek Adalet Komisyonunun çoğunluğunu onu ilmî olarak görmemesinin doğru olmadığını ifade ettiler. Adalet Komisyonu çoğunluğunun böyle bir noktai nazarı yoktur. Yalnız Adalet Komisyonu çoğunluğunun noktai nazarı, ilmî olduğu kadar dekanlığın bir idarî vazifesi vardır. Zannederim ki, Baltacıoğlu arkadaşım talimatnamelerin ve kanunun sarahati karşısında dekanlar yalnız

ilmî vazife ile muvazzaftırlar, idari vazife ile muvazzaf değildirler diyemezler. İşte Adalet Komisyonu çoğunluğunun noktai nazarı, idari vazifesi dolayısiyle bir ücret almış olmanın, daimî bir vazife takabbül etmenin avukatlığa mâni olduğu yolundadır.

Gelelim Balta arkadaşımın baltalamasına. Efendim; bu arkadaş dedi ki: Dekan gibi çok salâhiyetli bir zatın hukuki noktai nazarını öğrenmekten herhangi bir vatandaş istifade etmesin mi? Bunun istifade etmesine hiçbir mâni yoktur. Avukatlık etmemek demek, ücret mukabilinde rey vermemek, ücret mukabilinde dâvaya girmemek demektir. Yoksa hiçbir ücret almaksızın pekâla dekan herhangi bir hukuki mütalâada bulunabilir. Binaenaleyh bence gerek Baltacıoğlu arkadaşım, gerek Balta arkadaşımın noktai nazarlarını kabul halinde dahi çoğunluk noktai nazarının kabul edilmemesine mahal yoktur.

N. POROY (Tokad) — Muhterem arkadaşlar, kanaatım şudur ki; müzakerenin mahiyeti az çok çığırından çıkmıştır.

Dekanların ilmî mahiyeti haiz olmadığı bu kürsüden söylenmediği gibi böyle bir fikir hiç birimizin kafasından da geçmedi. Binaenaleyh, muhterem Baltacıoğlu arkadaşımın heyecanını biraz fazla buldum.

Dekanlar başımızın üstünde taşıdığımız ilim adamlarıdır. Ve kendileri profesörler arasından seçildiği için, dekanlığın ilmî mahiyeti hiçbir zaman inkâr edilemez.

Bendeniz gayet samimi olarak şöyle düşünüyorum, diyorum ki: memleketin en büyük sıkıntılarını ve dertlerinin biri de meslek kadrolarının tamamen ayrılmamış olmamasıdır. Dekan ne yapacak avukatlığı? Hatta yine samimi kanaatle beyan ederim ki, bendeniz profesörlerin, hocaların, doçentlerin avukat olmasına taraftar değilim, muhalifim. (Bravo sesleri).

Zaten kanun istisnaen bunları kabul etmişse, muhakkak ki, muvakkat bir müddet için memlekette hâkimlerin küçük kardeşleri olan avukatların mesleğinin tam inkişafı zamanına kadar ve memleketin her tarafında müdafaaya salih avukat arkadaşlar yetişinciye kadar muvakkat bir zaman için kabul etmiştir.

Baltacıoğlu dedi ki, bir şahsın hayatı veyahut da bir müessesenin şerefi mevzuubahis olduğu zaman ne için o şahıs veyahut da o müesese gidip de mesleğinin en büyük adamına müracaat edip hayatını veyahut şerefini onun ilmine dayanarak kurtarmasın? Arkadaşlar, eğer her mesleğe lâzım olduğu ehemmiyeti ve büyüklüğü verirsek böyle adamları avukatlık mesleki niçin bulmayalım? Batoniyeler ne güne duruyor? Bendeniz isterim ki, profesörlerimiz, üniversiteye muhtariyet vererek veyahut maaşlarını, medarı tayyüşlerini daha kâmil bir hâle getirerek öyle bir vaziyete gelsinler ki, kitaptan başlarını kaldırmasınlar. Profesörler geceli gündüzlü, uzun uzadıya mütavazi tahta masaları üzerinde, elektrik lambası altında sabaha kadar çalışan ve gündüzleri de laboratuvarlarında veya sınıflarında tecrübeler yapmağa ve konferanslar vermeğe mecbur kalan insanlar olsunlar. Böyle bir hale gelen profesör hiçbir zaman istişare yapmağa, reyi istişari vermeği düşünmediği gibi mahkemeye giderek avukatlık yapmağı hatırından bile geçiremez. Buna mukabil bırakınız geride kalan avukatlar da kendi mesleklerinde tamamiyle serbest kalsınlar. Bildiğime göre bazı Devlet Reisleri merasimde yanlarında sağlarında üniversite rektörünü, sol taraflarında da o memleketin Mahkemei Temyiz Reisini veya o Hükümet merkezinin baro reisini yani batoniyesini bulundururlar.

Zannediyorumki, biz de bu kadroları tesbit edersek ve kadroyu kendi rahatına bırakırsak Baltacıoğlunun endişesini mucip bazı mesailde, barolar içinde; pek mükemmel, herkesin hayatını ve haysiyetini kurtaracak arkadaşlar yetişir. Bu itibarla kanaatım odur ki, zaten istisnai bir şekil olan, profesör ve hocaların avukatlık etmesi meselesini daha ziyade teşmil etmiyelim. Bendenize öyle gelir ki, söylediğim sebeplerle, dekanlar hakikaten ilim adamları olmakla beraber idari vazifeler de tekabbül etmişlerdir ve bu kendileri için bir noksan değildir. Burada adeta fenalıkmış gibi gösterildi. Bilâkis başında bulunduğu Fakültenin işlerini çevirecektir. şerefli bir iştir. Kanaatim budur. Binaenaleyh, ekseriyetin vardığı kararı heyeti muhteremeniz tensip buyurursa zannederim ki, çok doğru bir yolda yürümüş olacaktır. (Doğru sesleri, alkışlar).

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ Ş. DEVRİN (Zonguldak) — Efendim, mesele kâfi derecede tenevvür etmiştir. Binaenaleyh, kısaca bazı noktalara temas etmekle iktifa edeceğim. Ar-

tık sözcünün şahsına mâtuf mülâhazaları cevaplandırmaya değer mahiyette görmüyorum. Çünkü bir komisyon adına söz söyliyen arkadaşın şahsının muhatap olmasını hepinizin tasvip etmediğini gördüm.

Arkadaşlar, bilhassa Sayın Poroy ve Ekrem arkadaşlar da temas buyurdular, mesele yorum konusundan ayrılarak büsbütün başka bir sahaya intikal etmiş bulunmaktadır. Bir defa bendeniz daha başlangıçta dedim ki, dekanlığın ilmî veya idari bir vazife olması yorum konusıyla alâkadar değildir. Kanun ilmî vazife görenleri istisna etmiş değildir ki dekanlık, ilmî veya idari olduğuna göre bir hükme varılsın. Bu cihet tetkik konumuzun dışındadır. Bu böyle olduğu gibi müdafaa hürriyeti demokrasi, ilmî mahiyetinin giderilmesi gibi hususları dahi şahsan mevzula alâkalı görmekteyim. Bu bakımdan bunlar herhangi bir cevabı istilzam etmez. Birinci nokta budur.

İkinci noktaya gelince : Bu da Şefik Tugay arkadaşın temas ettikleri noktadır. Mademki profesörler istisna edilmiştir. O profesörün dekan olması bu istisnayı kaldırmaz dediler. Dekanların memnuiyeti üçüncü maddeden gelir. Bir ücret mukabilinde devamlı vazife görenler... Profesörlük dördüncü maddeye giren bir istisnadır. Propesörlüğün ayrı, dekanlığın ayrı bir sıfatı vardır. Bir zat profesör olunca artık avukatlığa mâni olan bütün meslekleri nefsinde cem etmesine cevaz verilmiş olmaz. Dekanlığın profesörlük sıfatını giderip gidermeyeceği meselesi mevzuubahis değildir.

Mesele profesörlük sıfatından ayrı bir sıfat ve yetki taşıyan dekan olan bir kimsenin aynı zamanda avukatlık yapıp yapamıyacağıdır. Binaenaleyh bu bakımdan da Adalet Komisyonunun gerekçesi yerindedir.

Balta arkadaşım bir hususa temas buyurdular, onu açıklamak mecburiyetindeyim. O da şudur: Bunlar kıymetli unsurlardır, niçin avukatlık meslekini bunlardan mahrum edelim, dediler. Evet, şüphesiz dekanlar kıymetli unsurlardır. Bizim maksadımız avukatlık meslekini onlardan mahrum etmek değildir. Dekanlık yapacaklar esasen profesörlük te edecekleri için avukatlık gibi bir üçüncü vazifeyi de ifa eder durumdan çıkmaktadırlar. Dekanlık, profesörlük ve avukatlık aynı şahısta birleşemiyeceği için avukat kalmak istiyen kıymetli şahıslar profesörlükle iktifa ederek dekanlık kabul etmez. Binaenaleyh dekanlık hiçbir zaman avukatlığı nezetmez, sadece onlar dekanlık yaptıkları müddet böyle devamlı bir vazifeyi de tekabbül etmiş olacaklarından bu müddete munhasır olarak avukatlık yapmazlar. Binaenaleyh orta yerde bir mahrumiyet de yoktur. Baltacı arkadaşımız müsterih olsunlar. En ağır cezalara mâruz kalanlar gidip bunların reyine müracaat edebilirler. Yeterki bunlar dekanlık vazifesini kabul etmemiş olsunlar.

Bir de Balta arkadaşım bazı sualler sordular, dediler ki; pekâlâ, yorum konusu olmasaydı bir tesis olsaydı ne düşünürdünüz? Bu, şarhsi bir mütalâa mıdır? Eğer komisyonun mütalâasını soruyorlarsa o takdirde mesele yalnız dekanlara ait değildir. Çünkü yorum sadece bir dekan meselesi olarak görüşülmemişair. Bunda okul müdürleri, millî eğitim müdürleri vardır. Devamlı vazife alanların bu hükümlere girmesi lâzımgelir. Bu bakımdan da yeni bir hüküm ilâvesine taraftar olmıyan komisyon Adalet Bakanlığının mütalâasını yerinde görmüşüzdür. Sonra dediler ki, kendi esbabı mucibelerine istinat ediyorlar. Bir kere biz kendi gerekçemize istinat etmedik. Bu Avukatlık Kanununun gerekçesidir. Gerekçeye istinat edilmez dediler. Bendeniz iyi anlıyamadığımı zannediyorum. Çünkü sayın arkadaşımın bu maksatla ifade ettiklerini zannetmiyorum. Evvelâ metinler, sonra gerekçeler yoruma esas tutulur. Vâzı kanunun maksadı, kanunun ruhu birtakım mefruz mütalâalara istinat etmez. Bendeniz yüksek huzurunuzda metinleri ve gerekçeleri okudum. İsterdim ki arkadaşım da kanuni bir metinle bu yorum konusunu daha ziyade aydınlatmış olsunlar. Sonra Balta arkadaşım dediler ki, bu üçüncü maddede devamlı vazifeler kastedilmiştir. Halbuki 4 ncü maddede devamlı olmıyan vazifeler vardır. Bizim mesnedimiz de budur. 3 ncü maddede esas vardır, şunlar avukatlık yapamaz diyor, 4 ncü maddede ise istisnalar sayılmıştır.

Netice itibariyle naçiz kanaatımıza göre mesele gayet vazıhtır. Yüksek Heyetinizin raporu tasvip etmesini rica ederiz. (Alkışlar, kâfi sesleri, reye sesleri).

ADALET BAKANI A. R. TÜREL (Konya) — Sayın arkadaşlarım, mesele, yapılan uzun tartışmalardan sonra lâyıkiyle açıklanmıştır. Binaenaleyh, ben bunun etrafında konuşacak değilim. Yalnız Bakanlığı bu yorumlama işte-

ğinde bulunmıya sevkeden sebepleri kısaca arzetmek istiyorum.

Adalet Bakanlığı Avukatlık Kanunun tatbikine memur bir bakanlıktır. O Bakanlığın başında bulunan zat ister ki, kanun yapıcısının samimi ve hakiki maksatlarına uygun şekilde tatbik edilsin. Bu şekilde tatbiki sağlamak için yapılan incelemelerden, tetkik olunan vesikalardan ve görüşmelerden aldığımız intibalar bize o kanaati vermiştir ki, dekanlık avuatlıkla içtima edemez. Fakat dekan, dekan kaldığı müddetçe. Yoksa bir profesör, bir ordinaryüs bir müddet dekanlık yapınca, dekanlıktan ayrıldıktan sonra da avukatlık yapamaz mânası çıkmaz. Bilhassa sözcü arkadaşım salâhiyetle ve gayet beliğ bir şekilde meseleyi izah ettiği için ben fazla bir şey söyliyemiyeceğim. Bizim noktai nazarımız ve kanunun bu yolda tatbikına bizi sevkeden sebepler kendileri ve diğer arkadaşlar tarafından ifade edilmiştir. Biz bu meseleyi, İstanbul ve Ankara Barolarının muhalif mütalâaları karşısında kazai bir tefsir yoluyla halletmek imkânı varken, kanun yapıcısı olan ve vereceği karar bütün memlekete ve her hâdiseye şâmil bir mahiyeti haiz olacak bulunan Büyük Millet Meclisinin son süzü ve en doğrusunu söylemesi için huzurunuza getirdik. Karar size aittir.

Y. ABADAN (Eskişehir) — Bir sual rica edeceğim.

Efendim, Avukatlık Kanunu çıktığındanberi bu madde bu şekilde mevcut olmakla beraber dekanların vaziyetleri üzerinde bir münakaşa mevzuu olmamıştı. Acaba hangi hâdise bu tefsiri istemeyi icabettirdi?

ADALET BAKANI A. R. TÜREL (Konya) — Avukatlık Kanunu 1938 yılında çıkmıştır ve Adalet Bakanlığımızın bu maddeyi bu tarzdaki anlayışı müstemir bir anlayıştır. Dekanların avukatlık yapmakta oldukları, veya baroya kayıtlı bulundukları hakkında bir şey bilinmediği için tabiatiyle bakanlık harekete geçmemiştir. 1944 yılında buna muttali olunca bakanlık bir tamim yapmıştır. Bu tamim, münhasıran, dekanların avukatlık yapamıyacağına dair değildir. Avukatlık Kanununun uygulanmasında görülen diğer bazı yanlışlıklar da bu tamimde belirtilmiştir. Bunun üzerine, Ankara Barosu dekanın kaydını silmiş; fakat bakanlığımız dekanın müdafaası alınmadığı için bu kararı bozarak müdafaası alındıktan sonra muamele yapılmak üzere evrakı geriye gönderilmiştir. İstanbul Barosunda Ankara Barosundan farklı bir vaziyet vardı; kanunun tadilinden evvelki zamanda 21 nci maddeye göre, o zaman avukatlıkla kabili telif bir durumda olmıyan bir zat dekanlıkta bulunuyordu.

Sözlerime şurasını da ilâve etmek isterim ki, Adalet Bakanlığı adalet âmme hizmetinin, iki güzide ilim adamının bilgisinden, ilmî otoritesinden mahrum kalmasından eza duyar, fakat bu hissi bir şeydir. Her şeyden evvel kanunun iyi tatbikiyle mükellef olduğunu düşündüğü içindir ki bu yorumla huzurunuza gelmiş bulunmaktadır.

Z. YÖRÜK (Ankara) — Bir soru, Adalet Bakanlığınız 1944 yılına kadar dekanların baroda kayıtlı olduğunu muttali bulunmadığını Bakan buyurdular.

Halbuki Avukatlık Kanununa göre Adalet Bakanlığında avukatların sicilleri bulunduğu gibi ayrıca her yıl her baro levhalarını da gönderir. Adalet Bakanlığı iki Fakülte dekanının daima bunlardan seçildiği yolunda bir mukayeseye girememiş mi?

ADALET BAKANI A. R. TÜREL (Devamla) — Efendim, bize gelen sicillere göre, bir defasında bir zatın dekanlığa tâyininden evvel baro levhasında mukayeyt olduğu anlaşılmış, müsaade istemiştir. Bunun üzerine kendisine müsaade verilmiştir. Bu arada dekanlık vekâletine tâyin edilmiş olan bu zatın sonradan asilliğe geçtiği anlaşılır anlaşılmaz derhal barodaki kaydının silinmesi için lâzımgelen talimat verilmiştir. Baroya kayıt muameleleri, arkadaşım çok iyi bilir ki, baro idare heyetleri tarafından yapılır. Kayıt için müracaat edenlere baro idare meclisi kaydediyorum veya etmiyorum diye karar verir ve ondan sonra bize malûmat gelir.

NECMEDDİN SAHİR SILAN (Tunceli) — Avukatlık ruhsatnamesi almak için kanun gereğince birtakım usul ve merasimin yerine getirilmesi icabeder. Profesör ve ordinaryüs profesörler arasında dekan seçildiğine göre, bu çoğunluğun içtihat ettiği veçhile, Büyük Meclis dekanlıkla avukatlığın birarada içtima etmiyeceğine karar verecek olursa, hâlen dekan olan zatların heran çekilmeleri mevzuubahis olabilir. Bu zevatın barodaki isimleri, çekildikleri takdirde ba-

ro levhasından silinecek midir, silinmiyecek midir? Yoksa kendileri avukatlık yapamıyacaklar, fakat barodaki kayıtları kalacak mıdır?

ADALET BAKANI A. R. TÜREL (Konya) — Kanuna göre avukatlıkla telifi caiz olmayan hallerde levhadan isimlerinin silinmesi lâzımdır. Fakat bu vazife daha ziyade ârızidir. Dekanlık üzerlerinde devam ettiği müddetçe isimleri silinir. istifa veya herhangi bir sebeple dekanlıktan ayrıldıkları takdirde, avukatlık yapacakları zaman, bizim anlayışımıza göre tekrar baroya müracaat ederler

NECMEDDİN SAHİR SILAN (Tunceli) — Fakat tekrar kayıt bir haylı merasimi icabettirir.

ADALET BAKANI A. R. TÜREL (Konya) — Merasim meselesi ayrı bir şeydir.

(Kâfi, kâfi sesleri).

BAŞKAN — Efendim, müsaade buyurun, raporun bu fıkrasının görüşülmesinin kifayeti hakkında, müzakerenin kifayeti takriri vardır. Ancak daha üç arkadaş söz istemiş bulunmaktadır. Fakat İçtüzük mucibince en son söz Milletvekilinin olacağı için sırada olan bir milletvekili arkadaşa daha söz vereceğim. Ondan sonra kifayeti müzakere hususunu oya sunacağım.

T. B. BALTA (Rize) — Şahsıma tariz yapıldığı için cevap vermek mecburiyetindeyim. Onun için söz istiyorum.

BAŞKAN — Cafer Özelçi.

C. TÜZEL (Kayseri) — Arkadaşlar, sabrımızı kötüye kullanmamak için kısa konoşacağım. Bu tefsirin kabulü halinde doğacak neticeyi kısaca arzetmek istiyorum.

Dekanlar profesörler arasından tâyin edilir. Rektörün inhası ve Millî Eğitim Bakanının tasdiki ile dekan tâyin edilir. Şüphesiz dekan profesörler içinden en liyakatli görülen kimsedir. Rektörün teklifiyle tâyin edilecektir. Profesörlük avukatlığı nezetmediğine göre, avukatlık yapmakta devam etmeyi istiyen bir profesör böyle bir vazifeyi kabul etmiyecektir.

Bir Üniversite câmiası için bu bir zarardır. Avukatlar Birliğinin topluluğu olan barolar için de ikinci bir zarar vardır. Bu kıymetli adamlardan mahrum kalacaktır. Hakiki ihtiyaç bunların kayıtlarını silmekte değil, avukatlık sıfatını muhafaza ettirmektedir. Sözcü arkadaşım buyurdular ki, avukatlık sıfatını nezetmiyoruz, yalnız dekan olarak bulundukları müddetçe avukatlık yapmıyacaklardır. Hayır arkadaşlar. Avukatlık sıfatı kalkacaktır. Barodan kayıtları silinecektir. Nitekim şimdi Bakan arkadaşımızın izah ettikleri gibi yarın dekanlıktan ayrılıpta tekrar avukatlık yapmak isterlerse avukatlığa yeni girecek bir hukukçu gibi avukatlık ruhsatnamesi ile baroya müracaat edecektir. Hakkında tahkikat yapılacak, geçmiş zaman içinde mesleki bakımından, meslekin şeref ve vekarına mâni bir hali olup olmadığı araştırılacak, yeniden baroya kaydına karar verilecektir. Yoksa dekanlıktan ayrıldıktan sonra baroya ruhsatnamesini ibraz ederek tahkikatsız ve hiçbir muameleye tâbi olmaksızın doğrudan doğruya baroya girecek değildir.

Tahsin Bekir Balta arkadaşımız mühim bir noktayı işaret ettiler Dediler ki, burada komisyon ve Adalet Bakanlığının fikrini öğrenmek isterim. Maddeyi tefsire mütehammil görmüyor. Tefsir yoluna gitmek maddeye bir vüsat vermek olur diyorlar. Yalnız arzettiğim gibi komisyon ve Adalet Bakanlığından esas mevzu üzerinde fikrini öğrenmek istiyorlar ve diyorlar ki dekanın baroya kayıtlı olarak avukatlık sıfatını muhafaza etmesinde ne gibi mahzurlar mülâhaza ediliyor? Komisyon sözcüsü verdiği cevapta böyle bir meselenin komisyonda müzakere edilmediğini binaenaleyh bu hususstaki sözlerinin şahsi olacağını söylediler. Halbuki ben komisyonda Adalet Bakanından bu suali sordum. Adalet Bakanı cevaben dediler ki; esas itibariyle dekanların baroda kayıtlı olmalarına ve avukatlık sıfatını muhafaza etmelerine muarız değilim.

N. S. SILAN — O halde mesele yok.

C. TÜZEL (Devamla) — Kendilerine cevaben, maddenin tefsire mütehammil olmadığına göre, Adalet Bakanlığı bu yorumlamayı geri alır ve tesis yoluyla Meclise gelmez mi dedim. Bakan da cevaben tefsirin karara bağlanmasını isterim dedi. O halde tesis yolu ile olsun, dekanların baroda kayıtlı olmalarını kabul ettiklerine göre, en doğru şey, işin tefsir yolu ile halli mümkün değilse, tesis yolu ile halledilmesidir. Mamafih bence tefsir yolu ile bunu sağlamak pekâlâ mümkündür (Kâfi sesleri).

T. B. BALTA (Rize) — Müsaade ederseniz ufak bir şey söyliyeceğim.

BAŞKAN — Buyurun.

T. B. BALTA (Rize) — Hakkımda, baltaladı tâbiri kullanılmıştır. Ben nihayet noktai nazarı-

mı söylèdim. Onun için böyle bir söz söylenmesi doğru değildir.

BAŞKAN — Kifayeti müzakere takririni oyunuza sunuyorum. Kabul edenler . . . Etmiyenler . . . Kifayeti müzakere kabul edilmiştir.

Şimdi bir değiştirge var, onu okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Arzettiğim sebeplerle dekanların barodaki kayıtlarının silinmesine mahal olmadığına karar verilmesini teklif ederim.

Kayseri
C. Tüzel

BAŞKAN — Bu değiştirge ile raporun birinci fıkrasının reddini istiyorlar. Evvelâ bunu reye arzedeceğim. Kabul edilmezse o zaman tefsir fıkrasını reyinize arzedeceğim. Evvelâ değiştirgeyi reye arzediyorum. Kabul edenler . . . (Anlaşılmadı sesleri). Efendim, bu değiştirge raporun birinci fıkrasını reddediyor. Yani değiştirge kabul edilirse rapor reddedilmiş olacaktır.

N. S. SILAN (Tunceli) — Yani dekanlar avukatlık yapabilecekler.

BAŞKAN — Dekanların avukatık yapabilecekleri ancak bu âralda tezahür edecektir. Bu raporda, dekanlar profesör dahi olsa yapamaz deniyor, isimlerinin silimesi icabeder. Burada raporun reddedilmesi, aksinin sabit olması demektir. Onun için şimdi bu değiştirge iyi anlaşılmış oluyor mu? (Evet, anlaşıldı sesleri). O halde bu değiştirgeyi kabul edenler lûtfen ayağa kalksınlar . . . Değiştirgeyi kabul etmiyenler lûtfen ayağa kalksınlar . . . Oturunuz efendim, ekseriyetle değiştirge kabul edilmiştir (Alkışlar).

Şimdi bu raporda Avukatlık Kanununun 18 nci maddesinin mer'iyetine dair fıkrayı müzakereye koyuyorum. Sös istiyen var mı? (Yok sesleri). Fıkrayı oya arzediyorum; kabul edenler işaret buyursun . . . Etmiyenler . . . Kabul edilmiştir.

2. — İdareci Üyeler Kurulunun, 4448 sayılı kanunun 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Bütçe Komisyonu raporu (2/100) [1]

BAŞKAN — İkinci görüşülmesidir.

[1] *Birinci görüşülmesi 33 ncü birleşim tutanağındadır.*

4448 sayılı kanunun ikinci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun

MADDE 1. — 28 . VI . 1943 tarihli ve 4448 sayılı kaunun ikinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Stenograflar 4598 sayılı kanun hükümlerine göre 3656 sayılı kanunla belirtilen altıncı dereceye kadar yükseltilebilir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Kabul edenler . . . Etmiyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yaımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler . . . Etmiyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Büyük Millet Meclisi yürütür.

BAŞKAN — Kabul edenler . . . Etmiyenler . . . Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oya sunuyorum. Kabul edenler . . . Etmiyenler . . . Kabul edilmiştir.

3. — İzmir Milletvekilleri Şevket Adalan ve Halid Onaran'ın Bina Vergisi Kanununun 34 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve İçişleri, Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (2/92) [1]

BAŞKAN — İkinci görüşülmesidir, maddelere geçiyoruz.

Bina Vergisi Kanununun 34 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun

MADDE 1. — 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununun 34 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Tadilen tesbit olunan iratlar, tadil isteminin yapıldığı tarihi kovalıyan yıldan başlıyarak vergiye matrah tutulur.

Bu iratlar tadil isteminin yapıldığı yıl içinde itiraz komisyonu kararına bağlanamadığı veya itirazsız kesinleşmediği takdirde vergi eski iratlar üzerinden tahakkuk ettirilir. Temyiz, verginin tahsiline mâni değildir. Ancak kesinleşen irada göre verginin fazla alındığı anlaşılırsa fazlası nakten veya mahsup suretiyle geri verilir. Noksanı ayrıca tahsil olunur.

[1] *Birinci görüşmesi 33 ncü Birleşim tutanağındadır.*

Ferdî tadil istemlerinin en çok üç ay, mevzii tadil istemlerinin, yetkili mercilerce onandığı tarihten başlıyarak; semt tadillerinin, en çok altı ay ve diğerlerinin bir yıl içinde bitirilmesi mecburidir.

Ancak 27 nci madde gereğince özel idare gelir memurlarının istemleri üzerine yapılacak tadil istemleri ve itiraz incelemeleri tadilin istenildiği yılı kovalıyan yıl içisde bitirilemezse tadil suretiyle bulunan iratlar, itiraz incelemesinin bitirildiği yıldan sonraki yıldan başlıyarak vergiye matrah tutulur.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuza sunuyorum; Kabul edenler... Etmiyenler.... Kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce özel idare memurlarının istemleri üzerine mevzii tadil yapılmasına başlanmış olup ta tadil ve itiraz işlemleri, istem tarihini kovalıyan bütçe yılı sonuna kadar bitirilmemiş olan yerlerde tadilen tesbit olunan iratların eski iratlardan fazla olan kısımlarına ait vergi farklarından henüz tahsil edilmemiş olanları 1945 bütçe yılından başlıyarak ilişkin oldukları yıllar sayısınca eşit taksitlere bölünmek ve gelecek yıllar vergisine eklenmek suretiyle tahsil olunur.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu İçişleri ve Maliye Bakanları yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü açık oya sunuyorum.

4. — Meslekî hastalıkların tazmini hakkında 42 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmıya dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ekonomi Komisyonları raporları (1/535) [1]

BAŞKAN — İkinci müzakeresidir. Maddelere geçiyoruz.

[1] *Birinci görüşmesi 33 ncü Birleşim tutanağındadır.*

Meslekî hastalıkların tazmini hakkındaki 42 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmıya dair kanun

MADDE 1. — Cenevre'de 4 Haziran 1934 de, Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı tarafından, Meslekî hastalıkların tazmini hakkında kabul olunan 42 numaralı Milletlerarası Sözleşme onanmış ve bu Sözleşmeye katılmak için Hükümete yetki verilmiştir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının heyeti umumiyesini açık oya sunuyorum.

5. — Sınai müesseselerde hafta tatili yapılması hakkında 14 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmıya dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ekonomi Komisyonları raporları (1/536) [1]

BAŞKAN — İkinci müzakeresidir. Maddelere geçiyoruz.

Sınai müesseselerde hafta tatili yapılması hakkındaki 14 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmıya dair kanun

MADDE 1. — Cenevre'de 25 Ekim 1921 de, Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı tarafından Sınai müesseselerde hafta tatili yapılması hakkında kabul olunan 14 numaralı Sözleşme onanmış ve bu Sözleşmeye katılmak için Hükümete yetki verilmiştir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddelere geçilmesini oyunuza sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

[1] *Birinci görüşülmesi 33 ncü Birleşim tutanağındadır.*

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının heyeti umumiyesini açık oya sunuyorum.

6. — Ücretli İşbulma Büroları hakkında 34 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmıya dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ekonomi Komisyonları raporları (1/537) [1]

BAŞKAN — Tasarının ikinci görüşülmesidir. Birinci maddeyi okutuyorum:

Ücretli İşbulma Bürolarının kapatılması hakkındaki 34 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmıya dair kanun

MADDE 1. — Cenevre'de 8 Haziran 1933 de Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı tarafından Ücretli İşbulma Büroları hakkında kabul olunan 34 numaralı Sözleşme onanmış ve bu Sözleşmeye katılmak için Hükümete yetki verilmiştir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü açıkoya sunuyorum.

7. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununa bazı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı kanuna bağlı cetvelin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Bütçe Komisyonları raporları (1/533) [2]

SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANI Dr. SADİ KONUK (Bursa) — Efendim; ruznamenin 7 nci numarasında, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununa bazı hükümler eklenmesine dair olan bir tasarı vardır. Yüksek Heyet müsaade buyurursa, bu kanuna bağlı birçok acele hizmetler vardır, onun için yeğlik ve ivedilikle müzakere edilmesini rica ediyorum. Çünkü mevsim yaklaşmıştır. (Doğru doğru sesleri).

BAŞKAN — Efendim, gündemin 7 nci maddesinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının bir kanunu vardır. Bakan arkadaşımız bunun yeğlik ve ivedilikle müzakere edilmesini istemektedir. Evvelâ yeğlik teklifini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilikle müzakeresini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü hakkında mütalâa var mı?

Maddelere geçilmesini reye arzediyorum. Kabul buyuranlar işaret buyursunlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları kanununa bazı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı kanuna bağlı kadro cetvellerinin değiştirilmesine dair kanun

MADDE 1. — 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları kanununun üçüncü maddesinde gösterilen Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluşuna, sıtma savaşı ve eczacılık ve tıbbi müstahzarlar Genel Müdürlükleri eklenmiş ve aynı kanunun dokuzuncu maddesinde yazılı sıtma ve eczacılık ve **tıbbi müstahzarlar** şubeleri kaldırılmıştır.

Sıtma Savaşı Genel Müdürlüğü, sıtma ile savaş işlerini düzenlemek ve yönetmek ile ve sıtma savaşının gerektirdiği her türlü işleri yapmakla; Eczacılık ve Tıbbi Müstahzarlar Genel Müdürlüğü de özel kanunlarına göre eczaneler ve eczacılık işlerini, tıbbi ve hayati müstahzarları ve beşeri tababette kullanılan her nevi serum ve aşıları ve ağulu ve uyuşturucu maddeleri ve bunların satıldığı yerleri ve bunlarla ilgili işleri düzenlemek ve denetlemekle ödevlidirler.

BAŞKAN — Madde hakkında mütalâa var mı? Maddeyi oyunuza arzediyorum. Kabul edenler işaret buyursun... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

[1] *Birinci görüşülmesi 33 ncü Birleşim tutanağındadır.*

[2] *86 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.*

MADDE 2. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez Kuruluşuna Danışma ve İnceleme Kurulu eklenmiştir. Bu kurulun görevleri şunlardır:

1. Her çeşit sağlık konuları hakkında düşüncelerini bildirmek;

2. Sağlık işleriyle ilgili kanun ve tüzüklerin uygulanmasını incelemek, kovalamak;

3. Yabancı memleketlerin sağlık ve sosyal yardım konularını ve bunların uygulanma şekillerini inceliyerek sağlık ve sosyal yardım ve hijiyen işlerine ait kanun ve tüzüklerin değiştirilmesi gereken cihetleri hakkında Bakanlığa tekliflerde bulunmak;

4. Merkez dairelerince hazırlanan kanun ve tüzük tasarıları hakkında görüşünü bildirmek.

BAŞKAN — Madde hakkında mütalâa var mı? Maddeyi reye arzediyorum. Kabul buyuranlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Danışma ve İnceleme Kurulu başkan ve üyeliklerine tâyin edilecekler hakkında 3656 sayılı kanunun 6 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Dr. A. H. SELGİL (Afyon Karahisar) — Efendim, Bütçe Komisyonu, Sıhhiye Komisyonu 3 ncü maddesini çıkardırlar. Bu madde tetkik heyetinin vazifelerinden başka aynı zamanda vekâlete gelen raporları tetkik etmek hakkının Komisyona verilmesi idi. Bazı vekâletlerde, tetkik heyetlerinin daha büyük işlerle uğraşdığını söyliyerek bu heyetin, Sağlık Bakanlığında da rapor işleriyle uğraşmamasını öne sürerek Bütçe Komisyonu bu maddeyi çıkardı. Sağlık Komisyonunun fikri bu şekilde değildir. Arkadaşlar, Türkiye'nin muhtelif yerlerinden en kıymetli mütehassısların verdiği bir takım raporlar vardır. Bu raporlar Sağlık Bakanlığına gelir ve bunları Sağlık Bakanlığı tetkik eder. Mâlûl raporlarının kanunlarla derecei münasebeti ve diğer birçok hususlar ki, bunu şimdiye kadar hıfzıssıhha dairesi yapıyordu. Fakat bu daha çok ilmî bir meseledir. Bizim tetkik heyetimizin memelketimizin en kıymetli elemanlarından ayrılacaktır. Bunları iyicene tetkik edebilecek bir heyettir. Biz bu heyete bu vazifeelrin verilmesini doğru buluyoruz. Bunun, üçüncü maddenin tekrar müzakere edilmesini ve Sıhhiye Encümeninin 3 ncü maddesi olarak tekrar bu teklifin konuşulmasını rica ediyorum.

SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANI Dr. S. KONUK (Burasa) — Efendim, bu Tetkik ve Müşavere Heyeti kurulmadan evvel bu Heyete verilen vazifelerin dördüncü sayısında kendisine havale edilen raporları da tetkik ve mütalâa eder ve fikirlerini bildirir deniliyordu. Bu vazifeyi Hıfzıssıhha Umum Müdürlüğü esasen yapmakta olduğundan yeni teşekkül edecek olan bu istişari kıymetteki heyete böyle bir vazifeyi tahmil ederek onun tamamen fenni ve istişari olan vazifesini böyle idari bir hareketle ilgilendirmenin iş verimini aksatma ihtimali karşısında Bütçe Komisyonunun mütalâasını yerinde bularak, Bakanlık Komisyonun vâkı mütalâasını hüsnü telâkki etti ve bu fıkranın çıkarılmasını temin etmiş oldu. Bu suretle üzerinde durulacak bir tarafını görmüyoruz. (Muvafık sesleri).

Yüksek Başkanlığa

Arzettiğim sebeplere binaen üçüncü maddenin oya konulmasını rica ederim.

Afyon Karahisar
Dr. A. H. Selgil

BAŞKAN — Tasarıdan, Sıhhat Komisyonunun hazıradığı 3 ncü madde, Bütçe Komisyonu tarafından, Bakanla mutabık kalınarak çıkarılmıştır. Dördüncü Madde üçüncü madde yerine ikame edilmiştir. Şimdi arkadaşımız mucip sebeplerini izah ettiği bu önergeyi vermiştir. 3 ncü maddenin oya konmasını istiyor.

Şimdi önergeyi tekrar tasvibinize sunacağım.

(Dr. Ahmet Selgil « Afyon Karahisar » ın önergesi tekrar okundu).

BAŞKAN — Önergeyi nazarı dikkate alanlar..: Almıyanlar ... Nazarı dikkate alınmamıştır.

Maddeyi oyunuza sunuyorum Kabul edenler... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — 3017 ve 4258 sayılı kanunların çeşitli maddelerinde yazılı :

A) Hıfzıssıhha İşleri Dairesi Reisliği adı, Sağlık İşleri Genel Müdürlüğüne;

Bu Umum Müdürlüğe bağlı, Umumi ve Mahallî Sıhhat İşleri şubesinin adı, Hijiyen şubesine;

İçtimai Hastalıklar Şubesinin adı, Sosyal Hastalıklar şubesine;

Çevrilmiştir

B) İçtimai Muavenet Dairesi Reisliğinin adı,

Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğüne;

Bu Umum Müdürlüğe bağlı; Umumi İçtimai Hizmetler Şubesinin adı, Genel Sosyal Hizmetler Şubesine;

Hususi İçtimai Hizmetler Şubesinin adı, Özel Sosyal Hizmetler Şubesine;

Çevrilmiştir.

BAŞKAN — Mütalâa var mı? Maddeyi kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — 15 . VI . 1942 tarihli ve 4258 sayılı kanunun 2 sayılı, 4459 sayılı kanunun (B) işaretli, 4642, 4769 sayılı kanunların 2 sayılı ve 4644 sayılı kanunun (1) sayılı cetvellerindeki kadrolardan İskân Genel Müdürlüğü merkez ve iller kadroları hariç olmak üzere Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ilişkin kısımlar yerlerine ad, derece ve sayıları bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar konulmuştur.

M. AKPINAR (Balıkesir) — Aziz arkadaşlar, müzakere etmekte olduğumuz Sıhhat Bakanlığı kadro ve teşkilâtı tasarısında bazı değişiklik ve genişlemeler yapılmaktadır ki, hepsi mühim olmakla beraber bunlar arasında bir de yeni tesis mahiyetinde olan Eczacılık ve Müstahzarat Genel Müdürlüğü vardır. Arkadaşlar, hep biliyoruz ki bu iş şimdiye kadar işi başında aşmış diğer bir Umum Müdürlük tarafından tedvir edilmekte idi. Son zamanlarda memlekete şâmil sıhhi durumun ispençiyari vaziyetin, müstahzaratın, eczacı ve eczanelerin durumunu, günden güne artması ve hariçle olan münasebatı ticariyemizin çoğalması yüzünden oradan gelecek veya dâhilde yapılacak ilâçlarla uğraşan meslekî yetkili bir müessesenin teşkiline, ve bir Genel Müdürlük teşkiline, lüzumu görülmüştür. Bu teşekkülü eczacılık için büyük bir inkişaf ve bilgiye verilen kıymetin ifadesi olarak telâkki ederim. Memleket içinde büyük bir teşvik mahiyetinde çok faydalı ve verimli olacağı kanaatını bugünden beslemekteyim. Bu lüzum ve zarureti tam vaktinde görüpte tesis ve teşkili için büyük bir gayret ve alâka gösteren değerli arkadaşlarıma ve bu teklifi kabul buyuran Bakanlık makamına ve kanuniyetini de lûtfen kabul buyuran Heyeti Âliyenize Türk eczacıları namına hassaten teşekkür ederim. Sözlerimi bitirmezden evvel bir nokta hakkındaki ricamın da kabulünü rica edeceğim. Arkadaşlar Genel Müdürlük teşekkül ettikten sonra tam bir meslekî bilgi ve yetki ile çalışabilmesi için isminden de anlaşıldığı üzere Eczacılık ve Müstahzarlar Genel Müdürlüğünün başında bir eczacının bulunması çok tabiî ve lüzumludur. Bu lüzumu Bakanlık makamının da kabul edeceğinden emin olarak bir teklif takdim ediyorum. Beşinci maddeye bağlı bir numaralı kadro cetvelinde Eczacılık ve Müstahzarat Genel Müdürlüğünün diye yazılan cümleye küçük bir (eczacı) kelimesinin ilâvesini teklif ediyorum. Bu teklifimin lûtfen kabulünü rica ederim.

BÜTÇE K. ADINA F. KURDOĞLU (Manisa) — Arkadaşlar; arkadaşımızın, yeni tesis edilen eczacı kısmı Genel Müdürlüğüne ait kadroda bu kadro hizasına bir «eczacı» kelimesinin konulması hakkındaki talebi Bütçe Komisyonunuzda hayli uzunca konuşmalara vesile oldu. Prensip itibariyle Devletçe deruhde edilen her teknik işin teknik icaplara uygun şekilde tedvir edilmesi lâzımgelmesi tabiîdir. Yalnız bu işin umumi politikasını ve idaresini deruhde edecek zatın, o vazifeye meslekten birisini seçmekle bağlı tutulmaması da lâzımdır. Komisyonda, muhtelif teşkilât kanunlarında haddizatinde lüzumlu olmıyan ve bakanlık vazife ve mesuliytini deruhde etmiş olan arkadaşın salâhiyetiyle de kabili telif olmıyacak bazı neticelere sürükliyeceği endişesi baş gösterdi. Bu bakımdan prensip itibariyle ekseriyetle, esasen kanuna konmamış bulunan bu kaydın konulmasına lüzum olmadığına karar verdik. Bu müzakere sırasında Sayın Sağlık Bakanı, ekseriyetin noktai nazarına iltihak ettikten sonra arkadaşları tatmin etti. Şayet lüzumlu olan diğer umumi vasıfları da haiz eczacı bulursam onu getirmekliğim tabiîdir tarzında beyanda bulundular. Bir de memleketimizin teknik elemanlara ihtiyacı gözönüne alınarak, idari vazifelerde bu kabîl teknik adamlarımızın az kullanılmasını ve teknik kadroların haddi asgariye indirilmesi ve buralardan tasarruf edilecek elemanların muhtaç il ve ilçelerimize gönderilmesi tabiîdir.

K. GÜLEK (Bilecik) — Sayın arkadaşlarım; yüksek huzurunuzda müzakere edilmekte olan bu kanunla memlekette eczacılık mesleğine cidden büyük bir kadirşinaslık, cidden yeni bir vazifesine verilen ehemmiyeti takdir emaresi gösterilmektedir. Filhakika Sağlık Bakanlığında ilk defa, Eczacılık Umum Müdürlüğü teşkil edilmektedir. Eczacılık mesleki, bu memlekette çok senelerdenberi kurulmuş ve hizmetler et-

miş bir meslektir. Bu işleri vekâlette, şimdiye kadar mahmul bir Umum Müdürlük tarafından görülmekte idi. Yeni bir Umum Müdürlük eczacılık işleriyle uğraşacaktır. Bu suretle bu mesleğe bir kadirşinaslık gösterilmiş oluyor. Fakat bunu itmam için Umum Müdürlüğün başına getirilecek zatın eczacı olması kaydının kanunda derpiş edilmesi faydalı olacaktır. Bu mesleğin bir takım hususiyetleri vardır. Hekimler bu hususiyetleri ancak bilvasıta bilirler. Bu meslekin kendine göre yakından takip edilmesi icabeden bir takım işleri vardır. Bunu, kendi mesleğinden gelmiş olan bir insan daha iyi anlar. Nitekim buradaki cetvelde bir takım müdürlükler için, o meslekten kimselere verileceklerine dair kayıtlar vardır. Meselâ (Sıhhi mimarlık) şubesine mimar getirilecek, (Veteriner) (Etimoloji) işlerinin başına veteriner getirileceği hakkında kayıtlar vardır. Bu dairenin başına bir eczacının getirileceğini kaydetmek, hem maslahat bakımından, hem de bu mesleğe karşı göstermiş olduğumuz ehemmiyeti bir kat daha takviye bakımından faydalı olur. Arkadaşımın takririne ben de iştirak ediyor kabulünü rica ediyorum.

SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANI Dr. S. KONUK (Bursa) — Efendim, bu kadro cetveline yeni bir eczacılık kelimesi ilâvesi ile arkadaşlarımın talebini Bakanlık harekâtında serbestiyi tahdid etmemek için eczacılık kaydını koymadık. Sağlık Komisyonu da bu fikre iştirak etmek dolayısiyle bu tasarıyı huzurunuza sevketmiş bulunuyorlar. Bakanlık kendisini her hangi bir suretle takyit etmiş olmamak için bu eczacılık kaydını koymamayı tercih etmiştir. İşi idare edebilecek bir eczacı bulduğumuz takdirde elbette kullanacağız. Amma bulunmazsa bu büroyu işletmekten mahrum kalmamak için ısrar edilmemesini rica ediyoruz. Esasen kadrosunda eczacılar vardır, Bakanlık harekâtında serbest olsun diye takyit etmedik. Diğer bürolar hususi ihtısaslara ihtiyaç gösterdiği içindir ki, o kısımları o şekilde takyid ediyoruz. Fakat eczacılık umumi olarak hususi ihtısasdan başka bir meslek mevzuudur. Halbuki Sağlık Sosyal Bakanlığımız bir meslek ve ihtısas bakanlığıdır ve elbette ki icabını teemmül eder. Bunu tatbik etmemek de meslek ve ihtısas bakımından daha yolundadır. Onun için önerge sahiplerinin lûtfen bu hususta ısrar etmemelerini rica ediyorum.

M. AKPINAR (Balıkesir) — Efendim; benden evvel söz alan arkadaşım eczacı kaydının konması lâzımgeleceği hakkındaki esbabı mucibeyi yine kadro cetvelinden alarak zatı âlilerine arzetti. Kadro cetvelinde sarahaten görüyoruz ve anlıyoruz ki, o makamı işgal edecek olan zatın doktor olması lâzımgelen yerde kadrolarda parantez içerisinde [tabip] denilmiştir. Bir mimari şube vardır, oraya muhakkak ki bir eczacı, bir doktor konamazken tasrih edilmiştir, parantez içerisinde [mühendis, mimar] denmiştir. Sağlık Bakanlığından başka eczacılıkla alâkalı makamların başında birer eczacı bulunmaktadır. Misal olarak arzdeyim; Millî Savunma Bakanlığı eczacılık şubesinde bir eczacı general vardır. Yine Gülhane Tatbikat Okulunda kimya, ispençiyari kısmında düne kadar bunun da başında bir eczacı general vardı. Bugün bir albay profesör vardır, profesördür ve eczacıdır.

Diğer Devlet müesseselerinden de birçok misaller arzedebilirim.

Binaenaleyh meslekin anakökünü teşkil eden ve daha salâhiyetli olarak asıl branş itibariyle taallûku olan Sağlık Bakanlığında bu müessesenin ve böyle bir kurulun teşekkülü halinde, buraya getirilecek olan mütehassısın ve bu işin başına geçirilecek zatın eczacı olması bitarikılevlâ çok daha münasebetli ve hayırlı olur (Doğru sesleri).

Bunu Sayın Bakandan rica ediyorum. Lûtfetsinler. Bir teşkilât yapıyorlar. Bu eser kendilerinindir. Eczacılara verdikleri ehemmiyeti ve kurdukları bu isabetli mütehassıs şubeyi bu suretle de tezyit etsinler (Doğru sesleri).

S. VE S. Y. BAKANI Dr. S. KONUK (Bursa) — Mâruzatım esasen bu iş üzerinde ısrar mânasına değildir. Yalnız, Bakanlığın serbest kalmasını ve mesuliyeti her cihetten ve her cephesi ile bizatihi tahrik etmesi dolayısiyle ricada bulunmuştum. Takyit edersek, eczacı olarak, herhangi bir mesleki tercih etmiş oluruz. Halbuki olabilir ki bir kimyager yahut eczacılıkla alâkası olan bir doktor mevcut olabilir. Farmakodinami mütehassısı bir doktor halen vardır. Belki bu şekilde bir şey yapmak icabeder. Bu büronun başına behemehal eczacı bulundurmak zaruretini koymıyalım, serbest kalsın, Bakanlık icabına göre hareket edebilsin dedim. Hareketimizin serbestisi bizi isabete kavuşturacaktır. Bu bakımdan

ricada bulunmuştum. Bakanlık adına musir değilim. Fakat hareket serbestimizin temini için bu ricamı tekrarlıyorum.

F. KURDOĞLU (Manisa) — Arkadaşlar, biraz evvel Komisyonumuzdaki görüşmeleri Komisyon namına arzetmiştim. Şimdi de benim de çoğunluğa niçin katıldığımı kısaca Yüksek takdirinize arzetmek istiyorum.

Üzerinde bulunduğumuz mesele sâdece bir eczacı meselesi değildir. Bence bir prensip meselesidir. Şöyle ki, memleketteki, sözlerimin sonunda da arzettiğim gibi eczacı ve doktor ihtiyacı ve sayısı hepimizin malûmudur. Bir arkadaş çıksaydı da deseydiki Bakanlık teşkilâtında mevcut ve işleri başka meslekler erbabınca kabili temin yüzlerce doktoru doktorsuz yerlere gönderip de yerlerine idari mahiyetteki işleri daha iyi tedvir edecek adam konamaz mı? deseydi hakikaten üzerinde düşünülmesi lâzımgelen ve bu günün ileri teknik görüşüne uyan bir sual sormuş olurdu. Halbuki teklif aksinedir. Bu kabil meseleler üzerinde yapılmış, ve neticelenmiş bir çok etüdler vardır ki, bunlara göre meselâ bir umum müdür için asıl olarak aranacak ilk vasıf taallûk ettiği meslekе mensubiyeti şartı değildir. İşin başına getirilecek adamlarda aranan gerekli ilk şart teşkilâtçılık vasfı ve o işi idare ve tanzim bakımından kabiliyetidir. Fazla tafsilâta girmeye mahal görmüyorum. Yapılmış teknik müşahedeler müteaddit mahallerdeki iş üzerinde ve Devlet dairelerinde yapılmış incelemeler sonunda kitaplara kadar intikal etmiş bir esastır. Arkadaşlarımın iki üç suali kalıyor : Deniliyor ki, filân yerde mimar, filân yerde doktor diye gösterilmemiştir. Hususi sebepleri var. Bu kayıtlar arzettiğim esasın unutulmuş olmasından değil bunların tâli teşkilât vaziyetleri zaruretinden doğmuştur. Ya o vazifelerde onlar tek teknisyen vaziyetindedirler. Halbuki, eczacılık umum müdürlüğüne getirilecek zat memleketin muhtelif kısımlarındaki eczacılar ve eczacılık üniteleriyle meşgul olacak mahiyette bir teknik esasları tesbit ve denetliyecek eczacılara maliktir. Sahsan tesbitle mükellef değildir.

Aynı meslekle mensup olması kaydiyle bağlı kalındığı takdirde bunlar kendi meslekleri dâhilindeki adamların işleriyle uğraşacakları için, demin işaret ettiğim teknik esasa göre muhtelif sebeplerle iş neticeleri itibariyle zararlı da olabiliyorlar. Bu eczacı hiç olamaz demek değil, fakat eczacılığı asıl olarak ele alınamaz demektir. Şayet idare ve teşkilâtçılık kabiliyetini taşıyan kimse aynı zamanda aynı meslek içinden bulunursa şüphesiz ayrı bir rüchan sebebi olur. Teşkilâtçı olan ve bu işin politaikasını iyi tedvir edebilen adamın rolü randuman hesabında yüzde otuzu geçmektedir. Aynı meslekten olup da bu vasıfları haiz olmıyanın randumanda payı ise sıfıra doğru inmektedir. Bu bakımdan eczacı şubesi umum müdürün tâyininde, Sayın Bakanın dediği gibi, kendi istedikleri vasıfları da haiz bir eczacıya tesadüf edilirse bunun eczacıdan olmasında şüphesiz mahzur değil, fayda vardır. Fakat vazife mesuliyet tevdi ettiğiniz Bakana, birçok ilcelerde eczacı yokken şu iş için bir eczacı getireceksin, şu iş için bir doktor getireceksin gibi, mükellefiyet ve mecburiyetler de yüklemek zannederim hiç bir bakımdan doğru olamaz bendeniz bunu daima üzerinde durmanızı gerekli ve faydalı bir mevzu sanıyorum.

SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM KOMİSYONU ADINA Dr. A. SELGİL (Afyonkarahisar) — Efendim; Hükümetin getirdiği şekilde, eczacılık ve müstahzarlar şubesi idi ve mütehassıs tabip veya eczacı diye bir kayıt konulmuştu. Komisyon bunu umum müdürlük halihe getirdi ve mütehassıs tabip ve eczacı tâbirini kaldırdı. Çünkü buraya bir eczacı gelmesi gayet tabiidir. Ancak yeni teşekkül eden bir şubeye, Bakanlığı takyit etmemek için ve kendilerini serbest bırakmak için hiçbir kayıt koymadık, ne tabip dedik ne eczacı. Hiçbir şey tasrih etmedik. Maahaza karar Heyeti Umumiyenindir. Heyeti Umumiye nasıl isterse kabul eder, biz ısrar etmiyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi okutuyorum :

Yüksek Başkanlığa

Arzettiğim sebebe binaen 5 nci maddeye bağlı 1 numaralı kadro cetvelindeki Eczacılık ve müstahzarlar genel müdürü hizasına parantez içinde (Eczacı) kelimesinin ilâvesini arz ve teklif ederim.

Balıkesir
Muzaffer Akpınar

BAŞKAN — Önergeyi tasvibinize arzediyorum : Nazarı dikkata alanlar işaret buyursunlar... Almıyanlar... Nazarı dikkata alınmıştır.

Şimdi ilâve edelim mi? Yoksa Komisyona mı gönderelim?

BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI T. COŞKAN (Kastamonu) — İlâve edilsin.

BAŞKAN — Eczacı kelimesi cetvele ilâve olunacaktır. Maddeyi bu şekilde reyinize arzediyorum: Kabul edenler işaret buyursun... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 6. — 4644 sayılı kanunun (3) sayılı ve 4774 sayılı kanunun (1) sayılı cetvellerindeki kadrolardan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait kısımlar kaldırılarak yerine bu kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde yazılı kadrolar konulmuştur.

BAŞKAN — Tevzi edilen cetvel ve madde hakkında mütalâa var mı? Maddeyi reyinize arzediyorum. Kabul edenler işaret buyursunlar... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 7. — 3 . VIII . 1944 tarihli ve 4645 sayılı ve 2 . VII . 1945 tarihli ve 4781 sayılı kanunlar kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Madde hakkında mütalâa var mı? Maddeyi reyinize arzediyorum. Kabul edenler işaret buyursunlar... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — 1946 yılı Genel Bütçe Kanununa bağlı (L) işaretli cetvelin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait kısmındaki kadrolar çıkarılarak yerine bu kanuna bağlı (3) sayılı cetveldeki kadrolar konulmuştur.

BAŞKAN — Madde hakkında mütalâa var mı? Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Bu kanunun Sıtma Genel Müdürlüğü ve kadro cetvelinin sıtma savaş bölge başkanlıkları kısmına ait hükümleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri ise yayımından bir ay sonra yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Bu kanunu Sağlık ve Sosyal Yardım ve Maliye Bakanları yürütür.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun tümünü oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim reye arzedilmiş tasarılara rey vermiyen var mı?

Rey toplama muamelesi bitmiştir.

8. — Erzurum Milletvekili Azir Akyürek'in, Avukatlık Kanununun 21 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/73) [1]

BAŞKAN — Tümü hakkında mütalâa var mı?

E. ORAN (İzmir) — Sayın arkadaşlarım, uzun ve yorucu çalışmaların mükemmel bir eseri diye vasıflandıracağım 3499 sayılı kanun henüz daha tasarı halinde iken o vaktin Adalet Bakanı olan ve bugün Başbakanımız bulunan Şükrü Saraçoğlu gayet güzel bir jestle bu kanunu bir kere de Türkiye Barolarının mümessilleri tarafından tetkik edilmek üzere Ankara'da bir toplantı yaptı. En ufak bir yalanlamaya mâruz kalmıyacağımdan emin olarak, serbest ve açık olarak arzedebilirim ki, sadece bizde değil bütün mütemeddin Milletlerin adalet bakanları arasında bile bir misline rastlanmıyacak güzel sözleri ihtiva eden açılış nutukları arasında şöyle söylemişlerdi: Her avukat mesleğini tasvir ederken, kendisini masumların müdafii, adaletin müzahiri, hataların tamircisi, yetimlerin hamisi olarak tasavvur eder. O vakit meslekten olmıyan bu bakanın avukatları bu kadar iyi anlaması ve anması avukat arkadaşlar arasında büyük şükran ve minnet hisleri yaratmıştır. Bilvesile bunu arzetmek, benim için büyük ve zevkli bir vazifedir.

İşte arkadaşlar; bilâhara Büyük Meclisce kabul edilen bu kanun avukatlık meslekinin inkilâbında nasıl ki ileri bir hareketse, bugün huzurunuza getirilen ve 21 nci maddenin değişikliğini istihdaf eden tasarı da kanaatımca tam bu ilerlemenin aksine bir gerileme hareketidir. Arkadaşlar; adalet makanizmasının iki mühim rüknü hiç şüphe yok ki bir taraftan yargıç, bir taraftan avukattır.

Cumhuriyet bu her iki kolu da kanunla desteklemiştir.

2556 sayılı Hâkimler Kanunu; yargıç nasıl yetiştirilir. Şartları hak ve vazifeleri nedir bunu tâyin ediyor. Diğer taraftan 3499 sayılı Avukatlık Kanunu da avukat nasıl yetişir, hak ve vazifeleri nedir? Bunları tâyin eder.

Binaenaleyh üniversitenin Hukuk Fakültesin-

[1] *84 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.*

den çıkan yurttaşların hangi mesleğe girecekler ise o kanunun çerçevesi içinde yetişmeleri gayet doğru olur.

Malûmu âliniz avukatlık telâkkisinin dünkü ve bugünkü tezahürleri arasında kıyaslanamıyacak kadar büyük farklar vardır.

Eskiden avukat denince, hâkimi haksızlığa sevkeden, haklıyı haksız yapmağa çalışan bir adam gibi bir şey hatıra gelirdi. Halbuki bugün birçok engeller karşısında yargıca hakkı anlatan, yargıcı haksızlıktan korumak için ışık vazifesini gören, deminki arzettiğim nutukta söylediği gibi mâsumların müdafii, adaletin müzahiri, hataların tamircisi ve yetimlerin hamisi olarak görülmektedir. Bu büyük telâkki farkını yapan hiç şüphe yok ki 3499 sayılı Avukatlık Kanunun zabıtlarıdır.

Esas mâruzatıma başlamadan evvel şunu tebellür ettireyim ki bütün medeni milletlerde İran da dâhil olduğu halde bütün Balkan Devletlerinde avukat yetiştirmenin iki prensipi vardır:

1. Staj.
2. İmtihan.

Staj; üç seneden eksik olmamak kayıt ve şartıyla ya tamamen veya kısmen avukat yanında yetişir. Hakikaten mesleğin öyle icapları ve öyle incelikleri vardır ki bunu ancak avukat yanında staj yapılmakta öğrenilecek mahiyettedir. Meselâ arkadaşlar kin ve ihtirasına mağlûp olan iş sahipleri çok kere haklarına razı olmazlar ve işi olduğu gibi anlatmıyarak avukatı veyahut yargıcı aldatacaklarını zannederek yanlış malûmat verirler ve kendilerini aldatırlar. Yahut söylemek istediği şeyi tam mânasiyle ifade edemezler. Bütün bunları sabır ve tahammülle dinlemek avukatın vazifesidir. Avukat iş sahibinin söylediğini değil söylemediğini ve söylemek istemediğini de anlamak, öğrenmek zorundadır. Avukat iş sahibinin herhangi bir tavrından veya sözünden veya kendilerine söylenmek istemediği veya kendisine gösterilmiyen vesikaların bulunduğunu hissedince bunlar üzerinde durur, onları darıltmadan söylenmek istenmiyen vakaları da söyletmiye çalışır, gösetrilmiyen vesikaları görmiye gayret eder. Böylece o vakayı yaşamışçasına işin enine ve derinliğine nüfuz ederek onun tam bir tarihçisi olmak mevkiindedir.

Sonra arkadaşlar, dâvanın ne olduğunu öğrenmekle de iş bitmez. Nasıl ki bir duvar amelesi evvelâ yapılacak duvarın çamurunu kararsa, nasıl ki bir duvar ustası duvarın düzgünlüğünü temin için şakulünü sarkıtır ve tesviyesini kullanırsa, nasıl bir mühedis yapacağı işin plânını önceden çizmek mecburiyetinde ise bir avukat da kendisine arzedilen dâvayı kanunun ve ilmin çerçevesi içine sokmak ve hazırlamak durumundadır. Bu iş hakkında şârihler, yargıçlar, Yargıtay ne düşünmüştür, ne söylemiştir . . . Bunları bulmak mecburiyetindedir. Daha sonra dâvanın yürürlüğü sırasında karşı tarafın ne gibi müdafaa silâhları kullanabileceğini ve binaennaleyh bunları kıymetten düşürmek için ne gibi plânlar çizmek lâzımgeldiğini evvelden tasarlamak mecburiyetindedir. İşte bütün bunları seziş ve anlayış, kuruş, buluş, tetkikat hep avukatlık yanında yapılacak bir stajla edinmek kabiliyetindedir. Malûmu Âliniz avukat, yetiştirmekte olduğu stajiyerlerin ahvalini sıkı bir kontrol altında bulundurmak mecburiyetindedir. Onun mesleke bağlılığını, ilmî kabiliyetini daima baroya vereceği raporlarla belirtir. Bu suretle muvaffakıyet kazanan stajiyer, hukuk, ceza, ticaret, ahkâmı şahsiye mahkemelerinin her birinde savcılık, ve icra dairelerinin ayrı ayrı her birinde bulunmak şartiyle Üniversitede edindiği malûmatı avukatın yanında tevsi ettiği bilgisini bizzat ve bilfiil adalet dairelerinin muhtelif derecelerinde tatbik etmek suretiyle tam ve kâmil bir insan, iyi bir avukat olarak yetişir. İmtihan verir ve ondan sonra herkes bu zata işini güvenle teslim edebilir.

Sonra buna muvazi olarak Hâkimler Kanunu vardır. Hâkimler Kanununda hâkim olmak için müracaat eden mektep mezununun geçireceği staj tâyin edilmiştir. Şimdi avukat olmak istiyen Avukatlık Kanunu dairesinde stajını yapar, avukat olur. Hâkim olmak istiyen Hâkimlik Kanunu çevresinde stajını yapar ve hâkim olur. Fakat bu iki meslekin yekdiğerine olan büyük bağlılıkları dolayısiyle kanun herhangi birinde geçen muayyen müddetten sonra diğer meslekin ihtiyarını da imkân dâhiline sokmuştur. Meselâ; Hâkimler Kanununun 7 nci maddesinde avukatlıkla geçen müddetin nısfını hâkimlik kıdemine zammeder. 14 ncü maddesinde bilfiil yirmi sene avukatlıkta bulunanlara Yargıtaya üye olabilmek salâhiyetini verir. Nasıl ki Hâkimler Kanununda avukatlara bu gibi hukuk bahşedilmişse Avukatlık Kanununda da hâkimlere

bazı hukuk tanınmıştır. O da dört sene hâkimlik yapanlara stajsız, staja tâbi olmadan avukat olmak salâhiyetini tanımıştır. Şimdi böyle bir istisna kabul edilince, aynı seviye ve derecede olan askerî hâkimler ile Danıştay dâva dairelerı reis ve üyelerinin de bu hakkı tanımak, âdeta yargıçlara tanman hakkın tabiî bir temadisinden başka bir şey değildir. Bugünkü tadil konumuz dâhilinde olan bu 21 nci madde, avukat stajma tâbi olmaksızın bunlardan başkalarının da avukat olabileceklerini iltizam eden bir maddedir.

Arzettiklerimden başka bir şey kalıyor ki, 21 nci maddede, üniversite hukuk fakültesi hukuk profesör ve doçentlerin, bilâhara tadil yapılmıştı, Siyasal Bilgiler Okulunun aynı profesörlerinin de stajsız avukatlık hakları kabul edilmiş idi. Şimdi bu madde tadil edilmiş ve yapılan tadilâtta bu madde a, b, c bentlerine ayrılmıştır.

(A) bendi, şimdiye kadar söylendiği ve eski şekli de ihtiva eden kısımdır. Buna ilâve olaraktan da «.... Danıştay savcılıklarında ve Danıştay yardımcılıklarında, Hukuk Fakülteleriyle Siyasal Bilgiler Okulu hukuk ilmi dersleri profesörlüklerinde veya bu derslerin doçentliklerinde, yahut 2556 sayılı Yargıçlar Kanununa göre yargıçlık ve savcılık sınıflarından sayılan memuriyetlerde enaz 4 yıl süre ile hizmet etmiş olanlar...» bunun içine Danıştay yardımcıları da ilâve edilmiştir.

Ondan sonra B bendinde yapılan değişikli; arkadaşlar Türk uyruğuna kabul edilen bazı vatandaşlarımızın geldikleri yerlerde 4 sene avukatlık edenler, amma geldikleri yerlerde mahkemelerin her derecesinde dört sene avukatlık edenler, lâzımgelen imtihan yapıldıktan ve Türkçe bildiklerini ispat ettikten sonra bizde de stajsız avukatlık yapabilecekleri bu 21 nci maddenin evvelce yapılan tadiliyle kabul edilmişti.

Şimdi bu seferki tadil, geldikleri yerlerde mahkemelerin her derecesinde tâbirinden her derecesinde, ifadesini kaldırıyor, geldikleri yerlerde mahkemelerde dört sene avukatlık yapanlar deniyor. Bundan ne mahzur doğuyor. Geldikleri yerlerde dahi haiz olmadıkları salâhiyetin verilmesi, mahkemelerin her derecesinde avukatlık yapmak salâhiyeti yok iken, biz her derecesinde, avukatlık yapmak salâhiyeti veriyoruz. Yapılan tadilin vüsati budur. Bendeniz bunları doğru bulmamakla beraber esasen staj müessesesini yıktığını zannettiğim (C) fıkrasının kabulünün doğru olmıyacağı kanaatındaym. Eğer bunu açıklıyabilirsem vazifemi ifa etmiş sayarım. Şimdi bu (C) fıkrası zaten kanunda mevcut değil iken yeniden ilâve edilmiştir.

BAŞKAN — Heyeti umumiyesi hakkında lûtfen söyleyin de madde gelince madde hakkında ayrıca söylersiniz.

E. ORAN (Devamla) — Peki. Heyeti umumiyesi hakkında mâruzatım şu ki; avukatlığı tam mânasiyle memleketin ve milletin telâkkisinde yükselten avukatlık kanununun yapmış olduğu zabıtlar ihlâl edildiği takdirde eski derekesine demeyim amma avukatlığın bugün kazanmış olduğu şerefin ihlâl edilmiş olacağına kani bulunduğum için bu tasarının gelmesinin doğru olmadığına kaniim.

Madde hakkındaki noktai nazarımı madde okunduğu zaman ayrıca huzurlarınıza arzedeceğim.

BAŞKAN — Tasarının tümü hakkında başka mütalâa var mı?

C. TÜZEL (Kayseri) — Ben arkadaşım Ekremin fikirlerine aykırı olarak avukatlık stajı bahsinde ihtiyaçları da gözönünde bulundurmak suretiyle bu işe gereği derecesinde genişlik verilmesi lâzımgeldiği kanaatındayım. Bu itibarla Adalet Komisyonunca kabul edilmiş olan metne taraftarım. Yalnız bu genişlemenin hükümlerini tanzim eden maddenin ihtiva ettiği fıkraların birbiriyle tezat halinde olduğunu görmekteyim. Meselâ 21 nci madde olarak yeniden kaleme alınan bu maddenin A fıkrasında Danıştay üyeliklerinde ve yardımcılıklarında yani eski tâbir ile Şûrayı Devlet mülâzim ve muavinliklerinde geçen hizmet avukatlık stajına mahsup edilmekte ve bunlar ayrıca imtihana tâbi tutulmamaktadır. Yani bu vazifelerde dört sene çalışmış olanlar stajdan ve imtihandan vârestedirler.

Aynı maddenin (C) fıkrasında Hukuk Fakültesinden mezun olupta hâkimlik etmemiş olan avukatlık kanununun tarif ettiği şekilde staj yapmamış olan Adalet Bakanlığı Hukuk ve Ceza İşleri Müdürlüklerinde idari vazifelerde zabıt kâtipliklerıyle icra vazifelerinde dört sene çalışmış olanların avukatlık stajına tâbi olmıyacakları ....

BAŞKAN — Kanunun heyeti umumiyesi üzerindeyiz. Siz maddelerden bahsediyorsunuz.

C. TÜZEL (Kayseri) — Bendeniz de heyeti umumiyesi üzerinde konuşuyorum. Bu itibarla

ihtiva ettiği hükümler arasında bir tenazur yoktur. Gereği gibi bir adalet tesis edilmiş değildir. Bu bakımdan maddenin tevsiine mâtuf konulmuş olan hükümlerinin icabı veçhile tanzim ve tadili lâzım geleceğini arzediyorum.

BAŞKAN — Tasarının tümü hakkında başka mütalâa var mı? Maddelere geçilmesini oyunuza arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

3499 sayılı Avukatlık Kanununun 21 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun

MADDE 1. — 3499 sayılı kanunun 21 nci madedsi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Madde 21. — A) Adlî ve askerî yargıçlık ve savcılıkta ve hukuk fakültesinden mezun olup da Danıştay Dâva Daireleri Başkan ve Üyeliklerinde ve Danıştay savcılıklarında ve Danıştay yardımcılıklarında Hukuk Fakülteleriyle Siyasal Bilgiler Okulu hukuk ilmi dersleri profesörlüklerinde veya bu derslerin doçentliklerinde yahut 2556 sayılı Yargıçlar Kanununa göre yargıçlık ve savcılık sınıflarından sayılan memuriyetlerde enaz dört yıl süre ile hizmet etmiş olanlar;

B) Yabancılardan Türk uyruğuna kabul olunanlardan yabancı bir hukuk fakültesinden mezun ve geldikleri yerlerde avukatlığı meslek edinerek beş yıl süre ile mahkemelerde avukatlık etmiş ve avukatlığı meslek edinmiş bulunanlar birinci maddenin C fıkrasında yazılı Türkiye Hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden usulüne göre yapılan imtihanı vererek tasdikname almış ve ayrıca Türkçeyi iyi bilir oldukları da Millî Eğitim Bakanlığınca tâyin edilecek şekilde yapılacak bir imtihanla anlaşılmış olanlar avukatlık stajiyle imtihanından;

C) Bir Türk Hukuk fakültesinden mezun veyahut yabancı bir memleket hukuk fakültesini bitirdikten sonra Türkiye Hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden imtihan ile tasdikname almış veya Siyasal Bilgiler Okulundan mezun olup da noksan kalan derslerden hukuk fakültelerinden birinde imtihan vermiş ve dört yıl süre ile mahkeme ve savcılıkta fiilen başkâtiplik veya başkâtip yardımcılıklarında ve zabıt kâtipliklerinde veya fiilen icra memur veya yardımcılıklarında yahut Adalet Bakanlığı Hukuk veya Cezaişleri Umum Müdürlüklerinde hizmet etmiş veya resmî daire ve müesseselerin hukuk müşavirliğini yapmış olanlar yalnız stajdan vârestedirler.

Bu gibilerin baroya kaydında 10 ncu maddenin A ve B bentlerinde yazılı belgelerden başka sicil özetlerinin de onanmış bir örneğinin verilmesi gereklidir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen var mı?

E. ORAN (İzmir) — Efendim; kanunun tümü hakkındaki noktai nazarımı arzederken bu maddenin kabulünün ve tadilât yapılmasının staj müddetini uzatacağını uzunuzadıya arzetmiştim. Şimdi bu böyle olmakla beraber maddenin bu suretle kabulü halinde olacak mahzurları da arzetmiş olayım.

Şimdi bir defa (C) bendi şunu istihdaf ediyor. Hukuk Fakültesinden çıktıktan sonra başkâtiplikte, muavinliğinde, zabıt kitabetinde veya icra memurluğunda veya muavinliğinde veyahut Adalet Bakanlığının hukuk, ceza umum müdürlüklerinin herhangi birinde hizmet kabul edenler stajdan muaf olacaklardır. Yani umum müdürlükte bir mukayyitlik veya bir daktiloluk dahi avukatlık stajından o arkadaşı muaf tutacaktır. Bir kere maddeler arasında tenazur yoktur. Neden? (A) bendine göre mektepten çıkan bir arkadaş hâkimlik istiyorsa iki sene hâkimlik stajı yapacak, ondan sonra 4 sene hâkimlikte kalacaktır. Nihayet altı sene sonra isterse stajsız avukat olacaktır. Halbuki (C) bendine göre, mektepten çıkan bir arkadaş, şayet hâkimlik istemeyip de zabıt kitabeti veya mahkeme başkâtipliğinde veya dediğim gibi, Adalet Bakanlığının hukuk ve ceza umum müdürlüklerinde bir mukayyitlik veya bir daktiloluk alırlarsa hâkimlik yapacak arkadaşından iki sene evvel, yani 4 sene sonra avukatlık yapmak salâhiyetini iktisap edecektir. Ben zannediyorum ki, bırakınız ki bunda adalet yoktur, bir de büyük bir tezad vardır. Hâkimlik etmiş olan bir arkadaşa 6 sene sonra avukatlık yapmak salâhiyetini vermiş bulunuyor, halbuki öte yandan hiç hâkimlik yapmamış olan bir arkadaşa 4 sene sonra avukatlık yapmak salâhiyetini veriyoruz. Binaenaleyh bu maddenin, bilhassa bu fıkranın kabul edilmemesi için bir teklif hazırladım. Kabul buyurursanız teşekkür ederim.

BAŞKAN — Cafer Tüzel.

C. TÜZEL (Kayseri) — Demin de kısaca arzettiğim gibi, bu maddenin (a) fıkrasında danıştay üyeliklerinde ve yardımcılıklarında geçen hizmetler avukatlık stajına mahsup edilmektedir ve stajsız avukat olmaktadırlar.

Aynı maddenin (C) bendinde Adalet Bakanlığında idari vazifelerde çalışanlarla vekâletler hukuk müşavirliklerinde bulunanların bu hizmetlerde geçirdikleri müddet, stajdan muaf tutulmakta, fakat imtihana tâbi tutulmaktadırlar. Binaenaleyh vekâlet hukuk müşavirlikleri, Adalet Bakanlığındaki hizmetler arasında, zabıt kâtipliği, başkâtiplik, icra memurluğu ile beraber mütalâa edilmiş, onlar gibi geçirdikleri hizmet avukatlık stajına mahsup edilmekle beraber imtihana tâbi tutulmuştur. Diğer taraftan o hukuk müşavirleri ki, doğrudan doğruya Danıştaya üye olabilmektedirler. Danıştay mülâzimleri imtihana tâbi tutulmadıkları halde bunlar imtihana tâbi tutulmak istenmişlerdir. Zannediyorum ki, adalet terazisinde bu işi tartmak böyle olmaz. Memleketin bütün hukuk işlerinde bilgi ve liyakatine güvenilen, bilhassa hukuk işlerinde daima fikri sorulan ve hukuk işlerinde ehliyeti kabul edilen bir adam Adalet Bakanlığı teşkilâtındaki memuriyetler arasında; icra memuru, zabıt kâtibi ve mukayyitlerle beraber mütalâa ediliyor ve böylece avukatlık yapabilmeleri için hukuk müşavirleri de imtihana tâbi tutuluyor. O hukuk müşaviri ki, evvelce de söylediğim gibi, doğrudan doğruya Danıştaya üye olabilmektedir. O itibarla hukuk müşavirlerinin maddenin (A) fıkrasına alınması ve maddenin (C) fıkrasına da hukuk müşavirleri yardımcılarının alınması lâzımgelir. Bu maksatla bir takrir takdim ediyorum, kabulünü rica ederim. (Doğru doğru sesleri).

M. BİRSEL (İzmir) — Arkadaşlar; ben avukatlık meslekinin mahiyeti, hüviyeti ve 3499 sayılı Avukatlık Kanununun bu mesleke yaptığı tesirler üzerinde duracak değilim. Yalnız size hatırlatmak istediğim bir iki nokta vardır. Memlekette bir zamanlar, bunu teessürle ifade ediyorum, iyi şöhrete malik olmıyan bu meslek, hakikaten bu kanunla iyi ve yeni bir devreye girmiştir. Bu kanunun 22 nci maddesi, sarih bir şekilde bu mesleki âmme hizmeti mahiyetinde bir vazife olduğunu ifade etmiştir. Mesleke bu ehemmiyet verilirken mesleke intisap edecekler için esaslı şartlar ve kayıtlar konmuştur. Bu esaslı şartlardan birisi ve daha doğrusu en mühimlerinden biri staj işidir.

Staj işi, hepinizin bildiği gibi, bu meslekte ilmî müktesebat yanında bir de tatbikata ve tecrübeye dayanan meslekî bir bilgi ve ihtısas kazandırmak hedefini tutmaktadır.

Bugünkü tasarı ile yapılan değişiklik bu sahada bir genişleme yapmaktadır. Bu genişletmenin, bu kanunun meslek için tuttuğu hedefi, koyduğu rejimi ihlâl edecek mhiyette olmaması lâzımdır. Yapılacak tadilât; kanunun tanzimi esasında kasdedilen zabıtayı, tutulan prensipi, varılmak istenilen hedefi bozacak ve değiştirecek şekilde olmamalıdır. Âciz kanaatımca, bu kanunun staja mütedair hükümlerinde bazı hakikaten zaruri olan, günün ve zamanın yürümesinin icabettirdiği değişiklikler olmakla beraber bazı yerinde olmıyan genişlikler ve değişiklikler de vardır. Bu sebeple, tasarıda ileri sürülen bazı değişiklikler hakkında rapordan tenevvür etmediğim noktalar üzerinde sayın sözcüden bazı aydınlamalar rica edeceğim. Bu ricalarımdan birisi: stajdan istisna hükümlerini genişletmeye mütaallik hükümlere dair olacak, diğeri de maddenin yazılış şekline mütedair olacaktır.

Tasarının (A) bendinde yapılan değişiklikler arasında hukuk fakülteleri ve Siyasal Bilgiler Okulu, hukuk ilmi profesör ve doçentleri yazılmıştır. Siyasal Bilgiler Okulunun profesör ve doçentlerinin hukuk fakülteleri profesör ve doçentleri şeklinde bir hukuku haiz olmalarına diyeceğim yoktur. Fakat kanunun esasında, staj ve tatbikatla meslekî tecrübeye ehemmiyet verdiği için hukuk fakültelerinin bütün hocalarının stajdan vâreste tutulması kabul edilmemiştir. Bunlardan yalnız ceza, medeni hukuk, ticaret hukuku ve usul hukukları profesör ve doçentlerinin stajdan müstesna olmaları kabul edilmiştir. Bunlar haricinde hukuk fakültelerinde daha birçok profesörler vardır. Bu profesörlerin ilmî sahadaki çalışmalarının avukatlık meslekine mütedair kısımlarla alâkası pek vârit olmadığı içindir ki, bu hak hukuk fakültesi profesörlerinden yalnız bir kısmına hasredilmiştir. Raporda Avukatlık Kanununun bu hükmünün değiştirilerek hukuk fakültesinin hukuk ilmi profesörlerine de stajdan istisna hükmünün teşmil edilmesinin sebebi raporda gösterilmemiştir. Kanaatimce bu tevsi ve teşmilin yeri yoktur. Meslekî bilgiyi

içine almıyan ilmî çalışmaları stajdan saymak doğru olmasa gerektir.

Yine stajdan istisnaya dair tasarıdaki hükümlere göre, mahkeme ve savcılık başkâtipliğinde, zabıt kâtipliğinde, icra memurluğunda, Hukuk İşleri Umum Müdürlüğü ve Ceza İşleri Umum Müdürlüğünde, herhangi bir hizmette bulunanların muayyen bir çalışma zamanından sonra stajdan istisnaları kabul edilmektedir. Bu işlerin meslekî tecrübeyi ve tatbikat tecrübesini nasıl temin ettiğini bize rapor bildirmemiştir. Şurasını nazarınızda bir daha tebellür ettirmek için bildiklerinizi tekrar ediyorum. Bir avukat stajı yapmak için evvelâ bir sene bütün mahkemelerde dolaşmak ve çalışmak lâzımdır. Bundan sonra bir sene avukat yanında staj yapmak lâzımdır. Bunun usul haricinde stajdan istisna hakkını veren memuriyetler hakikaten meslekte tatbikat için esaslı malûmat ve bilgiyi verecek olan mevkilerdir.

Hâkim olabilmek için arkadaşım Ekrem'in açıkça söylediği gibi, iki sene hâkimlik stajı yapmak lâzımdır. Bundan sonra da dört yıl da hâkimlik yapan kimse, bu altı sene zarfında avukatlık meslekinin icabettiği tatbikî malûmatı iktisap etmiş olacaktır. Fakat zanneder misiniz ki, bir mahkeme kitabı, bir mahkeme başkâtibi yahut, Hukuk Umum Müdülüğü veya Ceza İşleri Umum Müdürlüğündeki bir kâtip, bir memur veya bir daktilo bu hizmetiyle avukatlık meslekinin icaplarına, avukatlık meslekinde tuttuğumuz rejime, ondan beklediğimiz hedefe, onun maksadına göre gereken meslekî bilgi ve tecrübeyi elde edebilsin? Buna imkân tasavvur edebilir misiniz? Böyle bir şey olamaz arkadaşlar. Bu, doğrudan doğruya bu mesleke girmek için aradığımız şartları, kanunun ruhunda hedef tuttuğumuz şeyleri bertaraf etmek olur. Avukatlık Kanunu ile koyduğumuz prensiplere, ve esas maksat ve hedefe aykırı bir şekilde genişletmek olur.

Hukuk müşavirleri bahsine gelince; burada resmî daire ve müesseseler hukuk müşavirlikleri mevzuubahis olmuştur. Resmî müesseselerden maksadın ne olduğunu açıklamasını sayın sözcüden rica ederim.

Hukuk müşavirliği denilen memuriyete tecrübesiz bir hukukçunun getirileceğini tahmin etmemekle beraber, bunların dört senelik bir memuriyetten sonra, avukatlığa ait meslekî bilgiye sahip olacakları hakkında bir kanaat bendeniz de yoktur.

Bu, aynı zamanda şudur ki, hâkimler, danıştay üyeleri, ve bügün danıştay muavinleri denen Danıştay yardımcıları için koyduğumuz müddetten daha az bir müddet zarfında, yani altı seneden daha az bir zaman zarfında herhangi bir hukuk müşavirini avukatlık stajından müstesna kılmaktır.

Sayın Cafer Tüzel arkadaşımız, Danıştayda bugünkü terimle mülâzim dediğimiz kısımla hukuk müşavirlerini mukayese buyurdu. Bendenizce bu mukayese doğru değildir. Benim anladığıma göre Danıştay yardımcılarından maksat Danıştayda bulunan ve savcılık vazifesini yapabilmek mevkiinde olan muavinlerdir. Mülâzimler buna dâhil değildir. Bu vaziyette hukuk müşavirlerine bu şekilde stajdan bir muafiyet tanımak, asistanlık yaptıktan sonra doçentliğe, profesörlüğe geçecek olanlar, ve hâkimliğe geçmek için staj yapmaya mecbur olan meslek adamlarından daha az bir müddet zarfında bir hizmet ile, yani hukuk müşavirlerinin lehine bir staj muafiyeti temin edecektir. Ben Cafer Tüzel arkadaşımın kanaatinin tamamen hilâfına tasarıdaki hükmün hukuk müşavirleri lehine bir hüküm olduğunu ve teklifin diğerlerine kıyasen âdilâne ve doğru bir iş olmadığı kanaatındayım. Bunu da açıklamalarını Sözcü arkadaşımdan rica ederim.

Yazı şekli hakkında da, iki noktaya Sözcü arkadaşımın nazarı dikkatini celbetmek isterim. Birincisi; A fıkrasında « hukuk fakültesinden mezun, olupta » kaydı var. İkincisi, birinci maddede C fıkrasında Hukuk Fakültesinden mezun, yahut mülkiye, yahut ecnebi fakültelerden mezun diye kanunun birinci maddesinin C fıkrasında yazılı şartlar tekrar edilmiştir. Halbuki kanunun birinci maddesinde avukatlık şartları yazılırken, Hukuk Fakültesi mezunu olma şartı konmuştur. Hangi mektep mezunu ve ne gibi şartlar da imtihan usulü konmuş olduğu birinci madde C fıkrasında yazılıdır ve staj faslında da ayrıca 9 ncu maddede avukatlığın birinci maddede yazılı şartları haiz olanlar şu suretle staj yaparlar demiştir.

Bu vaziyette 21 nci maddeye bunları tekrar koymak bendenizce işi karıştırır. Burada bu kayıtların tekrarının çeşitli neticeler ve kanaatlar doğura bilmesi mümkündür. Bunlar, ay-

ni zamanda, lüzumsuz bir tekerrürdür.

Bu madde yalnız stajdan istisnanın nasıl ve nerede yapılacağı hakkındadır. Avukatın haiz olması lâzımgelen diğer şartlara ait hükümler kanunun birinci maddesiyle 9 ncu maddesinde ayrıca yazılıdır. Bu kayıtlara; kanaatımızca lüzum yoktur. Acaba bu kayıtlar niçin bu maddeye konmuştur? Sözcü arkadaşımın açıklamasını rica ederim.

2 nci ricam şudur. (B) fıkrasının sonunda staj ve imtihandan, (C) fıkrasının sonunda imtihandan bahsediliyor. (A) fıkrasının sonunda böyle bir kayıt yoktur. Staj ve imtihan muafiyetinden hangi (A) fıkrasına matuftur. (C) fıkrasının sonundaki imtihandan muafiyet yalnız (C) fıkrasına mı munhasırdır, yoksa diğerlerine de şâmil midir? Bence hangisinin, imtihan ve stajdan hangisinin yalnız stajdan muafiyeti lâzımgeleceği hususunda ki ,hükmün ayrıca bir fıkra halinde belirtilmesi lâzımgelirdi. Bu şekil, anlamda yanlışlığa sevkeder ve karışıklığı mucip olacak neticeler doğurabilir.

Bunları da Sayın Sözcü arkadaşımızın açıklamasını rica edeceğim.

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ H. KARAGÜLLE (Konya) — Arkadaşlar muhterem arkadaşlarıma cevap arzederken eskiden hangi hükümler mevcut idi ve hangi hükümler yeniden kondu bunu arzedersem dâvanın ve itirazların bir kısmının hallediieceğini zannederim. Münir Birsel arkadaşımız maddenin (A) bendinde hukuk fakültelerinde veya siyasal bilgiler okulunda hukuk dersleri verenlere avukatlık hakkı verilmiştir. Fakat muayyen müddet profesörlük yapmış olanlara ait bütün haklar bu faükltelerdeki hukuk grupuna taallûk eden derslerin profesörleri avukatlık işinde ihtısas teşkil edecek vasıfları temin ederler mi. Arkadaşlar; bu hüküm mevcut olan ve meri olan 21 nci maddede vardır. Yeni ilâve edilmiş değildir. Fakat derhal arzedeyim ki, eder. Meselâ bir hukuk fakültesinde hukuk usulü muhakemesi veya ceza hukuku veya medeni hukuk veya ticaret hukuku profesörlerine biz bu salâhiyeti tanıyoruz.

Neden tanıyoruz? Ticaret profesörünü de ceza hukukunda avukatlık yapmasını tanıyoruz. Niçin tanıyoruz? Çünkü onun hukuk kültürü mütekâmildir, bu itibarla liyakati lâakal bir avukat ayarındadır, bu itibarla tanıyoruz. Şuhalde niçin âmme hukuku hocasına bu hakkı vermiyelim diye kanunun gerekçesinde gerekçelendirilmiş ve kabul edilmiş meri olan hükümlerdir. Biz komisyonda bunun kaldırılması için bir lüzum ve icap görmedik. Temenni edelim ki, her avukat hukuk fakültesindeki hocalardan birisi kadar hukuki bilgiye sahip olsun. Tahmin ederim ki, bu verdiğim cevap kendilerini ikna etmiştir.

Ondan sonra hâdisede bütün arkadaşlarımın temas ettikleri esaslar şunlardır. Deniyor ki, kanunda (C) bendiyle staj hükümleri tahrip edilmiştir, kanunun prensip olarak kabul ettiği staj disiplini bozulmuştur diyorlar.

Arkadaşlar; bu böyle değildir. Çünkü mevzuubahis edilen tadillerle istihdaf olunan bu kadar geniş ve vüsatli insanlar değildir. Bunun izahından önce başka bir yere temas edersem, arzedeceğim noktai nazarım ve Komisyonun iltizam ettiği yolun doğruluğuna kani olacaksınız.

Avukatlık Kanunu, Hâkimler Kanununa muvazi olarak beraber neşredildi. Birbirleriyle alâkası yakındır. Hâkimler Kanununda staj vardır, Hâkimler Kanununda imtihan vardır. Biz, Hâkimler Kanunundan imtihanı külliyen kaldırdık. Stajı da fiilen kaldırdık, (Kanunda vardır, fakat fiilen kaldırdık.) Niçin? Muhtaçtık da onun için. Avukatlık kanununda bunu niçin kaldırmadık? (Muvazi kanundu). Hâkimlik kürsüsüne stajsız ve imtihansız sevkettiğimiz bir hukuk mezununu biz avukatlık mevzuunda yalnız müdafaa, yalnız yardımcı yerine sevkedemedik. Niçin? Arkadaşlar, bunun hakiki sebebi şudur ki, hâkimliği, hâkimlik kürsüsünü za'fa düşürmemek için, kolaylaştırarak biraz nimeti daha geniş görülen tarafa hukuk çocuklarını, hukuk mezunlarını kaydırmamak için. Hakikat budur.

Şimdi bunu arzettikten sonra staja geçeyim. Elimizdeki mevzuata göre bir hukuk mezunu bir sene bir baroda ki avukat yanında, bir senede mahkemenin muhtelif dairelerinde staj yapacak. Yalnız eğer burada staj yaparken baro reisi bunun stajından matlup olan evsafı iktisap edemediğine kani olursa müddetini temdit edecek.

Arkadaşlar; Adalet Bakanlığımızla, Adalet Komisyonunuz elelevererek mevzu üzerindeki hâdiseleri ele almış ve bu neticeye müştereken varmıştır. Bu netice doğrudur. Misallerle arzedeceğim. Eğer normal yoldan bunları avukat

veya hâkimliğe sevkettiğimiz zaman 35 - 38 yaşında hâkimliğe ve bir okadar yaşta avukatlığa geçebilecek insanlar vardır.

Bu hükümler niçin ve kimler için sevk edilmiştir?. Normal olarak mektepten çıkmış, askerliğini yapmış, askerliğini yaptıktan sonra hâkimliğe girmiş, avukatlık stajını görmüş, avukat olmuş. Herhalde bunlar için değildir.

Tasavvur buyurunuz ki, Türkiye Hukuk Fakültesinden mezun olmuş, Fransa'ya gitmiş, ayrıca tahsil etmiş, doktorasını vermiş, memlekete dönmüş, beni askere alın demiş, almamışlar, burada duruyor. Adliye Bakanlığı bakıyor ki meselâ Sorbon'da doktorasını vermiş, ortada duruyor işi yok. Buna tutmuş tabiî bir iş vermiştir. Yalnız Hâkimler Kanunu askerliğini bitirmeden hâkim olmasına mâni olduğu için kendisine hâkimlik vazifesi verememiştir. Böyle değerli ve yarının kıymetli bir hâkimi olacak olan adamı Adalet Bakanlığı sokağa atmamış, ona hâkimlikten gayri bir vazife vermiş. Meselâ Ceza İşleri Umum Müdürlüğünde, Hukuk İşlerinde veya bir mahkemede. Şimdi bu üç sene devam etmiş, dört sene devam etmiş, askerliğini yapmış, 34 yaşına gelmiş, belki de Hâkimler Kanununa göre müddetini geçirmiştir. Şimdi bu genç adama diyoruz ki sen gerçi falan mahkeminin başkâtipliğinde yahut Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Umum Müdürlüğünde üç, dört sene çalıştın amma, bu bir staj değildir. Ya sen gideceksin, baroya vereceğiz, baro seni bir avukatın yanına verecek. Onun yanında bir sene staj göreceksin ve bu stajın bittikten sonra da mahkemeye gideceksin. Bu, şu demektir arkadaşlar. Bu çocuk genç iken, bu çocuk çalışabilirken onu hayata sevketmemek ve her halde dört sene bir başkâtiplik veya böyle muhtelif dairelerde yarım manada bir staj yaptırmak, hasılı tahsil mahiyetinde, onun hayatını öldüren ve ona iş vermemek onu yeni bir maceraya atmak demektir. Onun için Komisyonumuz ne hakkaniyet, ne de maksada uygun bulmadığı için aksini iltizam edememiştir.

Şimdi arkadaşlar diyorlar ki bununla staj baltalanmıştır.

Avukatlığın, tarih bakımından yapılacak edebiyatı vardır. Fakat ben bu edebiyata girmiyorum. Türk avukatlığının asaleti Cumhuriyetle başlamıştır. Daha gerilere gitmiyorum. Fakat hakikat şu ki bununla avukatlığın mânevi evsafı asla düşmez. Bugün yüksekliğini övmekle benim de hattâ biraz mübalağalı dahi olsa zevk duyduğum avukatlık neslinin mesnetlerini, gerilerini, tetkik edersek böyle stajlardan gelememiştir.

Bununla asla söylemek istemiyorum ki staj lâzımdeğildir. Staj lâzımdır amma stajın yerine kaim olacak birşey geçmişse ki sizin tasvibinizle olacaktır, burada staj devri tekrar veya tekerrür olarak devam etmesi vatandaşı beyhude yere izrar etmektir. Şunu da arzedeyim ki birçok yerlerde meselâ Fransa'da veya Zürih'te doktorasını yapmış bir hukukçuyu getiriyoruz. dört sene hizmet istiyoruz. Başka yerlerde ise bunların staj yapmadan doğrudan doğruya avukatlık hakkını tanıyorlar veya tanımıyan yerler vardır. Bunlar da bizim; stajiyerlikte fer'i ve ana olarak aradığımız husus maddi ve mânevi şartlardır. Maddi şartlar; hukuktan mezun olmak, bu, başta gelir, hukuk ilmini öğrenmiş olmak ve bir diploma sahibi olmak ve ondan sonra mânevi şartlar stajiyerlik şu veya bu santimetre ile ölçülecek mevzu değildir. Mümkün olanlar için yapılıyor. Mümkün olmayıp ta hayatının dört senesini meslekî vazifede geçirenlere hem de imtihan ile niçin vermiyelim. Arkadaşlar, Hukuktan mezun olupta Danıştay üyeliğinde dört sene geçirmiş olanlara avukatlık hakkını veriyoruz.

Münir Birsel arkadaşım maddenin tanzimine iliştiler. Bunlar A, B, ve C bentlerinde bir ibare ayarsızlığı var dediler. Bendeniz bunu görmüyorum. Çünkü A ve B bentleri hem staj, hem de imtihandan muafiyeti istilzam eden şeyleri göstermektedir. Aşağıdaki C bendi ise yalnız stajdan muafiyeti istilzam eden hususlara aittir; burada imtihan vardır.

Cafer arkadaşım bir noktaya temas ettiler, dediler ki, Bakanlığın hukuk müşavirliğini yapan bir zat nasıl olur da Adalet Bakanlığının herhangi bir dairesindeki idari bir vazifesinde bulunan bir kâtiple bir tutulur? Bu ifadeleri vehleten doğru gibidir. Fakat arkadaşlar ben bu görüşe iştirak etmiyorum. Çünkü hukuk müşaviri, yerine arka kapudan girmiştir. Kaideten hukuk müşaviri olabilmek için ilk defa merdivenin avukatlık tarafı lâzımdır.. Çünkü hukuk müşavirliği avukatlığın tâ kendisidir. Kanun vâzı hukuk müşavirliğini yapabilmek hakkını 3499 sayılı kanunla avukata vermiştir. Hukuk müşaviri ol-

mak için muhakkak avukat olmak lâzımdır. Bazı kanunlarda yavaş yavaş bu bir müsamahaya mazhar olmuştur. Biz bunun için onun liyakatsızlığından değil, başka kapıdan girdiği için doğru kapıdan girmesi kasdiyle bunu düşündük. Beraberiz. Hakikaten meselâ ticaret Bakanlığının veyahut da büyük iktisadi ve malî hattâ hususi bir müessesenin hukuk müşavirliğini yapan hukukçu elbette yetişmiş bir hukukçu olacaktır. Değilse onu istihdam edenlerin itimadını ve güvenini kazanamaz. Bu böyledir. Fakat biz bunu istedik. Oraya hukuk müşaviri olmak için doğru yoldan gelsin. Zannedersem Münir Birsel arkadaşımın işaret etmek istediği nokta da budur. Bir adam avukat olmalı, ondan sonra da yavaş yavaş hukuk müşavirliğine kadar gitmelidir.

Bunun için Komisyonunuz hukuk müşavirlerini bu hadda tutmuştur. Şimdiye kadar bu yoktu. Onlar için de bir imtihanı kabul etmeği lâzımgörmüştür. Çünkü evvel o da yoktu.

Cafer ve Mumcu arkadaşlar Adalet Bakanlığı C bendinde yazılan vazifelerin bazılarının idari olduğunu söylediler. Arkadaşlar; bendeniz Adalet Bakanlığının ceza ve hukuk umum müdürlüklerinde idari iş olduğunu tahmin etmiyorum. Bunlara verdiğimiz vazife bakımından bunlar orada hukuk işlerinde çalışan adamlar olacaktır. her halde daktilo değildir Hukuktan mezun olacak, bir gence en az hukuk mezununa yaraşan bir vazife olacaktır. Amma biz vâzıı kanun olarak kanun metninde şu, şu diye sayıp dökmeyi takdir buyurursunuz ki, doğru bulmadık. Sanırım ki, mâruzatımla arkadaşlarıma cevap verdim. Mâruzatım bundan ibarettir. Maddenin kabulünü dilerim.

BAŞKAN — Müzakere edilen tasarı üzerinde daha dört arkadaş söz almıştır.

Evvelâ açık reye vazedilen tasarıların sonunu arzediyorum :

Bina Vergisi Kanununun 34 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanuna (311) zat oy vermiştir, muamele tamamdır. Kanun (311) rey ile kabul edilmiştir.

Meslekî hastalıkların tazmini hakkındaki 42 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmaya dair kanuna (303) zat oy vermiştir. Muamele tamamdır. Kanun (303) oy ile kabul edilmiştir.

Sınai müesseselerde hafta tatili yapılması hakkındaki 14 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmıya dair kanuna (291) oy verilmiştir. Muamele tamamdır, kanun (291) oyla kabul edilmiştir.

Ücretli İşbulma Bürolarının kapatılması hakkında 34 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmıya dair kanuna (293) oy verilmiştir. Muamele tamamdır, kanun (293) oyla kabul edilmiştir.

Vakit geçmiş, ekseriyet de za'fa uğramıştır. Çarşamba günü saat 15 de toplanılmak üzere birleşime son veriyorum.

Kapanma saati: 18,20

DÜZELTİŞ

Bu tutanak dergisinin sonuna bağlı 86 sayılı basmayazının 46 ncı sayfasında bulunan (3) sayılı cetvelin birinci sütununda ikinci satırın altına (Kodeks şubesi) başlığı konacak ve onun altındaki satırdan (Tabip veya eczacı) kelimeleri kaldırılacaktır.

Aynı basmayazıda şu düzeltmeler de yapılacaktır :

Sayfa	Sütun	Satır	Yanlış	Doğru
37	1	31	Sıhhi Mimarlar şubesi	Sıhhi Mimarlık şubesi
37	2	15	Tahakkuk ve Emlâk şubesi	Tahakkuk ve emeklilik şubesi
40	1	13	3	33
40	1	18	10	8
41	1	15	30	25
44	1	12	20	15
46	2	16	12	13

B : 35 11.2.1946 O : 1

Bina Vergisi Kanununun 34 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanuna verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	:	455
Oyverenler	:	311
Kabul edenler	:	311
Kabul etmiyenler	:	0
Oya katılmıyanlar	:	142
Çekinserler	:	0
Açık Milletvekillikleri	:	2

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
İ. H. BALTACIOĞLU
M. GÖNENÇ
Dr. A. H. SELGİL
A. TAŞKAPILI
B. TÜRKER

AĞRI
H. BAYRAK
R. R. PASİN

AMASYA
N. AKTIN
Z. TARHAN
E. URAS
A K. YİĞİTOĞLU

ANKARA
M. AKSOLEY
Gl. N. ANILMIŞ
B. BAYKAN
A. BAYTIN
R. BÖREKCİ
A. ÇUBUKCU
F. DALDAL
H. N. MIHÇIOĞLU
M. ÖKMEN
Z. YÖRÜK

ANTALYA
N. AKSOY
M. ÇANKAYA
Dr. G. KAHRAMAN

AYDIN
Dr. H. ALATAŞ
Gl. R. ALPMAN
Dr. M. GERMEN
N. GÖKTEPE
A. S. LEVEND

BALIKESİR
M. AKPINAR
O. N. BURCU
H. ÇARIKLI
P. ETÇİOĞLU
H. KARAN
H. ONAT
F. TİRİTOĞLU
Y. S. UZAY
İ. H. UZUNÇARŞILI

BİLECİK
K. GÜLEK

BİNGÖL
T. BANGUOĞLU
F. F. DÜŞÜNSEL

BİTLİS
M. ERTAN

BOLU
H. Ş. ADAL
H. C. ÇAMBEL
H. R. ÖYMEN
C. ÖZÇAĞLAR
Dr. Z. ÜLGEN

BURDUR
Ş. ENGİNERİ
M. SANLI
Dr. A. R. YEŞİLYURT

BURSA
Gl. A. ATLI
A. DURU
A. M. ERHAN
M. F. GERÇEKER
Dr. R. GÜRAN
Dr. S. KONUK
Dr. M. T. SİMER
Gl. N. TINAZ

ÇANAKKALE
S. T. ARSAL
S. BATU
R. BULAYIRLI
H. ERGENELİ

ÇANKIRI
Dr. A. ARKAN
A. İNAN
T. ONAY
M. A. RENDA

ÇORUM
E. ALPSAR
N. ATALAY
Dr. M. CANTEKİN
M. ÇAĞIL

DENİZLİ
F. ASAL
Dr. H. BERKMAN
A. EGE
H. GÜNVER
N. KÜÇÜKA
E. A. TOKAD
Dr. B. UZ

DİYARBAKIR
R. BEKİT
Dr. İ. T. ÖNGÖREN
Gl. K. SEVÜKTEKİN
K. ŞEDELE
Ş. ULUĞ

EDİRNE
M. E. AĞAOĞULLARI
F. BALKAN
E. DEMİRAY
M. N. GÜNDÜZALP
Dr. F. MEMİK

ELÂZIĞ
H. KİŞİOĞLU

ERZİNCAN
A. FIRAT
A. S. İLTER
F. KALFAGİL
Ş. SÖKMENSÜER

ERZURUM
A. AKYÜREK
S. ALTUĞ
N. DUMLU
N. ELGÜN
M. H. GÖLE
Ş. KOÇAK
Gl. Z. SOYDEMİR

ESKİŞEHİR
Y. ABADAN
İ. ARUKAN
İ. U. AYKURT
E. SAZAK

GAZİANTEB
Ö. A. AKSOY
Dr. M. CANBOLAT
B. KALELİ
Dr. A. MELEK
Ş. ÖZDEMİR
M. ŞAHİN

GİRESUN
M. AKKAYA
İ. GÜRAK
N. OSTEN
İ. SABUNCU
A. SAYAR
A. ULUS
F. YÜZATLI

GÜMÜŞANE
H. F. ATAÇ
Ş. ERDOĞAN
R. GÜRELİ

HAKKÂRİ
A. R. GÖKSİDAN

HATAY
Gl. E. DURUKAN
H. ILGAZ
B. S. KUNT

İÇEL
Dr. M. BERKER
Ş. TUGAY

İSPARTA
K. TURAN
C. TÜZEMEN

İSTANBUL
C. E. ARSEVEN
A. BAYINDIR
Dr. K. C. BERKSOY
A. H. DENİZMEN
Dr. H. DİKER
A. Ş. ESMER
M. H. GELENBEĞ
F. HAMAL
Gl. K. KARABEKİR
Z. KARAMURSAL
H. KORTEL
Ş. Â. ÖGEL
F. ÖYMEN
V. SARIDAL
A. R. TARHAN
İ. H. ÜLKMEN
M. ÜSTÜNDAĞ

İZMİR
Ş. ADALAN
B. ARIMAN
M. BİRSEL
E. ÇINAR
S. DİKMEN
S. EPİKMEN
R. KÖKEN
H. ONARAN
E. ORAN
Ş. SARACOĞLU
Ş. YUNUS

KARS
E. DEMİREL
Gl. H. DURUDOĞAN
Ş. KARACAN
Dr. E. OKTAY
Z. ORHON
E. ÖZOĞUZ

KASTAMONU
A. BİNKAYA
T. COŞKAN
H. ÇELEN
H. ÇORUK
R. SALTUĞ
N. TAMAÇ
T. TAŞKIRAN

KAYSERİ
F. BAYSAL
A. H. KALAÇ
R. ÖZSOY
M. K. ŞATIR
M. TANER
Ö. TAŞÇIOĞLU
N. TOKER
C. TÜZEL

KIRKLARELİ
Z. AKIN
Korgrl. K. DOĞAN
N. KANSU
Ş. ÖDÜL

KIRŞEHİR
F. ÇOBANOĞLU
F. SELER
İ. TURAN

KOCAELİ
A. F. ABASIYANIK
S. ARTEL
A. DİKMEN
N. ERİM
R. FENMEN
Koramiral Ş. OKAN
S. PEK
İ. TOLON

KONYA
V. BİLGİN
M. A. BİNAL
Gl. A. F. CEBESOY
S. ÇUMRALI
A. H. DİKMEN
Ş. ERGUN
Dr. S. IRMAK
H. KARAGÜLLE
N. H. ONAT
A. R. TÜREL

KÜTAHYA
B. ATALAY
Dr. A. S. DELİLBAŞI
M. ERKMEN
S. KUTMAN
H. PEKCAN
V. UZGÖREN

MALATYA
E. BARKAN
K. EVLİYAOĞLU
M. ÖKER
Dr. C. ÖZELÇİ
M. Ş. ÖZPAZARBAŞI
M. PEKTAŞ
O. TANER
M. N. ZABCI

MANİSA
H. BAYUR
R. N. EDGÜER
İ. ERTEN
Dr. S. E. KÂATÇILAR
K. KARAOSMAN
F. KURDOĞLU
Y. ÖZEY
H. SARHAN
F. USLU

MARDİN
Gl. S. DÜZGÖREN
R. ERTEN
H. MENEMENCİOĞLU
Dr. A. URAS
L. ÜLKÜMEN

MUĞLA
A. ÇAKIR
Orgrl. İ. ÇALIŞLAR
C. KARAMUĞLA
H. KİTABCI

MUŞ
K. KOTAN

NİĞDE
A. G. BODRUMLU
R. DOLUNAY
H. MENGİ
H. ULUSOY

ORDU
Ş. AKYAZI
İ. ÇAMAŞ
Dr. V. DEMİR
Dr. Z. M. SEZER
H. YALMAN
M. YARIMBIYIK

RİZE
T. B. BALTA
Dr. S. A. DİLEMRE
A. ZIRH

SAMSUN
C. BİLSEL
H. ÇAKIR
Z. DURUKAN
Amiral F. ENGİN
S. ERBAY
İ. EZGÜ
N. FIRAT
N. ÖZTUZCU
M. A. YÖRÜKER

SEYHAN
Ş. İŞCEN
H. URAN

SİİRD
A. R. ESEN
E. KILIÇCIOĞLU
S. TUNCAY
B. TÜRKAY

SİNOB
C. ATAY
Dr. B. KÖKDEMİR
H. ORUCOĞLU

SİVAS
M. Ş. BLEDA
E. DİZDAR
Amiral H. GÖKDALAY
Ş. GÜNALTAY
H. IŞIK
R. Ş. SİRER
İ. M. UGUR
A. YURDAKUL

TEKİRDAĞ
E. ATAÇ
E. PEKEL
N. TRAK
C. UYBADIN

TOKAD
S. ÇELİKKOL
M. DEVELİ
R. ERİŞKEN
C. KOVALI
G. PEKEL
N. POROY

TRABZON
S. ABANOZOĞLU
M. S. ANAMUR
M. AYDIN
S. DAY
L. YAVUZ

TUNCELİ
N. S. SILAN
H. ÜÇÖZ

URFA
K. BERKER
H. S. COŞAR
R. SOYER
E. TEKELİ
S. K. YETKİN

VAN
İ. ARVAS
N. BERKER

YOZGAD
M. ALLIOĞLU
C. ARAT
Z. ARKANT
S. İÇÖZ
Y. D. KARSLIOĞLU
S. KORKMAZ
A. SUNGUR

ZONGULDAK
Dr. R. BARKIN
Ş. DEVRİN
E. ERİŞİRGİL
A. GÜREL
Y. Z. ÖZELÇİ
Ş. TANSAN
R. VARDAR

[Oya katılmıyanlar]

AFYON KARAHİSAR
H. ÇERÇEL
A. ÇETİNKAYA (İ.)
S. YURDKORU

AĞRI
H. TUGAÇ

ANKARA
F. R. ATAY
H. O. BEKATA
M. ERİŞ
İ. İNÖNÜ (Cumhurbaşkanı)
M. KAYAOĞLU (İ.)

ANTALYA
H. T. DAĞLIOĞLU
T. SÖKMEN (İ)
N. E. SUMER (Bakan)
Dr. C. TUNCA

AYDIN
Dr. R. LEVENT
A. MENDERES

BALIKESİR
M. DEMİR (İ.)
H. KÜÇÜKLER
S. ÖRGEEVREN
Gl. K. ÖZALP

BİLECİK
M. Ş. ESENDAL
K. SUN
Dr. M. SUNER

BİTLİS
B. OSMA

BOLU
Korgl. A. ALPTOĞAN
C. S. SİREN

BURSA
A. AKGÜÇ
R. CANITEZ (İ.)
F. GÜVENDİREN (İ.)

ÇANAKKALE
R. N. GÜNTEKİN
A. KAMÇIL

ÇANKIRI
B. ERKİN (İ.)

ÇORUH
A. R. EREM
M. M. KANSU
A. TÜZÜN
A. US

ÇORUM
H. AKDOĞAN
E. S. AKGÖL
İ. EKER
Dr. C. KAZANCIOĞLU

DENİZLİ
C. ÇALGÜNER

DİYARBAKIR
O. OCAK

ELÂZIĞ
F. AĞRALI (İ.)
F. A. AYKAÇ (İ.)
S. SAĞIROĞLU
İ. YALÇIN

ERZİNCAN
B. K. ÇAĞLAR

ERZURUM
Gl. P. DEMİRHAN
R. DİNÇ

ESKİŞEHİR
İ. ÖZDAMAR (İ.)

GAZİANTEB
Dr. M. A. AĞAKAY
C. S. BARLAS

GİRESUN
Gl. İ. SÖKMEN (İ.)

GÜMÜŞANE
C. SELEK
E. S. TÖR

HATAY
A. Ş. DEVRİM (İ.)
H. SELÇUK
A. TÜRKMEN (İ.)

İÇEL
T. C. BERİKER
F. C. GÜVEN
R. KORALTAN
H. S. TANRIÖVER
Gl. Ş. TÜRSAN

İSPARTA
K. AYDAR
M. KARAAĞAÇ
H. ÖZDAMAR (İ.)

İSTANBUL
Dr. G. ATAÇ
Gl. R. BELE
S. CİMCOZ (İ.)
İ. A. GÖVSA
Dr. Gl. N. İ. GÖZCÜ
H. C. YALÇIN

İZMİR
Dr. H. H. CURA
H. MENTEŞE
Dr. K. ÖRS
H. Â. YÜCEL (Bakan)

KARS
C. DURSUNOĞLU
F. KÖPRÜLÜ

KASTAMONU
Dr. F. ECEVİT
Z. ORBAY

KAYSERİ
S. H. ÜRGÜBLÜ (Bakan)

KIRKLARELİ
Dr. F. UMAY

KIRŞEHİR
Ş. TORGUT

KOCAELİ
Dr. F. Ş. BÜRGE
İ. S. YİĞİT

KONYA
S. ARIKAN
F. GÖKMEN
K. OKAY
T. F. SILAY (Başkanvekili)
Dr. O. Ş. ULUDAĞ

KÜTAHYA
H. BENLİ
R. PEKER
A. TİRİDOĞLU
Ö. B. UŞAKLI (İ.)

MALATYA
N. BAYDAR
H. SAĞIROĞLU
T. TEMELLİ

MANİSA
Korgl. A. R. ARTUNKAL (Bakan)
O. ERÇİN
Ş. R. HATİPOĞLU (Bakan)

MARAŞ
Dr. K. BAYİZİT
R. KAPLAN
H. R. TANKUT
A. H. TANPINAR
A. YAYCIOĞLU

MARDİN
İ. F. ALPAYA (İ. Ü.)
E. ERGUN

MUĞLA
F. O. MENTEŞEOĞLU

MUŞ
H. KILICOĞLU (İ.)

NİĞDE
Dr. R. F. TALAY (İ.)

H. TEPEYRAN (İ.)

ORDU

S. S. TARCAN (İ.)
H. YALMAN

RİZE

H. C. BELÜL
K. KAMÛ
F. SİRMEN (Bakan)

SEYHAN

D. ARIKOĞLU
K. ÇELİK
Gl. N. ELDENİZ
C. ORAL
Dr. K. SATIR
A. M. YEGENA

SİNOB

C. K. İNCEDAYI (Başkan V.)
İ. H. SEVÜK

SİVAS

Gl. F. ERBUĞ
A. ESENBEL
K. KİTAPÇI (İ.)
N. SADAK

TEKİRDAĞ

R. APAK
F. ÖZTRAK

TOKAD

H. N. KEŞMİR
R. A. SEVENGİL

TRABZON

F. A. BARUTCU
H. N. BOZTEPE (İ.)
D. EYİBOĞLU
T. GÖKSEL
R. KARADENİZ (Bakan)
H. SAKA (Bakan)

URFA

A. K. TECER

VAN

M. BOYA (İ.)

ZONGULDAK

A. R. İNCEALEMDAROĞLU
H. A. KUYUCAK

[Açık milletvekillikleri]

Niğde : 1 | Seyhan : 1

Meslekî hastalıkların tazmini hakkındaki 42 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmaya dair kanuna verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	:	455
Oyverenler	:	303
Kabul edenler	:	303
Kabul etmiyenler	:	0
Oya katılmıyanlar	:	150
Çekinserler	:	0
Açık Milletvekillikleri	:	2

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR

İ. H. BALTACIOĞLU
M. GÖNENÇ
Dr. A. H. SELGİL
A. TAŞKAPILI
B. TÜRKER

AĞRI

H. BAYRAK
R. R. PASİN

AMASYA

N. AKTIN
Z. TARHAN
E. URAS
A. K. YİĞİTOĞLU

ANKARA

M. AKSOLEY
Gl. N. ANILMIŞ
B. BAYKAN
A. BAYTIN
R. BÖREKCİ
A. ÇUBUKCU
F. DALDAL
H. N. MIHÇIOĞLU
M. ÖKMEN
Z. YÖRÜK

ANTALYA

N. AKSOY
M. ÇANKAYA
Dr. G. KAHRAMAN

AYDIN

Dr. H. ALATAŞ
Gl. R. ALPMAN
Dr. M. GERMEN
N. GÖKTEPE
A. S. LEVEND

BALIKESİR

M. AKPINAR
O. N. BURCU
H. ÇARIKLI
P. ETÇİOĞLU
H. KARAN
H. ONAT
F. TİRİTOĞLU
Y. S. UZAY
İ. H. UZUNÇARŞILI

BİLECİK

K. GÜLEK

BİNGÖL

T. BANGUOĞLU
F. F. DÜŞÜNSEL

BİTLİS

M. ERTAN

BOLU

H. Ş. ADAL
H. R. ÖYMEN
C. ÖZÇAĞLAR
Dr. Z. ÜLGEN

BURDUR

Ş. ENGİNERİ
M. SANLI
Dr. A. R. YEŞİLYURT

BURSA

Gl. Â. ATLI

A. DURU
A. M. ERHAN
M. F. GERÇEKER
Dr. R. GÜRAN
Dr. M. T. SİMER
Gl. N. TINAZ

ÇANAKKALE

S. T. ARSAL
S. BATU
R. BULAYIRLI
H. ERGENELİ

ÇANKIRI

Dr. A. ARKAN
A. İNAN
T. ONAY
M. A. RENDA

ÇORUM

E. ALPSAR
N. ATALAY
Dr. M. CANTEKİN
M. ÇAĞIL

DENİZLİ

F. ASAL
Dr. H. BERKMAN
A. EGE
H. GÜNVER
N. KÜÇÜKA
E. A. TOKAD
Dr. B. UZ

DİYARBAKIR

R. BEKİT
Dr. İ. T. ÖNGÖREN
Gl. K. SEVÜKTEKİN
K. ŞEDELE
Ş. ULUĞ

EDİRNE

M. E. AĞAOĞULLARI
F. BALKAN
E. DEMİRAY
M. N. GÜNDÜZALP
Dr. F. MEMİK

ELÂZIĞ

H. KİŞİOĞLU

ERZİNCAN

A. FIRAT
A. S. İLTER
F. KALFAGİL
Ş. SÖKMENSÜER

ERZURUM

A. AKYÜREK
S. ALTUĞ
N. DUMLU
N. ELGÜN
M. H. GÖLE
Ş. KOÇAK
Gl. Z. SOYDEMİR

ESKİŞEHİR

Y. ABADAN
İ. ARUKAN
İ. U. AYKURT
E. SAZAK

GAZİANTEB

Ö. A. AKSOY
Dr. M. CANBOLAT
B. KALELİ
Dr. A. MELEK
Ş. ÖZDEMİR
M. ŞAHİN

GİRESUN

M. AKKAYA
İ. GÜRAK
N. OSTEN
İ. SABUNCU
A. SAYAR
A. ULUS
F. YÜZATLI

GÜMÜŞANE

H. F. ATAÇ
Ş. ERDOĞAN
R. GÜRELİ

HAKKÂRİ

A. R. GÖKSİDAN

HATAY

Gl. E. DURUKAN
H. ILGAZ
B. S. KUNT

İÇEL

Dr. M. BERKER
Ş. TUGAY

İSPARTA

M. KARAAĞAÇ
K. TURAN
C. TÜZEMEN

İSTANBUL

C. E. ARSEVEN
A. BAYINDIR
Dr. K. C. BERKSOY
A. H. DENİZMEN
Dr. H. DİKER
A. Ş. ESMER
M. H. GELENBEĞ
F. HAMAL
Gl. K. KARABEKİR
Z. KARAMURSAL
H. KORTEL
Ş. Â. ÖGEL
F. ÖYMEN
V. SARIDAL
A. R. TARHAN
İ. H. ÜLKMEN
M. ÜSTÜNDAĞ

İZMİR

Ş. ADALAN
M. BİRSEL
E. ÇINAR
S. DİKMEN
S. EPİKMEN
R. KÖKEN
H. MENTEŞE
H. ONARAN
E. ORAN
Ş. YUNUS

KARS

E. DEMİREL
Gl. H. DURUDOĞAN
Ş. KARACAN
Dr. E. OKTAY
Z. ORHON
E. ÖZOĞUZ

KASTAMONU

A. BİNKAYA
T. COŞKAN
H. ÇELEN
H. ÇORUK
R. SALTUĞ
N. TAMAÇ
T. TAŞKIRAN

KAYSERİ

F. BAYSAL
A. H. KALAÇ
R. ÖZSOY
M. K. ŞATIR
M. TANER
Ö. TAŞÇIOĞLU
N. TOKER
C. TÜZEL

KIRKLARELİ

Z. AKIN
Korgrl. K. DOĞAN
N. KANSU
Ş. ÖDÜL

KIRŞEHİR

F. SELER
İ. TURAN

KOCAELİ

A. F. ABASIYANIK
S. ARTEL
A. DİKMEN
N. ERİM
R. FENMEN
Koramiral Ş. OKAN
S. PEK
İ. TOLON

KONYA

V. BİLGİN
M. A. BİNAL
Gl. A. F. CEBESOY
S. ÇUMRALI
A. H. DİKMEN
Ş. ERGUN
Dr. S. IRMAK
H. KARAGÜLLE
N. H. ONAT
A. R. TÜREL

KÜTAHYA

B. ATALAY
Dr. A. S. DELİLBAŞI
M. ERKMEN
S. KUTMAN
H. PEKCAN
V. UZGÖREN

MALATYA

E. BARKAN
K. EVLİYAOĞLU
M. ÖKER
Dr. C. ÖZELÇİ
M. Ş. ÖZPAZARBAŞI
M. PEKTAŞ
O. TANER
M. N. ZABCI

MANİSA

H. BAYUR
R. N. EDGÜER
İ. ERTEM
Dr. S. E. KÂATÇILAR
F. KURDOĞLU
F. USLU

MARDİN

İ. F. ALPAYA
Gl. S. DÜZGÖREN

R. ERTEN
H. MENEMENCİOĞLU
Dr. A. URAS
L. ÜLKÜMEN

MUĞLA

A. ÇAKIR
C. KARAMUĞLA
H. KİTABCI

MUŞ

K. KOTAN

NİĞDE

A. G. BODRUMLU
R. DOLUNAY
H. MENGİ
H. ULUSOY

ORDU

Ş. AKYAZI
İ. ÇAMAŞ
Dr. V. DEMİR
Dr. Z. M. SEZER
H. ŞARLAN
M. YARIMBIYIK

RİZE

T. B. BALTA
Dr. S. A. DİLEMRE
K. KAMÜ
A. ZIRH

SAMSUN

C. BİLSEL
H. ÇAKIR
Z. DURUKAN
Amiral F. ENGİN
S. ERBAY
İ. EZGÜ
N. FIRAT
N. ÖZTUZCU
M. A. YÖRÜKER

SEYHAN

Ş. İŞCEN

SİİRD

A. R. ESEN
E. KILIÇCIOĞLU
S. TUNCAY
B. TÜRKAY

SİNOB

C. ATAY
Dr. B. KÖKDEMİR
H. ORUCOĞLU

SİVAS

M. Ş. BLEDA
E. DİZDAR
Amiral H. GÖKDALAY
Ş. GÜNALTAY
H. IŞIK
R. Ş. SİRER
İ. M. UGUR
A. YURDAKUL

TEKİRDAĞ

E. ATAÇ
E. PEKEL
N. TRAK
C. UYBADIN

TOKAD

S. ÇELİKKOL
M. DEVELİ
R. ERİŞKEN
C. KOVALI
G. PEKEL
N. POROY

TRABZON

S. ABANOZOĞLU
M. S. ANAMUR
M. AYDIN
L. YAVUZ

TUNCELİ

N. S. SILAN
H. ÜÇÖZ

URFA

K. BERKER
R. SOYER
E. TEKELİ
S. K. YETKİN

VAN

N. BERKER (

YOZGAD

M. ALLIOĞLU
C. ARAT
Z. ARKANT
S. İÇÖZ
Y. D. KARSLIOĞLU
S. KORKMAZ
A. SUNGUR

ZONGULDAK

Dr. R. BARKIN
Ş. DEVRİN
E. ERİŞİRGİL
A. GÜREL
Y. Z. ÖZENÇİ
Ş. TANSAN
R. VARDAR

[Oya katılmıyanlar]

AFYON KARAHİSAR

H. ÇERÇEL
A. ÇETİNKAYA (İ.)
S. YURDKORU

AĞRI

H. TUGAÇ

ANKARA

F. R. ATAY
H. O. BEKATA
M. ERİŞ
İ. İNÖNÜ (Cumhurbaşkanı)
M. KAYAOĞLU (İ.)

ANTALYA

H. T. DAĞLIOĞLU
T. SÖKMEN (İ.)
N. E. SUMER (Bakan)
Dr. C. TUNCA

AYDIN

Dr. R. LEVENT
A. MENDERES

BALIKESİR

M. DEMİR (İ.)
H. KÜÇÜKLER
S. ÖRGEEVREN
Gl. K. ÖZALP

BİLECİK

M. Ş. ESENDAL
K. SUN
Dr. M. SUNER

BİTLİS

B. OSMA

BOLU

Korgl. A. ALPTOĞAN
H. C. ÇAMBEL
C. S. SİREN

BURSA

A. AKGÜÇ
R. CANITEZ (İ.)
F. GÜVENDİREN (İ.)
Dr. S. KONUK (Bakan)
M. B. PARS

ÇANAKKALE

R. N. GÜNTEKİN
A. KAMÇIL

ÇANKIRI

B. ERKİN (İ.)

ÇORUH

A. R. EREM
M. M. KANSU
A. TÜZÜN
A. US

ÇORUM

H. AKDOĞAN
E. S. AKGÖL
İ. EKER
Dr. C. KAZANCIOĞLU

DENİZLİ

C. ÇALGÜNER

DİYARBAKIR

O. OCAK

ELÂZIĞ

F. AĞRALI (İ.)
F. A. AYKAÇ (İ.)
S. SAĞIROĞLU
İ. YALÇIN

ERZİNCAN

B. K. ÇAĞLAR

ERZURUM

Gl. P. DEMİRHAN
R. DİNÇ

ESKİŞEHİR

İ. ÖZDAMAR (İ.)

GAZİANTEB

Dr. M. A. AĞAKAY
C. S. BARLAS

GİRESUN

Gl. İ. SÖKMEN (İ.)

GÜMÜŞANE

C. SELEK
E. S. TÖR

HATAY
A. Ş. DEVRİM (İ.)
H. SELÇUK
A. TÜRKMEN (İ.)

İÇEL
T. C. BERİKER
F. C. GÜVEN
R. KORALTAN
H. S. TANRIÖVER
Gl. Ş. TÜRSAN

İSPARTA
K. AYDAR
H. ÖZDAMAR (İ.)

İSTANBUL
Dr. G. ATAÇ
Gl. R. BELE
S. CİMCOZ (İ.)
İ. A. GÖVSA
Dr. Gl. N. İ. GÖZCÜ
H. C. YALÇIN

İZMİR
Dr. H. H. CURA
Dr. K. ÖRS
Ş. SARACOĞLU (Başbakan)
H. Â. YÜCEL (Bakan)

KARS
C. DURSUNOĞLU
F. KÖPRÜLÜ

KASTAMONU
Dr. F. ECEVİT
Z. ORBAY

KAYSERİ
S. H. ÜRGÜBLÜ (Bakan)

KIRKLARELİ
Dr. F. UMAY

KIRŞEHİR
F. ÇOBANOĞLU
Ş. TORGUT

KOCAELİ
Dr. F. Ş. BÜRGE
İ. S. YİĞİT

KONYA
S. ARIKAN
F. GÖKMEN
K. OKAY
T. F. SILAY (Başkan V.)
Dr. O. Ş. ULUDAĞ

KÜTAHYA
H. BENLİ
R. PEKER
A. TİRİDOĞLU
Ö. B. UŞAKLI (İ.)

MALATYA
N. BAYDAR
H. SAĞIROĞLU
T. TEMELLİ

MANİSA
Korgrl. A. R. ARTUNKAL (Bakan)
O. ERÇİN
Ş. R. HATİPOĞLU (Bakan)
K. KARAOSMAN
Y. ÖZEY
H. SARHAN

MARAŞ
Dr. K. BAYİZİT
R. KAPLAN
H. R. TANKUT
A. H. TANPINAR
A. YAYCIOĞLU

MARDİN
E. ERGİN

MUĞLA
Orgl. İ. ÇALIŞLAR
F. O. MENTEŞEOĞLU

MUŞ
H. KILIÇOĞLU (İ.)

NİĞDE
Dr. R. F. TALAY (İ.)
H. TEPEYRAN (İ.)

ORDU
S. S. TARCAN (İ.)
H. YALMAN

RİZE
H. C. BELÜL
F. SİRMEN (Bakan)

SEYHAN
D. ARIKOĞLU
K. ÇELİK
Gl. N. ELDENİZ
C. ORAL
Dr. K. SATIR
H. URAN (Bakan)
A. M. YEGENA

SİNOB
C. K. İNCEDAYI (Başkan V.)
İ. H. SEVÜK

SİVAS
Gl. F. ERBUĞ
A. ESENBEL
K. KİTAPÇI (İ.)
N. SADAK

TEKİRDAĞ
R. APAK
F. ÖZTRAK

TOKAD
H. N. KEŞMİR
R. A. SEVENGİL

TRABZON
F. A. BARUTCU
H. N. BOZTEPE (İ.)
S. DAY (Bakan)
D. EYİBOĞLU
T. GÖKSEL
R. KARADENİZ (Bakan)
H. SAKA (Bakan)

URFA
H. S. COŞAR (Hasta)
A. K. TECER

VAN
İ. ARVAS
M. BOYA (İ.)

ZONGULDAK
A. R. İNCEALEMDAROĞLU
H. A. KUYUCAK

[Açık milletvekillikleri]

Niğde : 1 | Seyhan : 1

Sınai müesseselerde hafta tatili yapılması hakkındaki 14 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmaya dair kanuna verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	:	455
Oy verenler	:	291
Kabul edenler	:	291
Kabul etmiyenler	:	0
Oya katılmıyanlar	:	162
Çekinserler	:	0
Açık Milletvekillikleri	:	2

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
İ. H. BALTACIOĞLU
M. GÖNENÇ
Dr. A. H. SELGİL
A. TAŞKAPILI
B. TÜRKER

AĞRI
H. BAYRAK
R. R. PASİN

AMASYA
N. AKTIN
Z. TARHAN
E. URAS
A. K. YİĞİTOĞLU

ANKARA
M. AKSOLEY
Gl. N. ANILMIŞ
B. BAYKAN
A. BAYTIN
A. ÇUBUKCU
F. DALDAL
H. N. MIHÇIOĞLU

ANTALYA
N. AKSOY
M. ÇANKAYA
Dr. G. KAHRAMAN

AYDIN
Dr. H. ALATAŞ
Gl. R. ALPMAN
N. GÖKTEPE
Dr. R. LEVENT

BALIKESİR
M. AKPINAR
O. N. BURCU
H. ÇARIKLI
P. ETÇİOĞLU
H. KARAN
H. ONAT
F. TİRİTOĞLU
Y. S. UZAY
İ. H. UZUNÇARŞILI

BİLECİK
K. GÜLEK

BİNGÖL
T. BANGUOĞLU
F. F. DÜŞÜNSEL

BİTLİS
M. ERTAN

BOLU
H. Ş. ADAL
H. C. ÇAMBEL
H. R. ÖYMEN
C. ÖZÇAĞLAR
Dr. Z. ÜLGEN

BURDUR
Ş. ENGİNERİ
M. SANLI
Dr. A. R. YEŞİLYURT

BURSA
Gl. Â. ATLI
A. DURU
A. M. ERHAN
M. F. GERÇEKER
Dr. R. GÜRAN
Dr. M. T. SİMER
Gl. N. TINAZ

ÇANAKKALE
S. T. ARSAL
S. BATU
R. BULAYIRLI
H. ERGENELİ

ÇANKIRI
Dr. A. ARKAN
A. İNAN
T. ONAY

ÇORUM
E. ALPSAR
N. ATALAY
Dr. M. CANTEKİN
M. ÇAĞIL

DENİZLİ
F. ASAL
Dr. H. BERKMAN
C. ÇALGÜNER
A. EGE
H. GÜNVER
N. KÜÇÜKA
E. A. TOKAD

DİYARBAKIR
R. BEKİT
Dr. İ. T. ÖNGÖREN
Gl. K. SEVÜKTEKİN
K. ŞEDELE
Ş. ULUĞ

EDİRNE
M. E. AĞAOĞULLARI
F. BALKAN
E. DEMİRAY
M. N. GÜNDÜZALP
Dr. F. MEMİK

ELÂZIĞ
H. KİŞİOĞLU

ERZİNCAN
A. FIRAT
A. S. İLTER
F. KALFAGİL
Ş. SÖKMENSÜER

ERZURUM
A. AKYÜREK
S. ALTUĞ
N. DUMLU
N. ELGÜN
M. H. GÖLE
Ş. KOÇAK
Gl. Z. SOYDEMİR

ESKİŞEHİR
Y. ABADAN
İ. ARUKAN
İ. U. AYKURT
E. SAZAK

GAZİANTEB
Ö. A. AKSOY
Dr. M. CANBOLAT
Dr. A. MELEK
Ş. ÖZDEMİR
M. ŞAHİN

GİRESUN
M. AKKAYA
İ. GÜRAK
N. OSTEN
İ. SABUNCU
A. SAYAR
A. ULUS
F. YÜZATLI

GÜMÜŞANE
H. F. ATAÇ
Ş. ERDOĞAN
R. GÜRELİ
E. S. TÖR

HAKKÂRİ
A. R. GÖKSİDAN

HATAY
Gl. E. DURUKAN

H. ILGAZ
B. S. KUNT

İÇEL

Ş. TUGAY

İSPARTA

M. KARAAĞAÇ
K. TURAN
C. TÜZEMEN

İSTANBUL

C. E. ARSEVEN
A. BAYINDIR
Dr. K. C. BERKSOY
A. H. DENİZMEN
Dr. H. DİKER
A. Ş. ESMER
M. H. GELENBEĞ
F. HAMAL
Gl. K. KARABEKİR
Z. KARAMURSAL
H. KORTEL
Ş. Â. ÖGEL
F. ÖYMEN
V. SARIDAL
A. R. TARHAN
İ. H. ÜLKMEN
M. ÜSTÜNDAĞ

İZMİR

Ş. ADALAN
B. ARIMAN
M. BİRSEL
E. ÇINAR
S. DİKMEN
S. EPİKMEN
R. KÖKEN
H. ONARAN
E. ORAN
Ş. YUNUS

KARS

E. DEMİREL
Ş. KARACAN
Dr. E. OKTAY
Z. ORHON
E. ÖZOĞUZ

KASTAMONU

A. BİNKAYA
T. COŞKAN
H. ÇELEN
H. ÇORUK
R. SALTUĞ
N. TAMAÇ
T. TAŞKIRAN

KAYSERİ

F. BAYSAL
A. H. KALAÇ
R. ÖZSOY
M. K. ŞATIR
Ö. TAŞÇIOĞLU
N. TOKER

KIRKLARELİ

Z. AKIN
Korgrl. K. DOĞAN
N. KANSU
Ş. ÖDÜL

KIRŞEHİR

F. SELER
İ. TOLON

KOCAELİ

A. F. ABASIYANIK
S. ARTEL
A. DİKMEN
N. ERİM
R. FENMEN
Koramiral Ş. OKAN
S. PEK
İ. TURAN

KONYA

V. BİLGİN
M. A. BİNAL
Gl. A. F. CEBESOY
S. ÇUMRALI
A. H. DİKMEN
Ş. ERGUN
Dr. S. IRMAK
H. KARAGÜLLE
N. H. ONAT
A. R. TÜREL

KÜTAHYA

B. ATALAY
Dr. A. S. DELİLBAŞI
M. ERKMEN
H. PEKCAN

MALATYA

E. BARKAN
K. EVLİYAOĞLU
M. ÖKER
Dr. C. ÖZELÇİ
M. Ş. ÖZPAZARBAŞI
M. PEKTAŞ
O. TANER
M. N. ZABCI

MANİSA

H. BAYUR
R. N. EDGÜER
İ. ERTEM
Dr. S. E. KÂATÇILAR
K. KARAOSMAN
F. KURDOĞLU
Y. ÖZEY
F. USLU

MARDİN

Gl. S. DÜZGÖREN
R. ERTEN
H. MENEMENCİOĞLU
Dr. A. URAS
L. ÜLKÜMEN

MUĞLA

A. ÇAKIR
Orgrl. İ. ÇALIŞLAR
C. KARAMUĞLA
H. KİTABCI

MUŞ

K. KOTAN

NİĞDE

A. G. BODRUMLU
R. DOLUNAY
H. MENGİ
H. ULUSOY

ORDU

Ş. AKYAZI
İ. ÇAMAŞ
Dr. V. DEMİR
Dr. Z. M. SEZER
M. YARIMBIYIK

RİZE

T. B. BALTA
Dr. S. A. DİLEMRE
K. KAMÛ
A. ZIRH

SAMSUN

C. BİLSEL
H. ÇAKIR
Z. DURUKAN
Amiral F. ENGİN
İ. EZGÜ
N. ÖZTUZCU

SEYHAN

Ş. İŞCEN
Dr. K. SATIR

SİİRD

A. R. ESEN
E. KILIÇCIOĞLU
S. TUNCAY
B. TÜRKAY

SİNOB

C. ATAY
Dr. B. KÖKDEMİR
H. ORUCOĞLU

SİVAS

M. Ş. BLEDA
E. DİZDAR
Gl. F. ERBUĞ
Amiral H. GÖKDALAY
Ş. GÜNALTAY
H. IŞIK
R. Ş. SİRER
İ. M. UĞUR
A. YURDAKUL

TEKİRDAĞ

E. ATAÇ
E. PEKEL
N. TRAK
C. UYBADIN

TOKAD

S. ÇELİKKOL
M. DEVELİ
R. ERİŞKEN
C. KOVALI
G. PEKEL
N. POROY

TRABZON

Ş. ABANOZOĞLU
M. S. ANAMUR
M. AYDIN
R. KARADENİZ
L. YAVUZ

TUNCELİ

H. ÜÇÖZ

URFA

R. SOYER
E. TEKELİ

VAN

İ. ARVAS
N. BERKER

YOZGAD

M. ALLIOĞLU
C. ARAT
Z. ARKANT

S. İÇÖZ
Y. D. KARSLIOĞLU
S. KORKMAZ

A. SUNGUR

ZONGULDAK

Dr. R. BARKIN

Ş. DEVRİN
E. ERİŞİRGİL
A. GÜREL

Y. Z. ÖZENÇİ
Ş. TANSAN
R. VARDAR

[Oya katılmıyanlar]

AFYON KARAHİSAR

H. ÇERÇEL
A. ÇETİNKAYA (İ.)
S. YURDKORU

AĞRI

H. TUGAÇ

ANKARA

F. R. ATAY
H. O. BEKATA
R. BÖREKCİ
M. ERİŞ
İ. İNÖNÜ (Cumhurbaşkanı)
M. KAYAOĞLU
M. ÖKMEN
Z. YÖRÜK

ANTALYA

H. T. DAĞLIOĞLU
T. SÖKMEN (İ.)
N. E. SUMER (Bakan)
Dr. C. TUNCA

AYDIN

Dr. M. GERMEN
A. S. LEVEND
A. MENDERES

BALIKESİR

M. DEMİR (İ.)
H. KÜÇÜKLER
S. ÖRGEEVREN
Gl. K. ÖZALP

BİLECİK

M. Ş. ESENDAL
K. SUN
Dr. M. SUNER

BİTLİS

B. OSMA

BOLU

Korgl. A. ALPTOĞAN
C. S. SİREN

BURSA

A. AKGÜÇ
R. CANITEZ (İ.)
F. GÜVENDİREN
Dr. S. KONUK
M. B. PARS

ÇANAKKALE

R. N. GÜNTEKİN
A. KAMÇIL

ÇANKIRI

B. ERKİN (İ.)
M. A. RENDA (Başkan)

ÇORUH

A. R. EREM
M. M. KANSU
A. TÜZÜN
A. US

ÇORUM

H. AKDOĞAN
E. S. AKGÖL
İ. EKER
Dr. C. KAZANCIOĞLU

DENİZLİ

Dr. B. UZ

DİYARBAKIR

O. OCAK

ELÂZIĞ

F. AĞRALI (İ.)
F. A. AYKAÇ (İ.)
S. SAĞIROĞLU
İ. YALÇIN

ERZİNCAN

B. K. ÇAĞLAR

ERZURUM

Gl. P. DEMİRHAN
R. DİNÇ

ESKİŞEHİR

İ. ÖZDAMAR (İ.)

GAZİANTEB

Dr. M. A. AĞAKAY
C. S. BARLAS
B. KALELİ

GİRESUN

Gl. İ. SÖKMEN (İ.)

GÜMÜŞANE

C. SELEK

HATAY

A. Ş. DEVRİM (İ.)
H. SELÇUK
A. TÜRKMEN (İ.)

İÇEL

T. C. BERİKER
Dr. M. BERKER
F. C. GÜVEN
R. KORALTAN
H. S. TANRIÖVER
Gl. Ş. TÜRSAN

İSPARTA

K. AYDAR
H. ÖZDAMAR (İ.)

İSTANBUL

Dr. G. ATAÇ
Gl. R. BELE
S. CİMCOZ (İ.)
İ. A. GÖVSA
Dr. Gl. N. İ. GÖZCÜ
H. C. YALÇIN

İZMİR

Dr. H. H. CURA
H. MENTEŞE
Dr. K. ÖRS
Ş. SARACOĞLU (Başbakan)
H. Â. YÜCEL (Bakan)

KARS

C. DURSUNOĞLU
Gl. H. DURUDOĞAN
F. KÖPRÜLÜ

KASTAMONU

Dr. F. ECEVİT
Z. ORBAY

KAYSERİ

M. TANER
C. TÜZEL
S. H. ÜRGÜBLÜ (Bakan)

KIRKLARELİ

Dr. F. UMAY

KIRŞEHİR

F. ÇOBANOĞLU
Ş. TORGUT

KOCAELİ

Dr. F. Ş. BÜRGE
İ. S. YİĞİT

KONYA

S. ARIKAN
F. GÖKMEN
K. OKAY
T. F. SILAY (Başkanvekili)
Dr. O. Ş. ULUDAĞ

KÜTAHYA

H. BENLİ
S. KUTMAN
R. PEKER
A. TİRİDOĞLU
Ö. B. UŞAKLI (İ.)
V. UZGÖREN

MALATYA

N. BAYDAR
H. SAĞIROĞLU
T. TEMELLİ

MANİSA

Korgrl. A. R. ARTUNKAL (Bakan)
O. ERÇİN
Ş. R. HATİPOĞLU (Bakan)
H. SARHAN

MARAŞ

Dr. K. BAYİZİT
R. KAPLAN
H. R. TANKUT
A. H. TANPINAR
A. YAYCIOĞLU

MARDİN

İ. F. ALPAYA (İ. Ü.)
E. ERGİN

MUĞLA

F. O. MENTEŞEOĞLU

MUŞ

H. KILIÇOĞLU (İ.)

NİĞDE

Dr. R. F. TALAY (İ.)
H. TEPEYRAN (İ.)

ORDU

H. ŞARLAN

S. S. TARCAN (İ.)
H. YALMAN

RİZE
H. C. BELÜL
F. SİRMEN (Bakan)

SAMSUN
S. ERBAY
N. FIRAT
M. A. YÖRÜKER

SEYHAN
D. ARIKOĞLU
K. ÇELİK

Gl. N. ELDENİZ
C. ORAL
H. URAN (Bakan)
A. M. YEGENA

SİNOB
C. K. İNCEDAYI (Başkan V.)
İ. H. SEVÜK

SİVAS
A. ESENBEL
K. KİTAPÇI (İ.)
N. SADAK

TEKİRDAĞ
R. APAK
F. ÖZTRAK

TOKAD
H. N. KEŞMİR
R. A. SEVENGİL

TRABZON
F. A. BARUTCU
H. N. BOZTEPE (İ.)
S. DAY (Bakan)
D. EYİBOĞLU
T. GÖKSEL
H. SAKA (Bakan)

TUNCELİ
N. S. SILAN

URFA
K. BERKER
H. S. COŞAR (Hasta)
A. K. TECER
S. K. YETKİN

VAN
M. BOYA (İ.)

ZONGULDAK
A. R. İNCEALEMDAROĞLU
H. A. KUYUCAK

[Açık milletvekillikleri]

Niğde : 1 | Seyhan : 1

Ücretli işbulma bürolarının kapatılması hakkında 34 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmaya dair kanuna verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	:	455
Oy verenler	:	293
Kabul edenler	:	293
Kabul etmiyenler	:	0
Oya katılmıyanlar	:	160
Çekinserler	:	0
Açık Milletvekillikleri	:	2

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
İ. H. BALTACIOĞLU
M. GÖNENÇ
Dr. A. H. SELGİL
A. TAŞKAPILI
B. TÜRKER

AĞRI
H. BAYRAK
R. R. PASİN

AMASYA
N. AKTIN
Z. TARHAN
E. URAS
A. K. YİĞİTOĞLU

ANKARA
M. AKSOLEY
Gl. N. ANILMIŞ
B. BAYKAN
A. BAYTIN
R. BÖREKCİ
A. ÇUBUKCU
F. DALDAL
H. N. MIHÇIOĞLU
Z. YÖRÜK

ANTALYA
M. ÇANKAYA
Dr. G. KAHRAMAN

AYDIN
Dr. H. ALATAŞ
Gl. R. ALPMAN
N. GÖKTEPE
A. S. LEVEND

BALIKESİR
M. AKPINAR
O. N. BURCU
H. ÇARIKLI
P. ETÇİOĞLU
H. KARAN
H. ONAT
F. TİRİTOĞLU
Y. S. UZAY
İ. H. UZUNÇARŞILI

BİLECİK
K. GÜLEK

BİNGÖL
T. BANGUOĞLU
F. F. DÜŞÜNSEL

BİTLİS
M. ERTAN

BOLU
H. Ş. ADAL
H. C. ÇAMBEL
C. ÖZÇAĞLAR
Dr. Z. ÜLGEN

BURDUR
Ş. ENGİNERİ
M. SANLI
Dr. A. R. YEŞİLYURT

BURSA
Gl. A. ATLI
A. DURU
A. M. ERHAN
M. F. GERÇEKER
Dr. R. GÜRAN
Dr. M. T. SİMER
Gl. N. TINAZ

ÇANAKKALE
S. T. ARSAL
S. BATU
R. BULAYIRLI
H. ERGENELİ

ÇANKIRI
Dr. A. ARKAN
A. İNAN
T. ONAY
M. A. RENDA

ÇORUM
E. ALPSAR
N. ATALAY
Dr. M. CANTEKİN
M. ÇAĞIL

DENİZLİ
F. ASAL
Dr. H. BERKMAN
C. ÇALGÜNER
A. EGE
H. GÜNVER
N. KÜÇÜKA
E. A. TOKAD
Dr. B. UZ

DİYARBAKIR
R. BEKİT
Dr. İ. T. ÖNGÖREN
Gl. K. SEVÜKTEKİN
K. ŞEDELE
Ş. ULUĞ

EDİRNE
M. E. AĞAOĞULLARI
F. BALKAN
E. DEMİRAY
M. N. GÜNDÜZALP
Dr. F. MEMİK

ELÂZIĞ
H. KİŞİOĞLU

ERZİNCAN
A. FIRAT
A. S. İLTER
F. KALFAGİL
Ş. SÖKMENSÜER

ERZURUM
A. AKYÜREK
S. ALTUĞ
N. DUMLU
N. ELGÜN
M. H. GÖLE
Ş. KOÇAK
Gl. Z. SOYDEMİR

ESKİŞEHİR
Y. ABADAN
İ. ARUKAN
İ. U. AYKURT
E. SAZAK

GAZİANTEB
Ö. A. AKSOY
Dr. M. CANBOLAT
B. KALELİ
Dr. A. MELEK
Ş. ÖZDEMİR
M. ŞAHİN

GİRESUN
M. AKKAYA
İ. GÜRAK
N. OSTEN
İ. SABUNCU
A. SAYAR
A. ULUS
F. YÜZATLI

GÜMÜŞANE
Ş. ERDOĞAN
R. GÜRELİ
E. S. TÖR

HAKKÂRİ
A. R. GÖKSİDAN

HATAY
Gl. E. DURUKAN
H. ILGAZ
B. S. KUNT

İÇEL
T. C. BERİKER

İSPARTA
M. KARAAĞAÇ
K. TURAN
C. TÜZEMEN

İSTANBUL
C. E. ARSEVEN
A. BAYINDIR
Dr. K. C. BERKSOY
A. H. DENİZMEN
Dr. H. DİKER
A. Ş. ESMER
M. H. GELENBEĞ
F. HAMAL
Gl. K. KARABEKİR
Z. KARAMURSAL
H. KORTEL
Ş. Â. ÖGEL
F. ÖYMEN
V. SARIDAL
A. R. TARHAN
İ. H. ÜLKMEN

İZMİR
Ş. ADALAN
B. ARIMAN
M. BİRSEL
E. ÇINAR
S. DİKMEN
S. EPİKMEN
R. KÖKEN
H. ONARAN
E. ORAN
Ş. YUNUS

KARS
E. DEMİREL
Gl. H. DURUDOĞAN
Ş. KARACAN
Dr. E. OKTAY
Z. ORHON
E. ÖZOĞUZ

KASTAMONU
A. BİNKAYA
T. COŞKAN
H. ÇELEN
H. ÇORUK
R. SALTUĞ
N. TAMAÇ
T. TAŞKIRAN

KAYSERİ
F. BAYSAL
A. H. KALAÇ
R. ÖZSOY
M. K. ŞATIR
M. TANER
Ö. TAŞÇIOĞLU
N. TOKER
C. TÜZEL

KIRKLARELİ
Z. AKIN
Korgrl. K. DOĞAN
N. KANSU
Ş. ÖDÜL

KIRŞEHİR
F. SELER
İ. TURAN

KOCAELİ
A. F. ABASIYANIK
S. ARTEL
A. DİKMEN
N. ERİM
R. FENMEN
Koramiral Ş. OKAN
S. PEK
İ. TOLON

KONYA
V. BİLGİN
M. A. BİNAL
S. ÇUMRALI
Ş. ERGUN
Dr. S. IRMAK
N. H. ONAT

KÜTAHYA
Dr. A. S. DELİLBAŞI
M. ERKMEN
S. KUTMAN
H. PEKCAN
V. UZGÖREN

MALATYA
E. BARKAN
K. EVLİYAOĞLU
M. ÖKER
Dr. C. ÖZELÇİ
M. Ş. ÖZPAZARBAŞI
M. PEKTAŞ
O. TANER
M. N. ZABCI

MANİSA
H. BAYUR
R. N. EDGÜER
İ. ERTEM
Dr. S. E. KÂATÇILAR
K. KARAOSMAN
F. KURDOĞLU
Y. ÖZEY
F. USLU

MARDİN
Gl. S. DÜZGÖREN
R. ERTEN
Dr. A. URAS
L. ÜLKÜMEN

MUĞLA
A. ÇAKIR
Orgrl. İ. ÇALIŞLAR
C. KARAMUĞLA
H. KİTABCI
F. O. MENTEŞEOĞLU

MUŞ
K. KOTAN

NİĞDE
A. G. BODRUMLU
R. DOLUNAY
H. MENGİ
H. ULUSOY

ORDU
İ. ÇAMAŞ
Dr. V. DEMİR
Dr. Z. M. SEZER
H. ŞARLAN
M. YARIMBIYIK

RİZE
Dr. S. A. DİLEMRE
K. KAMÛ
A. ZIRH

SAMSUN
C. BİLSEL
H. ÇAKIR
Z. DURUKAN
Amiral F. ENGİN
İ. EZGÜ
N. FIRAT
N. ÖZTUZCU
M. A. YÖRÜKER

SEYHAN
Ş. İŞCEN
Dr. K. SATIR
H. URAN

SİİRD
A. R. ESEN
E. KILIÇCIOĞLU
S. TUNCAY
B. TÜRKAY

SİNOB
C. ATAY
Dr. B. KÖKDEMİR
H. ORUCOĞLU

SİVAS
M. Ş. BLEDA
E. DİZDAR
Gl. F. ERBUĞ
Amiral H. GÖKDALAY
Ş. GÜNALTAY
H. IŞIK
R. Ş. SİRER
İ. M. UGUR
A. YURDAKUL

TEKİRDAĞ
E. ATAÇ
E. PEKEL
N. TRAK
C. UYBADIN

TOKAD
S. ÇELİKKOL
M. DEVELİ
R. ERİŞKEN
C. KOVALI
G. PEKEL
N. POROY

TRABZON
S. ABANOZOĞLU
M. S. ANAMUR
M. AYDIN
L. YAVUZ

TUNCELİ
N. S. SILAN
H. ÜÇÖZ

URFA
R. SOYER
S. K. YETKİN

VAN
İ. ARVAS
N. BERKER

YOZGAD
M. ALLIOĞLU
C. ARAT
Z. ARKANT
S. İÇÖZ
Y. D. KARSLIOĞLU
S. KORKMAZ
A. SUNGUR

ZONGULDAK
Dr. R. BARKIN
Ş. DEVRİN
E. ERİŞİRGİL
A. GÜREL
Y. Z. ÖZENÇİ
Ş. TANSAN

[Oya katılmıyanlar]

AFYON KARAHİSAR
H. ÇERÇEL
A. ÇETİNKAYA (İ.)
S. YURDKORU

AĞRI
H. TUGAÇ

ANKARA
F. R. ATAY
H. O. BEKATA
M. ERİŞ
İ. İNÖNÜ (Cumhurbaşkanı)
M. KAYAOĞLU (İ.)
M. ÖKMEN

ANTALYA
N. AKSOY
H. T. DAĞLIOĞLU
T. SÖKMEN (İ.)
N. E. SUMER (Bakan)
Dr. C. TUNCA

AYDIN
Dr. M. GERMEN
Dr. R. LEVENT
A. MENDERES

BALIKESİR
M. DEMİR (İ.)
H. KÜÇÜKLER
S. ÖRGEEVREN
Gl. K. ÖZALP

BİLECİK
M. Ş. ESENDAL
K. SUN
Dr. M. SUNER

BİTLİS
B. OSMA

BOLU
Korgl. A. ALPTOĞAN
H. R. ÖYMEN
C. S. SİREN

BURSA
A. AKGÜÇ
R. CANITEZ (İ.)
F. GÜVENDİREN (İ.)
Dr. S. KONUK (Bakan)
M. B. PARS

ÇANAKKALE
R. N. GÜNTEKİN
A. KAMÇIL

ÇANKIRI
B. ERKİN (İ.)

ÇORUH
A. R. EREM
M. M. KANSU
A. TÜZÜN
A. US

ÇORUM
H. AKDOĞAN
E. S. AKGÖL
İ. EKER
Dr. C. KAZANCIOĞLU

DİYARBAKIR
O. OCAK

ELÂZIĞ
F. AĞRALI (İ.)
F. A. AYKAÇ (İ.)
S. SAĞIROĞLU
İ. YALÇIN

ERZİNCAN
B. K. ÇAĞLAR

ERZURUM
Gl. P. DEMİRHAN
R. DİNÇ

ESKİŞEHİR
İ. ÖZDAMAR (İ.)

GAZİANTEB
Dr. M. A. AĞAKAY
C. S. BARLAS

GİRESUN
Gl. İ. SÖKMEN (İ.)

GÜMÜŞANE
H. F. ATAÇ
C. SELEK

HATAY
A. Ş. DEVRİM (İ.)
H. SELÇUK
A. TÜRKMEN (İ.)

İÇEL
Dr. M. BERKER

F. C. GÜVEN
R. KORALTAN
H. S. TANRIÖVER
Ş. TUGAY
Gl. Ş. TÜRSAN

İSPARTA

K. AYDAR
H. ÖZDAMAR (İ.)

İSTANBUL

Dr. G. ATAÇ
Gl. R. BELE
S. CİMCOZ (İ.)
İ. A. GÖVSA
Dr. Gl. N. İ. GÖZCÜ
M. ÜSTÜNDAĞ
H. C. YALÇIN

İZMİR

Dr. H. H CURA
H. MENTEŞE
Dr. K. ÖRS
Ş. SARACOĞLU (Başbakan)
H. Â. YÜCEL (Bakan)

KARS

C. DURSUNOĞLU
F. KÖPRÜLÜ

KASTAMONU

Dr. F. ECEVİT
Z. ORBAY

KAYSERİ

S. H. ÜRGÜBLÜ (Bakan)

KIRKLARELİ

Dr. F. UMAY

KIRŞEHİR

F. ÇOBANOĞLU
Ş. TORGUT

KOCAELİ

Dr. F. Ş. BÜRGE
İ. S. YİĞİT

KONYA

S. ARIKAN
Gl. A. F. CEBESOY (Bakan)
A. H. DİKMEN
F. GÖKMEN
H. KARAGÜLLE
K. OKAY
T. F. SILAY (Başkanvekili)
A. R. TÜREL (Bakan)
Dr. O. Ş. ULUDAĞ

KÜTAHYA

B. ATALAY
H. BENLİ
R. PEKER
A. TİRİDOĞLU
Ö. B. UŞAKLI (İ.)

MALATYA

N. BAYDAR
H. SAĞIROĞLU
T. TEMELLİ

MANİSA

Korgl. A. R. ARTUNKAL (Bakan)
O. ERÇİN
Ş. R. HATİPOĞLU (Bakan)
H. SARHAN

MARAŞ

Dr. K. BAYİZİT
R. KAPLAN
H. R. TANKUT
A. H. TANPINAR
A. YAYCIOĞLU

MARDİN

İ. F. ALPAYA (İ. Ü.)
E. ERGİN

MUŞ

H. KILICOĞLU (İ.)

NİĞDE

Dr. R. F. TALAY (İ.)
H. TEPEYRAN (İ.)

ORDU

Ş. AKYAZI
S. S. TARCAN (İ.)
H. YALMAN

RİZE

T. B. BALTA
H. C. BELÜL
F. SİRMEN (Bakan)

SAMSUN

S. ERBAY

SEYHAN

D. ARIKOĞLU
K. ÇELİK
Gl. N. ELDENİZ
C. ORAL
A. M. YEGENA

SİNOP

C. K. İNCEDAYI (Başkan V.)
İ. H. SEVÜK

SİVAS

A. ESENBEL
K. KİTAPÇI (İ.)
N. SADAK

TEKİRDAĞ

R. APAK
F. ÖZTRAK

TOKAD

H. N. KEŞMİR
R. A. SEVENGİL

TRABZON

F. A. BARUTÇU
H. N. BOZTEPE (İ.)
S. DAY (Bakan)
D. EYİBOĞLU
T. GÖKSEL
R. KARADENİZ (Bakan)
H. SAKA (Bakan)

URFA

K. BERKER
H. S. COŞAR (Hasta)
A. K. TECER
E. TEKELİ

VAN

M. BOYA (İ.)

ZONGULDAK

A. R. İNCEALEMDAROĞLU
H. A. KUYUCAK
R. VARDAR

Açık milletvekillikleri

Niğde : 1 | Seyhan : 1

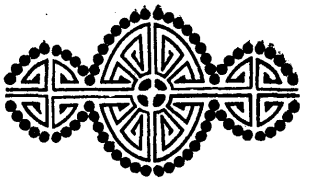

T. B. M. M. Basımevi

Avukatlık Kanununun 3 ve 4 ncü maddesiyle 18 nci maddesinin Yorumlanması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/270)

T. C.
Başbakanlık
Muamelât Genel Müdürlüğü
Tetkik Müdürlüğü
Sayı : 72/37 - 6/1472

28 . VI . 1945

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

1. — 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 3 ve 4 ncü maddelerine aykırı olarak dekanlık, okul müdürlüğü ve eğitim müdürlüğü gibi görevlerden birini üzerine alan avukatların barodaki kayıtlarının silinmesi gerektiğine dair Adalet Bakanlığınca yapılan tamime karşı Ankara Barosunca «Dekanlığın, profesörlüğün bir fer'i olup ayrı görevden sayılmıyacağı» ve İstanbul Barosunca da «Dekan olmak için evvelâ profesör olmak gerektiği profesörlüğün asıl ve dekanlığın ekleme ve fer'i bir görev olduğu ve bundan başka Avukatlık Kanununun 3 ncü maddesinde maaş, ücret ve aidat mukabilinde görülen hizmet ve görevlerin avukatlıkla birleşemiyeceği yazılı olup dekanlara verilen paranın bu mefhumlardan hiçbirisine girmediği, bu paranın 4609 sayılı kanunla tahsisat olarak tavsif edilip, 4644 sayılı kanunla da ekleme görev tazminatı olarak adlandırıldığı cihetle Avukatlık Kanununun 3 ncü maddesinde yazılı yasağın dekanlara şümulü olmadığı» mütalâa edilmiştir.

Halbuki profesörlük ve dekanlık arasında bir esas ve fer'i münasebeti yoktur. Bu iki sıfat, bir birinden ayrı görev ve yetkileri kendinde toplamış iki ayrı kanuni vaziyettir. Dekan olabilmek için lâzımgelen şartlardan birinin profesörlük etmek olması, dekanlık kanuni vaziyetinin profesörlük kanuni vaziyetinin aynı olacağı demek değildir.

Diğer taraftan Avukatlık Kanununun yayım tarihi olan 1938 de üniversite teşkilâtı arasında dekanlık da mevcut bulunmasına rağmen kanun yapıcısı asistanlığın ve hattâ tâli mektep muallimliğinin avukatlıkla birleşmesini tecviz ederek dekanlık ve müdürlükten bahsetmemesi bunların 4 ncü maddenin (B) fıkrasında sayılan ayrıklar arasına girmiyeceğine delâlet eder. Aksi mülâhaza ayrığın mevridine munhasır kalması gerektiği hakkındaki kurala aykırı olur. Kaldı ki kanun yapıcısının dekanlığı, müdürlüğü... v. s. ayrıklar arasında saymaması, daimî olarak iş başında bulunmayı gerektiren bu kabîl görevlerle avukatlığın telifinin mahzurlu olması düşüncesine dayanır.

Dekanlık ve müdürlük gibi idarî görevlerden dolayı verilen ücretlerin adı, 4644 sayılı kanunun 9 ncu maddesiyle ekleme görev tazminatı olarak değiştirilmişse de bu tazminat ücret tertibinden verilmektedir.

Maddizatında Kanun yapıcısı 3 ncü maddede ücret, maaş veya aidat tabirlerini kullanmakla Devletten para alan muayyen zümreyi istisna etmek değil bu tabirlerle bu nevi hizmet ve meşgaleleri şümulüne almak istemiştir. Bu itibarla bu görevlerin üçüncü maddenin kapsamı içine girmiyeceğinde tereddüde yer kalmamak gerekir ise de yukarıda arzedilen mütalâa karşısında Avukatlık Kanununun 3 ve 4 ncü maddelerininyorumlanması faydalı görülmektedir.

2. — Avukatlık Kanununun 18 nci maddesi gereğince; Baro Yönetim Kurulu staj hakkındaki yıllık raporun tevdiini müteakıp Cumhuriyet Savcısının yazılı mütalâasını alarak staj belgesinin verilmesine veya sürenin altı ay uzatılmasına karar verir. Yönetim Kurulunun bu hususlaki kararları kesin olup bunlara karşı hiçbir mercie başvurulmaz.

Adalet Komisyonu gerekçesinde bu maddenin sevki sebebi şöyle izah edilmektedir:

«Baro Yönetim Kurulları senelik raporu aldıktan sonra savcının mütalâasını alarak staj belgesinin verilmesine veya edineceği kanaate göre stajın namzet üzerinde beklenen faydayı sağlamadığı takdirde sürenin altı ay uzatılmasına karar vermeğe yetkilidir. Stajyer hakkında Baro Kurullarının vereceği kararların kesin olduğu ve bunlara karşı hiçbir mercie başvurulmıyacağı belirtilmiştir. Maddeye böyle hüküm konmasının ve itiraz yolu kabul edilmemesinin doğru olup olmadığı hakkında komisyonda yapılan müzakerede idari kararlarda maddi hatalar sebebiyle düzeltmek mümkün olabileceğinden Baro Kurullarının dahi emsali idari kararlar gibi böyle hatalı kararı düzeltebileceği tabiî ve maddeye mevzu kayıtla stajyerin durumunu yakından gören Baro İdare Kurullarının sonuç hakkında takdire müstenit kararlarına karşı bir itiraz yolu açmanın mahzurlu olduğu sonucuna varılarak madde teklif veçhile aynen kabul olunmuştur.»

Gerekçedeki açıklamadan da anlaşılacağı üzere, Baro Yönetim Kurullarının kesin olan kararlarının konusu, stajyerin muvaffak olup olmadığına münhasır kalmaktadır.

Stajyer bazen, staj sırasında staj şartlarından bir kısmını kaybetmekte ve meselâ stajyerlikle birleşemiyecek bir iş almaktadır.

Avukatlar, üzerlerine avukatlıkla birleşemiyecek bir hizmet veya görev alırlarsa levhadan kayıtları silinmekte ise de stajyerlerin böyle bir görev kabul etmeleri halinde stajyer listesinden kayıtlarının silineceğine dair kanunda ayrı bir hüküm yoktur. Stajyerlik şartlarından birini kaybeden stajyerin staja devam ettirilmemesi ve sonuçta staj belgesi verilmemesi kanunun genel hükümlerinin bir sonucudur.

Halbuki, Baro Yönetim Kurulları 18 nci maddeye dayanarak staj sırasında stajyerlikle birleşemiyecek, bir ticaretevinin iş ajanlığı, eğitim müdürlüğü gibi, görevi kabul etmiş olan stajyere takdir hakkının stajyerin kabul ettiği görevin mahiyetini tâyine de teşmil ederek staj belgesi vermekte ve bu kararlar kesin olduğundan bozdurulmamakta ve Baro Yönetim Kurulunca da düzeltilmemektedir.

Kanunun uygulanması Adalet Bakanlığına aitbulunduğundan kanunun maksadına ve açık hükümlerine aykırı görülen bu gibi kararlara bağlı kalınmıyarak stajyerlik şartını kaybetmiş olan bu gibi stajyerlerin aldıkları staj belgeleri adı geçen Bakanlıkça nazara alınmamakta ve mahkemelerdeki stajlarını yapmağa izin verilmemektedir.

Ancak, Bakanlığın bu işlemine karşı Danıştayda açılan dâvalarda, stajyerin staj sırasında bu niteliği kaybetmiş olması nazarı itibara alınmadan, Baro Yönetim Kurullarının bu gibi kararlarının kesin olduğu gerekçesiyle Baro Kurulunun verdiği staj belgesi gereğince bu stajın kabuliyle, mahkemelerdeki staja başlattırılması gerektiğine karar verilmektedir.

Gerekçedeki açıklamalara ve 18 nci madde hükmüne göre, Baronun takdir hakkı, stajın namzet üzerinde beklenen faydayı temin edip etmediğini binnetice stajyerin başarı gösterip göstermediğine münhasır olup her hangi bir suretle stajyerlik şartlarını kaybetmiş olan stajyer hakkında verilen staj belgesinin stajyerlik şartlarının mevcudiyetini takdir bakımından Adalet Bakanlığını bağlayamıyacağı düşünülmekle beraber bu konu üzerindeki Danıştay içtihadı karşısında adı geçen 18 nci maddenin yorumlanması suretiyle, kanunun bu bakımdan uygulanmasına açık ve kesin bir yön verilmesi lüzumlu görülmüştür.

Yukarıda arzolunan sebeplere binaen, 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 3 ve 4 ncü maddeleriyle 18 nci maddesinin, yorumlanması için gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

Adalet Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Adalet Komisyonu
Esas No. 3/270
Karar No. 12

5 . II . 1946

Yüksek Başkanlığa

3499 sayılı Avukatlık Kanununun 3 ncü ve 4 ncü maddelerinin yorumlanması istemine dair Başbakanlığın 28 VI . 1945 tarih ve 6 - 1472 sayılı tezkeresinin Komisyonumuza havale olunması üzerine bu istemi ilgilendiren kanun maddeleri Adalet Bakanı Ali Rıza Türel hazır olduğu halde incelenerek görüşüldü.

A) Yorum isteminin konusu. Hükümetin gerekçe raporunda açıklanan sebeplere ve Adalet Bakanı tarafından Komisyonumuzda verilen tamamlayıcı izahlara nazaran : « 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 3 ve 4 ncü maddelerine aykırı olarak dekanlık, okul ve Eğitim müdürlüğü gibi görevlerden birini üzerine alan avukatların barodaki kayıtlarının silinmesi gerektiğine dair Adalet Bakanlığı tarafından yapılan tamime karşı Ankara Barosunca Dekanlığın, profesörlüğün bir fer'i olup ayrı görevden sayılmıyacağı ve İstanbul Barosunca da dekan olmak için evvelâ profesör olmak gerektiği profesörlüğün asıl ve dekanlığın ekleme ve fer'i bir görev olduğu ve bundan başka Avukatlık Kanununun 3 ncü maddesinde maaş, ücret ve aidat mukabilinde görülen hizmet ve görevlerin avukatlıkla birleşemiyeceği yazılı olup dekanlara verilen paranın bu mefhumlardan hiç birisine girmediği, ve bu paranın 4609 sayılı kanunla tahsisat olarak tavsif edilip 4644 sayılı kanunla da ekleme görev tazminatı olarak adlandırıldığı cihetle Avukatlık Kanununun 3 ncü maddesinde yazılı yasağın dekanlara şümulü olmadığı sonucuna varıldığı.

Bundan başka baro idare meclisinin 18 nci maddeye dayanarak staj sırasında adaylıkla birleşmemesi lâzımgelen iş ajanlığı, eğitim müdürlüğü gibi, bir görevi kabul etmiş olan adaya takdir hakkını adayın kabul ettiği görevin mahiyetini tâyine de teşmil etmek suretiyle staj belgesi vermekte ve bu sonuncu kararlar kesin olduğundan bozdurulmamakta ve baro idare meclisince de düzeltilmemekte olduğundan bahsile her iki kanunun da yorum yoluyla açıklanması istenildiği anlaşılmıştır.

B) Adalet Bakanlığının bu konudaki düşünce ve uygulaması.

Adalet Bakanlığı, profesörlük ve dekanlık arasında bir esas ve fer'î münasebeti olmadığı, iki sıfatın birbirinden tamamen ayrı görev ve yetkileri kendinde toplamış iki ayrı kanuni durumu karşıladığı; dekan olabilmek için aranan şartlardan birinin profesörlük etmek olması dekanlığın kanuni durumu ile profesörlük durumunun aynı olmasını gerektirmiyeceğini, bundan başka Avukatlık Kanununun yayım tarihi olan 1938 de Üniversite teşkilâtı arasında dekanlık da mevcut bulunmasına rağmen kanunun yapıcısı asistanlığın ve hattâ tâli mektep muallimliğinin avukatlıkla birleşmesini tecviz ederek dekanlık ve müdürlükten bahsetmemesi bunların dördüncü maddenin B fıkrasında sayılan ayrıklar arasına girmiyeceğine delâlet ettiği, aksi mülâhaza ayrığın kanunun sarahati dışında genişlemesini mucip olacağı mütalâasındadır.

2. — 18 nci maddenin uygulanmasına gelince, Adalet Bakanlığı bu madde hükmüne göre baroya ait takdir hakkının stajın aday üzerinde beklenen faydayı temin edip etmediğine ve bu bakımdan adayın başarı gösterip göstermediğine munhasır olup herhangi bir surette adaylık şartlarını kaybetmiş olanlar hakkında verilen staj belgesinin bu şartların mevcudiyetini ölçme bakımından kesinlik ifade edemiyeceğinden Bakanlığı bağlamıyacağı düşüncesindendir.

Komisyonun vardığı sonuç : I - Avukatlık Kanununun 3 ncü ve 4 ncü maddeleriyle ilgili yorum istemi, dekanlık okul ve eğitim müdürlüğü gibi görevlerin avukatlıkla birleşip birleşemiyeceği hususunu tâyinden ibarettir. Avukatlıkla birleşmesine cevaz verilmiyen hizmet ve görevler kanunun 3 ncü maddesinde de şu suretle ifade olunmaktadır : «Maaş, ücret veya aidat mukabilinde görülen hiçbir hizmet ve vazife, iş ajanlığı, tüccarlık veya mesleğin vakar ve haysiyetiyle telifi mümkün olmayan her türlü meşgale avukatlıkla içtima edemez.» Tetkik konusu

olan dekanlık, okul ve eğitim müdürlüğü gibi görevlerin bir ücret karşılığında yapıldığı gözönünde tutulacak olursa her üç görevin de 3 ncü madde hükümlerine giren hizmetlerden bulunduğu vuzuhla anlaşılır. Gerçekten kanun, maaş, ücret ve aidat tâbirlerini kullanmakla devamlı bir hizmet mukabilinde para alarak görevlendirilmiş olanların hepsini şümulüne almak istemiştir. Kaldı ki kanun yapıcısının dekanlık ve müdürlük gibi görevleri ayrıklar arasında saymaması, daimî olarak işbaşında bulunmayı gerektiren görevlerle avukatlığın telif edilemiyeceği düşüncesine dayanmıştır. 3499 sayılı kanunun Kamutaya sevki sırasında kaleme alınmış ve kanun yapıcısının açık maksadını bildiren Adalet Komisyonu aporu bu hususlaki tereddütleri tamamiyle izale edecek sarahati ihtiva etmektedir. Raporun üçüncü maddeyi ilgilendiren kısmında aynen : «Maaş, ücret veya aidatlı her türlü hizmet ve vazife daimî bir meşgale olduğundan bunlarla uğraşacak kimselerin avukatlık etmelerine cevaz verilmemesi kanunun ve meslekin hedef tuttuğu maksat ve gayeler itibariyle çok isabetli ve yerinde bir hükümdür.» Denilmektedir. (Tutanak dergisi cilt 26 S. Sayısı 226, sayfa 14.)

Ücret mukabilinde devamlı bir hizmet gören ve hattâ ders ve umumi mesai saatlarında Üniversite Talimatnamesinin 26 ncı maddesine tevfikan fakültede bulunmak mecburiyetinde olan dekanların da Avukatlık Kanununun 3 ncü maddesi şümulüne girdiği ve bu bakımdan kanunu yoruma ihtiyaç göstermediği dört ayrışık oya karşı yirmi oy çoklukla karar altına alınmıştır.

II - Avukatlık Kanununun 18 nci maddesinin uygulanmasından çıkan uyuşmazlığa gelince: Bu maddede baro idare meclisinin satj hakkındaki senelik raporun tevdiini müteakıp savcının yazılı mütalâasını alarak staj vesikasının verilmesine veya müddetin altı ay uzatılmasına karar vereceği yazılıdır. Aynı maddenin ikinci fıkrasına tevfikan kesin olan bu kararlar kanunun, aradığı bütün şartları yerine getirmiş olan namzetlerin staj müddeti devamınca meslekleri ne lüzumlu olan bilgi ve tecrübeyi edinmiş olup olmamalarını tetkike munhasırdır. 3499 sayılı kanunun Kamutaya sevki sırasında kaleme alınmış olan Adalet Komisyonu raporu bu ciheti şu suretle ifade eylemiştir: «Baro idare meclisleri senelik raporu aldıktan sonra (müddeiumuminin) mütalâasını alarak staj vesikasının verilmesine veya edineceği kanaata göre stajın namzet üzerinde beklenen faydayı temin etmediği takdirde müddetin altı ay uzatılmasına karar vermeğe salâhiyetlidir. Listeye kaydolunan stajiyerler iki sene içinde bir mecburiyete müstenit olmıyarak vesika almazlarsa kayıtlarının terkin edileceği ve bu gibilerin iki sene geçmedikçe yeniden kayıt talebinde bulunamıyacakları 18 nci maddede tesbit edilmiştir. Stajiyerler hakkında baro meclislerinin verecekleri kararların katî olduğu ve aleyhlerinde hiçbir mercie müracaat edilemiyeceği tasrih edilmiştir. Maddeye böyle bir hüküm konmasının ve itiraz yolu kabul edilmesinin doğru olup olmadığı hakkında Encümende yapılan müzakerede idari kararlarda maddi hatalar sebebiyle tashih yapılması mümkün olabileceğinden Baro İdare meclislerinin dahi emsali idari mukarrerat gibi böyle hatalı bir kararı düzeltebileceği tabiî ve maddeye mevzu kayıtla stajiyerin vaziyetini yakından takip eden Baro idare meclislerinin netice hakkında takdire müstenit kararları aleyhine bir itiraz yolu açmanın mahzurlu olduğu neticesine varılarak madde teklif veçhile aynen kabul olunmuştur.» denilmektedir. 18 nci maddenin baroya tanımış olduğu takdir hakkının stajın beklenen faydayı temin edip etmediği ve bu süre içinde namzetlerin başarı gösterip göstermediklerine munhasır olup bu husus gerek madde metninden ve gerek Adalet Komisyonu raporundan vuzuhla anlaşıldığına göre maddenin yorumlama yoluyla açıklanmasına yer olmadığı oy birliğiyle karar altına alınmıştır.

Kamutayın yüce ölçümüne arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı	Sözcü	Kâtip
Kayseri	Zonguldak	Manisa
R. Özsoy	*Ş. Devrin*	*F. Usta*
Antalya	Balıkesir	Denizli
N. Aksoy	*O. N. Bureu*	*H. Günver*
İstanbul	İzmir	Kastamonu
K. C. Berker	*E. Oran*	*A. Binkaya*
Kocaeli	Rize	Seyhan
S. Artel	*Dr. S. A. Dilemre*	*K. Çelik*
	Sinop	
	C. Alay	

Kanun şekliyle değil, ruhiyle ve kanun

yapıcısının maksadına göre yorumlanmak gerektir.

Profesörlerin avukatlık sıfatını kaybetmiyecekleri ve profesörlükle avukatlığın birleşebileceği Avukatlık Kanununda açık olarak yazılıdır. Profesörlüğe ek bir görev olan dekanlığa ise ancak Fakülte ordinaryüs ve profesörlerinin getirilebileceği Üniversite talimatında gösterilmiştir. Dekanlık profesörlük sıfatını gideren bir görev değil, belki onu tamamlıyan ve profesörlükle sıkı sıkıya bağlı olan bir hizmettir.

Dekana verilen paranın (Ek görev tazminatı) olduğunun 4644 sayılı kanunda belirtilmiş olması da bunu gösterir.

Fakülteler bakımından, ordinaryüs veya profesörlerin değerlilerinin dekanlığa getirilebilmeleri, dekanlığın onlardan avukatlık sıfatını gidermemesi ile sağlanabilir.

Avukatlık topluluğu olan baroların bu değerli ilim ve meslek adamlarını kendi varlıkları içinde bulundurabilmeleri ise onlara büyük faydalar sağlar. Bir talimat hükmü hiç bir vakit yorumlamaya dayanak olmaz. Bu sebeplerle dekanlığın avukatlık sıfatını gidereceği ve dekanların barodaki kayıtlarının silinmesi gerektiği hakkında yoruma katılmıyor ve bu Komisyon çokluğunun düşüncelerinden ayrılıyoruz.

Afyon K.	Kastamonu
A. Taşkapılı	*Dr. F. Ecevit*
Kayseri	**Urfa**
O. Tüzel	***K. Berker***

Erzurum Milletvekili Aziz Akyürek'in, Avukatlık kanununun 21 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair Kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/73)

Büyük Millet Meclisi Yüce Başkanlığına

Avukatlık Kanununun yirmi birinci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında teklif ettiğim kanun tasarısı ve gerekçesini sunuyorum. Gereğinin yapılmasına müsaade edilmesini derin saygılarımla dilerim.

Erzurum Milletvekili
Aziz Akyürek

Gerekçe

1. — Yurdumuzda hukuk fakültesinde tahsilini muvaffakiyetle bitiren yurddaşlarımızdan bazıları doktora tahsili yapmak için Fransa ve İsviçre gibi ecnebi memleketlere gitmektedirler. Bu memleketlerde en az dört, beş sene süren lisans ve doktora tahsil müddetini muvaffakiyetle bitirdikten sonra yurda dönmektedirler. Hâkimler Kanununun üçüncü maddesi muvazzaf askerliğini yapmamış olan hukuk mezunlarının hâkim ve hâkim namzedi olmalarına müsaade etmemektedir. Yurda dönen bu vatandaşlardan nüfus işlerinin ve askerlik şubeleri kayıt muamelelerinin uzaması ve Yedeksubay Okulunun açılış zamanlarına vaktında yetişmemeleri ve hassaten ilk tıbbi muayenede veya okul devresinde sıhhi durumları yüzünden tecile tâbi tutulmak gibi sebeplerden dolayı askerlik mükellefiyetini yapamamış bulunanlar Adalet Bakanlığında iki üç sene icra memurluğu, mahkeme başkâtipliği gibi vazifelerde veya Bakanlık ceza ve hukuk işleri genel müdürlüklerinde hâkimlik mahiyetine yakın olan hizmetlerde istihdam edilmekte ve sonra bunlar askerlik mükellefiyetlerini ifaya gitmektedirler. 1942 senesinden itibaren de hukuk fakültesi mezunları askerlik ödevlerini yaparken askerlik müddetinin beşde dörde muadil bir kısmında adlî subaylık, tümen yardımcı hâkimliği ve sorgu hâkimliği gibi adlî hizmetlerde geçirmektedirler.

Bu durumda olan vatandaşların dört beş sene süren Avrupa tahsili ve yurdda ki, beş senelik adli hizmet müddetleri itibariyle kendileriyle aynı sene hukukdan mezun olan arkadaşlarına nazaran 10 sene maaş ve bilhassa kıdem bakımından geri kalmışlardır. Miktarları pek az olan bu yurddaşların, yaşları ilerlemiş ve omuzlarında aile maişet yükü ağırlaşmış olarak tekrar Devlet memuriyetine intisaplarında 25 senelik tekaütlük müddetini, yaşları hasebiyle, ikmal edebilecekleride şüphelidir. İşte arzolunan bu saik ve sebeplerle bu vatandaşlar hayatlarını avukatlıkda kazanmak mecburiyetindedirler. Halbuki Avukatlık Kanununun malûm hükümleri bu gibilerin avukat olmalarına mânidir.

2. — Avukatlık Kanunu hukuk mezunlarının iki sene staj ve imtihandan sonra Avukat olabileceklerini kabul etmektedir. Şuhalde kanun bu iki senede yaptıran stajı ve bu müddet de elde edilen piratik malûmatı avukat olmak için kâfi görüyor. Durumları izah olunan vatandaşlarsa avukat stajiyerinin yaptığı aynı işi ayni hizmeti beş sene müddetle ve mesul memur olarak görüyorlar ki, her halde bu müddet zarfında kanunun istih laf ettiği ameli kabiliyetleri elde etmişlerdir. Artık bu vatandaşların avukat olmaları için yeniden iki buçuk sene kadar meccani avukatlık stajına tâbi tutulmaları ne kanunun maksadına ve nede âmme menfaatına uygun düşmez.

3. — Mahkeme başkâtiblerinin vazifesini tâyineden hususi kanun kendilerinin şu hususlardan mesul olduklarını gösteriyor :

Dosyaların tetkiki, mahkeme zabıtlarında yazılı muamele ve müzakerelerin hazırlanması, temyiz ilâm ve lâyihalarının harç ve müddet bakımından tetkiki, verilen istidalara ait muamele ve evrakın hazırlanması, bilhassa mahkeme muhaberatının temini ile hâkimlikçe verilen karar hülâsalarının yazılması, istinabe ve temyize ait evrakın hazırlanması, talepname ve iddianamenin tetkiki, ...

Bu vazifelerle mükellef olan başkâtipler hakikaten hâkimin en yakın yardımcısıdırlar. Herhalde bahse mevzu vatandaşlar bu hizmetlerde avukat stajiyerlerinden daha şumullü tatbikat görmektedirler.

4. — Avukatlık Kanunu dört sene müddetle hukuk fakültesinde doçentlik yapanlara avukat olmak hakkını veriyor. Adli ve avukatlık işlerinde tatbikat görmemiş olan bu doçentlere avukatlık hakkının tanınmasının sebebi kendilerinin mâlik oldukları doktora diplomaları ve hukuk kültürleridir.

Aynı diplomaları haiz ve hemen hemen aynı hukuki kültüre mâlik ayrıca beş senelik tatbikatı olan vatandaşlara avukatlık hakkının tanınması hakkaniyet icabıdır.

5. — Hâkimler Kanunu 16, 42, 43 ncü maddeleriyle lisan bilen ve hukuk doktoru olan hâkimlere bir takım rüçhanlar tanımaktadır. Mezkûr kanunla aynı ahenk ve tenazürde olması lâzımgelen avukatlık Kanununda lisan bilenlere ve hukuk doktoralarına bazı haklar temin edilmesi doğru olur.

6. — Avukatlık Kanununa, teklif olunan fıkranın ilâvesiyle hukuk doktorası yapmış vatandaşların yurda avdetlerinde sıhhi sebeplerle askerliklerini ikmal edemediklerinden dolayı hâkimliye alınmamaları yüzünden ihtisas ve mesleklerine yabancı dairelerde iş almalarının önüne geçilmiş olur.

Hülâsa: miktarları pek mahdut olan bahse mevzu vatandaşların avukatlık yapmalarına kanun, şekil bakımından, mânidir. Halbuki bunlar kanunun ruh ve maksadı olan pratik malûmatı beş sene müddetle muhtelif mahkeme ve adli dairelerde kazanmış olduklarından Avukatlık Kanununun esasa taalluk eden şartları bu suretle yerine getirilmiş oluyor demektir.

Adalt Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Adalet Komisyonu
Esas No. 2/73
Karar No. 14

5 . II . 1946

Yüksek Başkanlığa

Erzurum Milletvekili Aziz Akyürek'in, 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 21 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Yüksek Başkanlığa sunulan ve 31 . V . 1945 tarihinde Komisyonumuza havale buyurulan tasarı ve gerekçesi önerge sahibi Aziz Akyürek ve Adalet Bakanı hazır oldukları halde konuşularak incelendi.

Önerge sahibinin gerekçesine göre değiştirmenin mahiyeti (Bir Türk Hukuk Fakültesini bitirdikten sonra yabancı bir Hukuk Fakültesinden doktora diploması almış ve mahkeme, Adliye dairelerı ve Adalet Bakanlığı Ceza ve Hukuk İşleri Umum Müdürlüklerinde beş sene hizmet görmüş olanların bu hizmetlerinin avukatlık stajına mahsup edilmesi ve askerlikte geçen sürelerin bu beş sene müddete ithal edilmesi) hallerine munhasırdır.

Adalet Bakanlığının mütalâasında ise 21 nci maddeye bir fıkra eklenmesi değil, bu maddenin mevcut muhtevasına yeni sebepler dolayısiyle ilâve edilmesi gereken bazı esaslarla maddenin değiştirilmesi mahiyetinde olduğu anlaşıldı.

Değiştirilen 21 nci madde yeni şekliyle dört fıkraya bölünmüştür. Hükme açıklık vermek için Avukatlık yapabilecek Danıştay üye, savcılık ve Danıştay yardımcılarının Hukuk Fakültesinden diplomalı olmaları lâzımgeldiği açıklanmış ve (A) bendine Danıştay yardımcılarına da Avukatlık hakkının tanınması muvafık görülmüştür. 4756 sayılı kanun ile yabancılardan

Türk uyruğuna kabul olunanlardan yabancı bir hukuk fakültesinden mezun ve geldikleri yerlerde avukatlığı meslek edinerek beş yıl süre ile avukatlık etmiş bulunanlar birinci maddenin (C) fıkrasında yazılı beş yıl süre ile mahkemelerin (her derecesinde avukatlık yapmış) ibaresinden (her derecesi) kaldırılmak suretiyle tatbikatta kolaylık sağlanmış ve Türkçeden imtihan usulü de açıklanmıştır.

C) Bendinde ise (Bir Türk Hukuk fakültesinden mezun veyahut yabancı bir memleket Hukuk fakültesini bitirdikten sonra Türk Hukuk Fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden imtihan ile tasdikname almış veya Siyasal Bilgiler Okulundan mezun olupta noksan kalan derslerden imtihanlarını yapmış ve dört yıl süre ile mahkeme ve savcılıkta ve zabıt kâtipliklerinde fiilen başkâtiplik veya başkâtip yardımcılıklarında ve zabıt kâtipliklerinde veya fiilen icra memur veya yardımcılıklarında yahut Adalet Bakanlığı Hukuk veya Cezaişleri Umum Müdürlüklerinde hizmet etmiş veya resmî daire ve müesseselerle Devlet Ekonomi kurum ve müesseselerinin Hukuk Müşavirliğini yapmış olanlar yalnız stajdan vareste oldukları) hükmü tesis edilmiştir.

Gerçekten bir Hukuk fakültesinden mezun olupta munhasıran adlî ve hukuki görevler olan bu hizmetlerin bundan farkı olmıyan ve müddeti iki sene olan esas staja nazaran daha faydalı ve bu hizmeti yapanlar için mağduriyetten koruyucu ve adalete uygun bulunması Adalet Bakanlığı ile görüş birliği ile çoğunluğumuzca kabul edilmiştir.

Kamutaya arzolunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adalet Ko. Başkanı		Bu rapor sözcüsü
Kayseri		Konya
R. Özsoy		*H. Karagülle*
Kâtip		
Manisa	Antalya	Balıkesir
F. Uslu	*N. Aksoy*	*O. N. Burcu*
Hatay	İstanbul	Kastamonu
B. S. Kunt	*K. C. Berksoy*	*A. Binkaya*
Kastamonu		Kocaeli
Dr. F. Ecevit		*S. Artel*
Rize		Sinob
Dr. S. A. Dilemre		*C. Atay*

Bilhassa C bendi staj prensipini boznakta olduğundan yapılan değişikliğe muhalifim.

İzmir
E. Oran

Değiştirilerek kaleme alınan 21 nci maddenin A bendinde 2556 sayılı Yargıçlar Kanununa göre yargıçlık ve savcılık sınıflarından sayılan memuriyetlerde enaz dört yıl süre ile hizmet etmiş olanların avukatlık staj ve imtihanından vareste tutulacakları, C bendinde ise dört yıl süre ile resmî daire ve müesseselerin hukuk müşavirliğini yapmış olanların yalnız stajdan vareste olup imtihana tâbi bulundukları yazılıdır.

Yargıçlar Kanununa göre yargıçlıktan veya savcılıktan Adalet Bakanlığındaki idari vazifelere getirilenlerin bu vazifelerde geçirecekleri hizmetin yargıçlık veya savcılıkta geçmiş sayılması lâzımgelmektedir. Şu hale göre Hukuk Fakültesinden diploma alarak hiçbir staja ve imtihana tâbi olmaksızın bir yargıçlığa veya savcılığa tâyin olunan ve bu vazifede bir iki gün çalıştıktan sonra Adalet Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğüne veya zatişlerinde idari bir vazifeye tâyin olunan yargıç veya savcı bu vazifelerde dört yıl çalıştıktan sonra avukatlık için gerekli bilgiyi ve melekeyi kazanmış sayılarak stajsız ve imtihansız avukat olabilecek, fakat bir Bakanlığın dört sene hukuk müşavirliğini yapmış olan bir hukukçu avukatlık ruhsatnamesini ancak imtihanla alabilecektir.

Bir Bakanlığın bütün hukuk işlerini çözmeğe yetkisi ve ehliyeti kabul edilen bir hukuk müşaviriin imtihansız avukatlığı kabul edilmezken Adalet Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğü gibi idari vazifeleri için bunun üstünde bir imtiyaz kabul etmek adalete uygun düşmez kanaatındayım.

Kayseri Milletvekili
C. Tüzel

Staj esasını geniş mikyasta ihlâl eden ve teklif sahibinin maksadını çok aşmış olan istisnaları doğru bulmamaktayız.

Afyon K.	Kayseri	Seyhan
A. Taşkapılı	*R. Özsoy*	*K. Çelik*
Zonguldak	Urfa	Denizli
Ş. Devrin	*K. Berker*	*H. Günver*

ERZURUM MİLLETVEKİLİ AZİZ AKYÜREK'İN TEKLİFİ

Avukatlık Kanununun 21 nci maddesine ek kanun lâyihası

MADDE 1. Avukatlık Kanununun 21 nci maddesine aşağıdaki hükümler eklenmiştir:

Bir Türk hukuk fakültesini bitirdikten sonra yabancı bir hukuk fakültesinden devlet doktora diploması almış ve mahkeme, adliye daireleri ve Adalet Bakanlığı Ceza ve Hukuk İşleri Umum Müdürlüğünde, her ne nam altında olursa olsun beş sene hizmet görmüş olanlar, Avukatlık Kanununun staj ve imtihan hükümlerinden muaftırlar.

Askerlikte geçen süre, bu beş senelik müddete dâhildir.

ADALET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

3499 sayılı Avukatlık Kanununun 21 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 3499 sayılı kanunun 21 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Madde 21. — A) Adlî ve askerî yargıçlık ve savcılıkta ve hukuk fakültesinden mezun olup da Danıştay Dâva Daireleri Başkan ve Üyeliklerinde ve Danıştay savcılıklarında ve Danıştay yardımcılıklarında Hukuk Fakülteleriyle Siyasal Bilgiler Okulu hukuk ilmi dersleri profesörlüklerinde veya bu derslerin doçentliklerinde yahut 2556 sayılı Yargıçlar Kanununa göre yargıçlık ve savcılık sınıflarından sayılan memuriyetlerde enaz dört yıl süre ile hizmet etmiş olanlar;

B) Yabancılardan Türk uyruğuna kabul olunanlardan yabancı bir hukuk fakültesinden mezun ve geldikleri yerlerde avukatlığı meslek edinerek beş yıl süre ile mahkemelerde avukatlık etmiş ve avukatlığı meslek edinmiş bulunanlar birinci maddenin C fıkrasında yazılı Türkiye Hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden usulüne göre yapılan imtihanı vererek tasdikname almış ve ayrıca Türkçeyi iyi bilir olduklarını da Millî Eğitim Bakanlığınca tâyin edilecek şekilde yapılacak bir imtihanla anlaşılmış olanlar avukatlık stajiyle imtihanından;

C) Bir Türk Hukuk fakültesinden mezun veyahut yabancı bir memleket hukuk fakültesini bitirdikten sonra Türkiye Hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden imtihan ile tasdikname almış veya Siyasal Bilgiler Okulundan mezun olup da noksan kalan derslerden hukuk fakültelerinden birinde imtihan vermiş ve dört yıl süre ile mahkeme ve savcılıkta fiilen başkâtiplik veya başkâtip yardımcılıklarında ve zabıt kâtipliklerinde veya fiilen icra memur veya yardımcılıklarında yahut Adalet Bakanlığı Hukuk veya Cezaişleri Umum Müdürlüklerinde hizmet etmiş veya resmî daire ve müesseselerin hukuk müşavirliğini yapmış olanlar yalnız stajdan vârestedirler.

Bu gibilerin baroya kaydında 10 ncu maddenin A ve B bentlerinde yazılı belgelerden başka sicil özetlerinin de onanmış bir örneğinin verilmesi gereklidir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet Bakanlığı yürütür.

S. Sayısı : 86

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve memurları Kanununa bazı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı kanuna bağlı cetvelin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Bütçe Komisyonları raporları (1/533)

T. C.
Başbakanlık
Muamelât Genel Müdürlüğü
Tetkik Müdürlüğü
Sayı : 71/459 - 6/94

12 . I . 1946

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memurin Kanununa bazı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı kanuna bağlı kadro cetvelinin değiştirilmesine dair adı geçen Bakanlıkça hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 10 . I . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu arzederim.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memurin Kanununa bazı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı kanuna bağlı kadro cetvelinin değiştirilmesine dair kanun tasarısına ait gerekçe

1. — Geçen devirlerden arta kalan sağlık teşkilât ve müessese'erinin memleket ihtiyacına karşı kifayetsizliği Cumhuriyet Hükümetimizin dikkat nazarını çekmesi üzerine faaliyete geçilip yirmi iki senedenberi fasılasız bir gayretle çalışılarak bu teşkilâtın medeni memleketlerdeki seviye ve başarılı derecede çıkarılması uğrunda birçok gayretler sarfolunmuş ve bugün vatandaşa sağlık ve sosyal yardım bakımından fırsat ve imkânların müsaadesi nispetinde hizmete muvaffakiyet elde edilmiş ise de medeniyet dünyasının hergün göze çarpan türlü tekâmül eserleri meyanında sıhhat işlerinde de her türlü yeniliklerin meydana gelmesi itibariyle gerek aradaki bu tekâmül farkının giderilmesi ve gerek daima müşahede olunan yeniliklerden yurdumuzun da faydalanması yolunda yeniden enerjik hamle ve teşebbüslere geçilmesi bir mecburiyet halinde tecelli eylemektedir. Bu itibarla ve halkın genel sağlığına daha iyi cevap vermek üzere teşkilât kanununda ona göre bazı değişiklikler yapılması zaruri görülmüş ve işbu kanun tasarısı teklif olunmuştur.

2. — 4258 sayılı kanuna bağlı kadrolar 3656 sayılı Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki kanun hükümlerine göre tesbit edilmiş iken sonradan yürürlüğe konulan 4598 ve 4644 sayılı kanunlarla memurlarımızın sınıf ve aylıkları mühim değişikliklere mâruz kalmış ve bir sınıfa muhassas maaş miktarı teşkilât ve teadül kanuniyle tesbit olunan mebde miktardan da aşağı düşmüş ve sınıflar birbirine tedahul eder bir vaziyet almıştır.

3. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait kadroların esası 4258 sayılı kanuna bağlı iki numaralı cetvelde tesbit edilmiş olduğu halde sonradan görülen lüzuma göre yeniden teşkil edilen veya umumi bütçeye alınan hastaneler ve diğer müesseseler için muhtelif kanunlarla alınan kadrolar-

bugün bu Bakanlığın memur kadroları 4258, 4459, 4642, 4644, 4645, 4769, 4774, 4781 sekiz muhtelif kanuna bağlı cetveller halinde bulunmaktadır ki bu hal tatbikâtta birçok zorlukları mecip olduğundan bu çeşitli kadroların birleştirilmesi faydalı olacağı mülâhaza olunmuş ve bugün yürürlükte bulunan kadrolar gündengüne gelişen Devlet Sağlık ve Sosyal Yardım hizmetlerini karşılamaktan uzaklaşmış bulunduğu cihetle ayni zamanda kadroların ihtiyacı karşılayıcı bir şekilde yeniden düzenlenip genişletilmesi zorunda kalınmıştır.

Bugünkü ihtiyacı karşılayabilmek amaciyle bu kanun tasarısındaki tevsi ve tezyitler:

A) Eskidenberi mevcut sıtma mücadelesi kadrosunun yetersizliği 1945 yılı zarfında yapılan Olağanüstü Savaş sonunda anlaşıldığından ve daha geniş mıntakaların mücadeleye alınması zarureti tebarüz eylediğinden ve ancak bu suretle savaşın verimli olacağına inanıldığından bu geniş ölçüdeki savaşın sürekli ve daimî bir kadro ile idame ettirilmesi için; sıtma mücadelesi teşkilâtındaki tabip, sıtma savaş memuru, sağlık koruyucusu vesair memurların tezyidinde ve savaş esnasında hastaların tedavisi için muhtelif mahallerde seyyar sıtma hastanelerinin ihdasında;

B) İmkân hususunde bütün memlekete teşmil edilmek üzere eskilerine zamimeten şimdilik daha üç sıhhat merkezi tesisinde ve mevcut bütün merkezlerin personel ihtiyacının temini için sağlık memuru, ebe ve ziyaretçi hemşireler ilâvesinde ve bu personelin bir staj ve tatbikat merkezi olması muvafık görülen Etimesğut Nümune Sıhhat merkezinin takviyesinde;

C) Bu sene de hususi idarelere ait bazı memleket hastanelerinin umumi bütçeye alınması dolayısiyle kadroya bu hastanelere ait sıhhi ve idari memurlar ilâvesinde;

D) Tedavileri için saatlarca ve hatta günlerce uzak mesafelerden ilçe merkezlerine gelmek külfetinde kalan Frengililerin köylerinde veya civarında tesis edilecek bucak tedavi merkezleri ihdasında;

E) Nüfusumuzun çoğalması ve çocuk ölümlerinin azaltılmasında büyük rolü olduğu derkâr bulunan doğum ve çocuk bakım evlerinin mevcuduna daha iki tane ilâvesiyle adedlerinin (18) e çıkarılmasında;

F) Adana'dan başlıyarak Siird'e kadar uzayan ve dokuz ili ihtiva eden Trahom mıntakasındaki mücadele işlerinin bir başkan tarafından idaresi ve murakabesi mümkün olmadığı anlaşılmasına ve mücadelenin tevsii de gerekli bulunmasına binaen mıntakanın ikiye ayrılması zaruri bulunmakla bir başkanlık daha ihdasında;

G) Bugün mevcut (6) verem mücadele dispanserine bir yenisinin daha ilâvesinde;

H) Yapılacak bütün sıhhi teşkilât ve müessesatın çalışabilmesi sıhhi elemanın mevcudiyetine mütevakkıf bulunduğu, halbuki memleketimizde mevcut mütehassıs, tabip, sağlık memuru, ebe ve hemşire adedinin bugünkü ihtiyacı karşılayacak bir durumda olmadıktan başka muhtelif idarelerin hergün artmakta olan ihtiyacını karşılamaktan büsbütün uzak bulunmakta olduğundan bu elemanların yetiştirilmesine hız verilmesi zaruri görülmüş olmakla bugün İstanbul'da mevcut biricik Sağlık Memurlar Mektebine; birisi Diyarbakır'da diğeri Sivas'ta olmak üzere daha iki tane köy enstitülerinde yetiştirilmekte olan ve köy Sağlık memurlariyle tabipler arasında yeni meslekî bir sınıf olarak ihdası zaruri görülen Sağlık komiserleri mekteplerinin katılmasında ve yedi yerde hastabakıcı hemşire ve laborant yetiştirme okulları açılmasında;

J) Tabip yetiştirilmesi zımnında Ankara'da ikinci bir Tıp Fakültesi açılarak Hükümetçe gerekli tedbir alınmış ise de kâfi miktarda mütehassıs yetiştirilmek üzere hastanelerdeki asistan adedinin artırılmasında;

K) Salğın yapan ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele için muktazi aşı ve serumların ihzarına ve memlekete giren bu gibi maddelerin kontrolüne, fennî tetkikata ve her türlü bakteriyolojik ve kimyevi tahlilâtın yapılmasına memur Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha müessesesinin hergün artan fennî mesaisi neticesi idari ve mali işleri çoğalmakta ve mevcut idari memurlar bu işi başarı ile yapmağa kâfi gelmemekte olduğundan bu müessesenin idari kadrosunun genişletilmesinde;

L) Tesis ve ihdas olunan her teşekkül veya müesseseden iyi randıman alınabilmesi buralarda çalışacak personelin tesis maksadına uygun bir şekilde yetiştirilmiş kalifiye elemanla kabil olacağı

şüphesizdir. İşte koruyucu tababette tatbik edilen usullerin, sıhhat merkezlerinde yapılacak işlerin ve sıhhat işlerindeki her türlü tekâmülü takibedebilmek için zaman zaman merkeze getirilecek sıhhi personelin tedris mahalli olan Merkez Hıfzıssıhha mektebinin bu gayeyi elde edebilecek şekilde kuvvetlendirilmesine;

M) Nihayet Bakanlığın yapmakla muvazzaf olduğu bütün mücadele ve hizmetlerin fenne ve medenî memleketlerde tatbik edilen usullere uygun bir şekilde cereyan etmesini ve hususi maddesinde sayılı hizmetleri ifa suretiyle yapılacak sıhhi ve fennî işlere bir veche verilmesini temin bakımından ve mâlûllerin raporlarının tetkiki ve 4598 sayılı kanunun dokuzuncu maddesinin uygulama şeklini gösteren talimatname ile ve muhtelif kanunlarla Bakanlığımıza verilen sair tetkik ve mütalâa beyanını istilzam eden işlerde rey ve mütalâasına müracaat edilebilecek bir merciin bulunması faydalı ve lüzumlu olduğundan Bakanlık merkezinde bir tetkik kurulu ihdasında ve daima vazifesi genişleyen ve yeni hamleler yaparak dünya milletlerinin sağlık ve sosyal yardım işlerinde bugün vâsıl oldukları dereceye ulaşmaya mecbur olan Bakanlığının merkez teşkilâtının tevsii ve buna göre ayarlanması bir zaruret olmakla merkez kadrosunda bazı unvan ve derece değişiklikler meydana getirilmesinde ve kadrosunun biraz kuvvetlendirilmesinde görülen lüzum ve zaruretlerle bu tevsi ve tezyitler yapılmıştır.

Değişiklik sebepleri umumi olarak bu suretle tesbit edildikten sonra değiştirilen her maddeye ait mucip sebepler de aşağıda arzolunur.

Madde 1. — Sıtma ile savaş mevzuunun gayet geniş ve memleket ölçüsünde bir iş olduğu ve şimdiye kadar Bakanlığımız hıfzıssıhha işleri dairesinin bir şubesi tarafından idare edilen bu dairenin yurdun sağlık işleriyle çok ilgili diğer işlerinden vakit ve sıra bulup sıtma ile savaş işlerine hasredeceği mesainin kifayetsiz olduğu gözönüne alınarak bu mücadele işlerinin ayrı bir idareye tevdii muvafık olacağı geçen sene toplanan Sıtma Kongresinde düşünülmüş ve buna binaen 4707 sayılı kanunla alınan yetki ve kadroya dayanılarak bir sıtma savaşı genel başkanlığı ihdas edilerek sıtma savaşı işleri bu sene iyi sonuçlar alınan bir şekilde yönetilebilmişti. Fakat bahis mevzuu kanun muvakkat olup hükümleri yürürlükten kalkmış olduğundan, halbuki sıtma ile savaşın daimî bir kadroya müsteniden idaresi zaruri bulunduğundan Bakanlığımız merkez teşkilâtına bir sıtma savaşı genel müdürlüğü ilâvesi lâzımgelmiş ve bunu teminen bu madde teklif olunmuştur.

Madde 2, 3. — Yukarıda arzolunan veçhile tetkik ve müşavereye muhtaç meselelerde bir merci ihdası gayesiyle teşkili düşünülen tetkik kurulunun vazifelerini tesbit etmek için bu maddeler konulmuştur.

Madde 4. — Bu madde ile Bakanlığımız merkez teşkilâtındaki bazı şube unvanlarının tebdili ve yeni terimlere uydurulması istihdaf olunmuştur.

Madde 5, 6. — Bu maddelerle muhtelif kanunlarla alınan kadroların bu kanuna bağlı bir kadro haline getirilmesi ve eski cetvellerin kaldırılması düşünülmüştür.

Madde 7. — Bu madde yürürlükten kaldırılması gereken kanunları göstermektedir.

Geçici madde — Bu madde mevkuf tutulacak kadroların tesbiti maksadiyle konulmuştur.

T. B. M. M.
Sağlık ve Sosyal
Yardım Komisyonu
Esas No. 1/533
Karar No. 5

30 . I . 1946

Yüksek Başkanlığa

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunun 10 . I . 1946 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve havaleleri gereğince Komisyonumuza tevdi buyurulan 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memurlar Kanununa bazı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı kanuna bağlı kadro cetvelinin değiştirilmesine dair olan kanun tasarısı Komisyonumuzda Sağlık Bakanı bulunduğu halde görüşüldü ve incelendi.

1. — Garp Demokrasilerinden örnek alınarak birçok Avrupa memleketlerinde tatbik ve Macaristan'la Yugoslavya'da en parlak misallerini bulan ve köyleri de şehirler kadar itinaya mazhar kıldığı için cemiyetin koruyucu ve kurtarıcı sağlığını esaslı surette temin eyliyen yeni tip bir sağlık teşkilâtının korunması;

2. — Kurulacak teşkilât için lâzım olacak personelin yetiştirilmesi;

3. — Bu teşkilât kuruluncaya kadar mevcut sağlık teşkilâtının yeni esaslara göre ıslah ve takviyesi ve yenileri kuruldukça eskilerinin tasfiyesi gibi sağlık dâvamızın bugünkü görüş ve zihniyete uygun ana prensipleri üzerinde Komisyonumuz Bakanlıkla tam mutabakat halinde bulunmaktadır.

Yurdumuzda nüfusumuza nispetle doktor adedi çok azdır. Ankara Tıp Fakültesinin yetiştireceği doktorlarla bu aded yakın bir gelecekte çoğalsa dahi daha uzun seneler sağlık teşkilâtına kifayet edecek doktorları kolayca bulmak mümkün olmıyacaktır. Bugünün genel sağlık vazifeleri mecburi hizmete tâbi doktorlar tarafından ifa edilmekte olup bunları Bakanlığın bünyesinde esaslı olarak bir vazife almış doktorlar sayamayız. Mütehassıs ve klinik hekiminden daha çok genel sağlık doktoruna ihtiyacımız olduğuna ve bunların adedlerini çoğaltmak mecburiyetinde bulunduğumuza göre köyde ve mahrumiyet mıntakalarında mesai saati ve tadil günleriyle mukayyet olmadan çalışacak bu sınıf doktorlar için meslek ve vazifeyi cazip kılmak ve bu şubeye intisabı teşvik etmek zaruretindeyiz. Bu itibarla aded azlığı dolayısiyle doktorların memuriyet talebinden ziyade Devletin doktorları memur almak ihtiyacı meydanda olan bir memlekette mevcuttan tam istifade etmek için doktorları hayat standardına uygun bir refah zammına mazhar kılmak ve baremin memur mefhumu dışında mütalâa etmek lâzımdır. Meseleyi bu cepheden mütalâa eden Komisyonumuz bu tasarının ihtiva ettiği teşkilât ve kadrolar tahsisatının 1946 bütçesinde yer almış olduğunu görerek geniş ve yeni değişiklikler yapmak imkânlarını görememiş, ancak : Hükümetin bu konuyu ehemmiyetle ele almasını ve gelecek bütçelerde bunu temin eylemesini frengi, trahum mücadelesine ehemmiyet verilerek teşkilâtlarının genişletilmesini ve teftiş kurulu kadrosunun idari ve ilmî müfettişlerle takviye edilerek bundan böyle meslekî teftişe de önem verilmesini temenniye değer bulmuş ve bütçe tasarruflarından temini kabil olacağı mülâhazasiyle bağlı kadro cetvellerinde bazı ufak değişiklik ilâveler yapmıştır.

Şöyle ki:

1. — Verem hastalığının son yıllarda çok artması dolayısiyle Bakanlığın bu konuda daha ciddi çalışmasını lüzumlu gören komisyonumuz (1) sayılı cetvelde Sağlık İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı ve bir mütehassısla idare edilen sosyal hastalıklarla savaş şubesine verem işleriyle megul olmak üzere 70 lira maaşlı ikinci bir mütehassıs eklenmiştir.

2. — Sağlık İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı sağlık mühendisliği şubesine 80 liraya mühendis veya mimar 30 liraya da fen memuru bulmak mümkün olmadığından bu kadrolarda doksan ve elli lira olarak değiştirilmişlerdir.

3. — Son senelerde birçok il hastahaneleri Devlet hastahaneleri meyanına alınmış olduğun-

dan Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı sıhhi ve tıbî malzeme şubesinin işleri artmıştır. Bunu gözönünde tutan Komisyonumuz (1) sayılı cetvelde bu kısma ait kadrolara 70 liralık bir mütehassısla 35 liralık bir birinci mümeyyiz ve 25 liralık bir memur kadrosunu eklemeği lüzumlu görmüş ve bu eklemeler yapılmıştır.

4. — Merkez teşkilâtından zatişleri ve muamelât genel müdürlüğü kadrosunda ve (1) sayılı cetvelde 30 lira maaşlı dosya baş memurluğu kadrosu işin ehemmiyeti ve çokluğu gözönünde tutularak 40 liraya çıkarılmıtır.

5. — İller teşkilâtında sağlık ve sosyal müdürleri Bakanlığın tek salâhiyetli mümessilidirler. (1) sayılı kadro cetvelinde dört sınıf olarak gösterilen bu müdürlüklerin en yüksek derecesi bir tane olarak 100 liradır. Uzun seneler idare hayatına kendilerini vermiş olan bu müdürlerden aşağı derecedekilerin terfi imkânlarını sağlamak amaciyle bu cetvele birinci sınıf sağlık müdürleri için 100 liralık ikinci bir kadro eklenmiş ve dördüncü dereceden 34 tane 70 liralık kadrodan bir kadro çıkarılarak 33 e indirilmiştir.

6. — Sağlık merkezleri yukarıda da izah edildiği üzere genel sağlık işleriyle uğraşan ve yurtta koruyucu ve kurtarıcı sağlığı temin eyliyecek olan modern ve yeni müesseselerdir. Bu bakımdan bu merkezlerde çalışacak doktorları bulmak ve bu teşkillerde devamlı olarak kalmalarını sağlamak gerektir. Aynı zamanda bu doktorlar idari işlerle de meşgul olacaklarından bunu gözönünde tutan Komisyonumuz 11 sağlık merkezi tabibine ek görev tazminatı vermeyi yerinde bulmuş ve (2) sayılı cetpele 11 tane 60 liralık kadro oklenmiştir.

7. — İstanbul Akıl Hastanesi Baştabib ve Müdürünün 90 liralık maaşından gayri diğer bilûmum Devlet hastaneleri baştabiblerine verilen ek görev tazminatını almadığı ve ayrıca bir ihtısas kadrosuna da sahip olmadığı anlaşılmış ve 2 bin yataklı bu mühim müesseseyi idare eden tabibe verilen bu para Komisyonumuzca az görülmüştür. Bu bakımdan (1) sayılı cetvelin hastaneler baştabibleri kısmındaki bir tane 90 liralık kadro çıkarılarak aynı cetvelin hastaneler mütehassısları kısmına olduğu gibi eklenmiş ve (2) sayılı ek görev tazminatı cetveline İstanbul Akıl Hastanesi Baştabib ve Müdürü için 300 liralık bir kadro konmuştur.

8. — Hastaneler birinci sınıf diş tabiblerinin altı tane 40 liralık kadrosu beşe indirilmiş ve bir tane 60 liralık birinci sınıf diş tabibi kadrosu eklenmiştir.

9. — (2) sayılı cetvelde Heybeliada Sanatoryomu Baştabibine verilen ek görev tazminatı 140 liradır. Yeni bir pavyon ilâvesiyle 500 yatak olarak tevsi edilen bu müessesenin baştabibine verilen tazminat az görülmüş ve Komisyonumuz bunu 300 liraya çıkarmıştır.

10. — (3) sayılı (L) cetvelinde 20 lira maaşlı 25 frengi sağlık memuru kadrosu frengi savaşına önem verilerek frengi bucak tedavi merkezlerinin bu sene açılması dileğiyle ve tahsisatı mevcut bulunduğundan bu cetvelden çıkarılmıştır.

11. — (3) sayılı (L) cetvelinin teftiş kurulu kısmında 4 tane 70, bir tane 80 liralık müfettiş kadloları teftiş heyetini takviye etmek amaciyle tahsisatı mevcut bulunduğundan bu cetvelden çıkarılmıştır.

Maddelerin mucip sebeplerine gelince :

Madde 1. : Yurdumuzda korkunç bir âfet halini alan ve zaman zaman yaptığı salgınlarla birçok vatandaşın ölümüne ve millî ekonominin başlıca mesnedi olan insan güç ve kuvvetinin ziyama sebep olan sıtma hastalığı ile daha ciddî ve daha esaslı surette mücadele etmek lüzumu Hükümetçe anlaşılmış ve geçen sene 4707 sayılı Sıtma ile Olağanüstü Savaş Kanununun yetkilerine dayanılarak yapılan mücadelede iyi sonuçlar elde edilmişti. Alınan bu netice şimdiye kadar Sağlık İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı bir şube olarak idare edilen sıtma şubesinin daha genişletilmesi ve mücadele mıntaka ve şubeleriyle kadrolarının artırılması zaruretini meydana koymuş ve çok genişliyecek olan bu şubenin Bakanlık merkez teşkilâtında Stma Savaş Genel Müdürlüğü haline getirilmesi yolundaki Hükümet teklifi Komisyonumuzca da uygun ve yerinde görülmüştür.

Hükümet tasarısında mevcut olmıyan ve fakat son senelerde işi çok artmış ve normal zamanın avdetinde daha da artacak olan ve ayrı bir ihtisas şubesi sayılan Sağlık İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı eczacılık ve tıbbi müstahzarlar şubesinin takviyesi ve mevcut kadro tahsisatına tasarrufattan verilmesi mümkün 1667 lira 36 kuruş eklenmesi suretiyle müstahzarlar ve kodeks şubelerini ihtiva eden Eczacılık ve Tıbbi Müstahzarlar Genel Müdürlüğüne çevrilmesi Komis-

yonumuzca faydalı görülmüş ve maddeye buna göre hükümler eklenmiştir.

Madde 2, 3 : Bakanlığın yapmakta olduğu hizmetlerin fenne ve medeni memleketlerdeki tatbik edilen usullere uygun bir şekilde cereyan etmesini ve sıhhi ve fenni işlere bir veçhe verilmesini temin maksadiyle ve aynı zamanda Bakanlığa ait bilcümle işlerde rey ve mütalâa beyan eylemesi düşüncesiyle Hükümetçe teklif edilen Danışma ve İnceleme Kurulu kurulması Komisyonumuzca da muvafık görülmüştür. Bu kurum Sağlık İşleri Genel Müdürlüğünün hâlen yapmakta olduğu malûl raporlarını tetkik ve buna mümasil işleri görmek vazifesini de üzerine alacaktır.

Madde 4 : Danışma ve İnceleme Kurumu Başakan ve üyeliklerine tâyin edilecekler in 3656 sayılı kanunun altıncı maddesi hükümlerinden istifade etmeleri temin olunmalıdır. Aksi takdirde vaziyetleri bareme uymıyan ve fakat ehliyetleri bakımından çok üstün ve Bakanlığa kıymetli yardımda bulunacak zevatın bu kadrolara tâyini belki de mümkün olmıyacaktır. Hükümet tasarısında mevcut olmayan bu istisnai hüküm Komisyonumuzca ehemmiyetli görülmüş ve tasarıya dördüncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 5 : Bakanlığın merkez teşkilâtında mevcut reislik ve bu reisliklere bağlı bazı şubelerin adlarını değiştiren madde olup Komisyonumuzca da uygun görülmüştür.

Madde 6, 7 : Muhtelif tarihlerde ve muhtelif kanunlarla alınan kadro cetvellerinde Bakanlığın merkez ve iller teşkilâtına giren kadroların derece, ad ve sayılarının bu kanuna bağlı 1 ve 2 sayılı cetvellerde gösterildiğini bildiren maddeler olup Komisyonumuzca da muvafık görülmüştür.

Madde 8 : 4645 ve 4785 sayılı kanunların kalırıldığını bildiren maddedir.

Geçici madde : 1946 senesi Bütçe Kanununa bağlı (L) işaretli cetvelin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait kısmındaki kadroların bu kanuna bağlı (3) sayılı cetvelde gösterildiğini bildiren madde olup Komisyonumuzca da muvafık görülmüştür.

Madde 9, 10 : Bu maddeler kanunun yürürlük tarihini ve bu kanun hükümlerini yürütecek Bakanlıkları bildiren maddelerdir.

Yukarıdà izah edildiği üzere Komisyonumuzca tasarı ve cetvellerde değişiklikler yapılan Hükümet teklifi havaleleri uyarınca Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu Başkanı	Sözcü	Kâtip
Kütahya	Maraş	Amasya
Dr. A. S. Delilbaşı	*Dr. K. Bayizit*	*Z. Tarhan*
Afyon K.		Bilecik
Dr. A. H. Selgil		*Dr. M. Suner*
Burdur		Bursa
Dr. A. R. Yeşilyurt		*Dr. M. T. Simer*
Edirne	Gazianteb	İstanbul
Dr. F. Memik	*Dr. M. Canbolat*	*Dr. G. Ataç*
Kastamonu		Kocaeli
R. Saltuğ		*Dr. F. Ş. Bürge*
Konya		Malatya
Dr. O. Ş. Uludağ		*Dr. C. Özelçi*
Manisa		Ordu
Dr. S. E. Kâatçılar		*Dr. Z. M. Sezer*
Sinop		Seyhan
Dr. B. Kökdemir		*Dr. K. Satır*

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/533
Karar No. 61

7 . II . 1946

Yüksek Başkanlığa

3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memurları Kanununa bazı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı kanuna bağlı kadro cetvelinin değiştirilmesine dair adı geçen Bakanlıkça hazırlanıp Başbakanlığın 12 . I . 1946 tarihli ve 6/ 94 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporiyle birlikte Komisyonumu-

za verilmekle Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı ve Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Tasarı; 4707 sayılı kanun gereğince yapılan olağanüstü sıtma savaşından alınan tecrübelere ve neticelere göre bu kadronun büyük bir kısmını daimî kadroya eklemek, Sağlık Bakanlığı eldeki kuruluşunu yeni tıbbi ve sıhhi esaslara göre hazırlamak için bu kuruluşa gereken doktor, ziyaretçi hemşire, hemşire ve sağlık memuru yetiştirmek üzere Refik Saydam Kurumuna bağlı hıfzıssıhha okulunun tekâmül derslerine yeniden başlamak ve buralarda doktor, sağlık memuru, hemşire ve ziyaretçi hemşireleri tekâmüle kavuşturmak, yurdun yedi yerinde hemşire ve lâborant okulları ve eldekilere ek olarak iki yerde de sağlık memuru ve sağlık komiserleri yetiştirecek okulları açmak, köy ebe okullarını genişletmek, eldekilere ek olarak yeniden üç sağlık merkezi kurmak, Trabzon Nümune hastanesinin hizmete alınması sebebiyle mütehassıs ve idare memurları kadrolarını kuruluşa eklemek, Heybeli Verem Sanatoryumunda 250 yataklı yeni pavyonu hizmete açmak, İstanbul'da bir verem dispanseri ve bir doğumevi ile Antalya'da gene bir doğumevi açmak, merkezde danışma ve inceleme kurulu kurmak, sıtma ve eczacılık şubelerini Genel Müdürlük haline koyarak vazifelerini daha geniş ifa edecek bir hale koymak maksatlariyle hazırlandığı alınan izahlardan anlaşılmış ve bu değişikliklerin gerektirdiği ödenek de 1946 bütçesiyle kabul edilmiş olduğundan tasarı esas olarak Komisyonumuzca da kabule değer görülmüş ve görüşmeler Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu metni üzerinden yapılmıştır.

Tasarının birinci maddesi eczacılık ve müstahzarlar şubesinin vazifeleri arasında eczanelerde tutulmakta olan uyuşturucu maddeler kayıtlarını kavuşturmak ve ziraatte kullanılan ağulu maddeler satan yerleri de denetlemek maksatlarını kapsamak üzere yeniden yazılmış, 2 nci madde ayniyle kabul edilmiştir.

Yeni kurulan Danışma Kuruluna mütekait raporları ile dairelerden gelecek diğer raporlar üzerine mütalâa beyan etmek vazifesinin verilmesini Komisyonumuz kurulun esas kuruluşiyle ahenkli görmediğinden madde tasarıdan çıkarılmış ve 4 ncü madde 3 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

4 ncü maddede şekle ait değişiklik yapılarak maddeye vuzuh verilmiştir.

5 nci maddede tertibe ilişkin bir değişiklik yapılmıştır. Bu maddeye bağlı cetveller üzerinde de Komisyonumuz aşağıda arzedilen değişiklikleri yapmıştır:

Bir sayılı cetvelin tertibinden bazı değişiklik yapmakla beraber sağlık mühendisliği şubesindeki mütehassısın aylığını daha ehil birisini bulmak amaciyle 90 ana çıkarmış, Zat ve Muamelât Genel Müdürlüğünde dosya başmemurunun ünvanını dosya şefine çevirmiş, sağlık ve sosyal yardim müdürleri kısmına ilâve edilen 100 liralık bir müdürlüğün İstanbul'a münhasır olduğu tasrih edilmiş ve dış tabipleri adet değişmemek şartiyle ve 80 den başlamak üzere aşağıya doğru sınıflandırılmış bulunmaktadır.

3 sayılı ve 1946 yılında bu kadrolarda mevkuf tutulacaklara ilişkin cetvelden, bütçedeki ödenekle teklifin gerektirdiği ödenek arasında bir tasaruf mevcut olduğundan bu yıl göreve alınması imkânı hâsıl olan danışma ve inceleme kurulu çıkarılmış ve (1) sayılı cetvelde yapılan değişikliğe uygun bazı düzeltmeler yapılmıştır.

6 ve 7 nci maddeler 7 ve 8 nci madde olarak ayniyle ve geçici madde ile 8 nci madde 9 ncu madde olarak yine ayniyle kabul edilmiş ve yürürlük maddesinde yazı değişikliği yapılmıştır.

Kamutayın onayına konulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Bu rapor Sözcüsü
Kastamonu	Edirne	Bolu
T. Coşkan	*M. N. DGündüzalp*	*Dr. Z. Ülgen*
Kâtip		
İstanbul	Aydın	Burdur
F. Öymen	*R. Alpman*	*Ş. Engineri*
Çanakkale	Diyarbakır	Diyarbakır
S. T. Arsal	*R. Bekit*	*Ş. Uluğ*
Giresun	Giresun	Hatay
M. Akkaya	*A. Sayar*	*H. Selçuk*
İsparta	İstanbul	İzmir
M. Karaağaç	*H. Kortel*	*M. Birsel*
Kayseri	Manisa	Mardin
F. Baysal	*F. Kurdoğlu*	*R. Erten*
Samsun	Yozgad	Yozgad
M. A. Yörüker	*S. İçöz*	*A. Syngur*
	Zonguldak	
	H. A. Kuyucak	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memurlar Kanununa bazı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı kanuna bağlı kadro cetvelinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 9 . VI . 1936 tarihli ve 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memurlar Kanununun 3 ncü maddesinde gösterilen Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez teşkilâtına Sıtma Savaşı Genel Müdürlüğü eklenmiş ve aynı kanunun 9 ncu maddesinde yazılı sıtma şubesi kaldırılmıştır. Bu Genel Müdürlük sıtma ile savaş işlerini düzenlemek ve yönetmekle ve savaşın gerektirdiği her türlü işleri yapmakla ödevlidir.

MADDE 2. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez teşkilâtına Tetkik Kurulu eklenmiştir. Bu kurulun görevleri şunlardır :

I - Her çeşit sağlık konuları hakkında düşüncelerini bildirmek;

II - Sağlık işleriyle ilgili kanun ve tüzüklerin uygulanmasını incelemek, kovalamak;

III - Yabancı memleketlerin sağlık konuları ve bunların uygulanma şekillerini inceliyerek sağlık işlerine ait kanun ve tüzüklerin değiştirilmesi gereken cihetleri hakkında Bakanlığa tekliflerde bulunmak;

IV - Merkez dairelerince hazırlanan kanun ve tüzük tasarıları hakkında görüşünü bildirmek.

MADDE 3. — Tetkik Kurulu, kuruluşundan sonra, Sağlık İşleri Genel Müdürlüğünce yapılmakta olan 3017 sayılı kanunun 9 ncu maddesinin (G) fıkrasında yazılı ödevi üzerine alır.

SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı teşkilât ve memurlar kanununa bazı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı kanuna bağlı kadro cetvelinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 1 . IX . 1936 tarihli ve 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı teşkilât ve memurları kanununun 3 ncü maddesinde gösterilen Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez teşkilâtına sıtma savaşı, eczacılık ve tıbbi müstahzarlar genel müdürlükleri eklenmiş ve ayni kanunun 9 ncu maddesinde yazılı sıtma, eczacılık ve tıbbi müstahzarlar şubeleri kaldırılmıştır. Sıtma Savaşı Genel Müdürlüğü sıtma ile savaş işlerini düzenlemek ve yönetmekle ve savaşın gerektirdiği her türlü işleri yapmakla eczacılık ve tıbbi müstahzarlar genel müdürlüğü de bütün ilâçları, tıbbi ve hayatî müstahzarları ve beşeri tababette kullanılan her nevi serum ve aşıları ve bunların satıldığı yerleri ve bunlara mütaallik işleri düzenlemek ve denetlemekle ödevlidirler.

MADDE 2. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez teşkilâtına danışma ve inceleme kurulu eklenmiştir. Bu kurulun görevleri şunlardır:

1. Her çeşit sağlık konuları hakkında düşüncelerini bildirmek;

2. Sağlık işleriyle ilgili kanun ve tüzüklerin uygulanmasını incelemek, kovalamak;

3. Yabancı memleketlerin sağlık ve sosyal yardım konuları ve bunların uygulanma şekillerini inceliyerek sağlık ve sosyal yardım ve hijyen işlerine ait kanun ve tüzüklerin değiştirilmesi gereken cihetleri hakkında Bakanlığa tekliflerde bulunmak;

4. Merkez dairelerince hazırlanan kanun ve tüzük tasarıları hakkında görüşünü bildirmek.

MADDE 3. — Danışma ve İnceleme Kurulu kuruluşundan sonra Sağlık İşleri Genel Müdürlüğünce yapılmakta olan 3017 sayılı kanunun 9 ncu maddesinin (G) fıkrasında yazılı ödevi üzerine alır.

MADDE 4. — Danışma ve İnceleme Kurulu başkan ve üyeliklerine tâyin edilecekler hakkında 3656 sayılı kanunun 6 ncı maddesi hükümleri tatbik olunur.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları kanununa bazı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı kanuna bağlı kadro cetvellerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları kanununun üçüncü maddesinde gösterilen Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluşu, sıtma savaşı ve eczacılık ve tıbbi müstahzırlar Genel Müdürlükleri eklenmiş ve aynı kanunun dokuzuncu maddesinde yazılı sıtma ve eczacılık ve tıbbi müstahzırlar şubeleri kaldırılmıştır.

Sıtma Savaşı Genel Müdürlüğü, sıtma ile savaş işlerini düzenlemek ve yönetmek ile ve sıtma savaşının gerektirdiği her türlü işleri yapmakla, Eczacılık ve Tıbbi Müstahzarlar Genel Müdürlüğü de hususi kanunlarına göre eczaneler ve eczacılık işlerini, tıbbi ve hayati müstahzarları ve beşeri tababette kullanılan her nevi serum ve aşıları ve ağulu ve uyuşturucu maddeleri ve bunların satıldığı yerleri ve bunlarla ilgili işleri düzenlemek ve denetlemekle ödevlidirler.

MADDE 2. — Sağlık Komisyonunun ikinci maddesi ayniyle.

MADDE 3. — Sağlık Komisyonunun dördüncü maddesi ayniyle

Hü.

MADDE 4. — 9 . VI . 1936 tarihli 3017 sayılı kanun ile bu kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 15 . VI . 1942 tarihli ve 4258 sayılı kanunların çeşitli maddelerinde adı geçen (Hıfzıssıhha) ve (İçtimai Yardım İşleri Reislikleri) nin adları, (Sağlık İşleri ve Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlükleri), Sağlık İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı umumi ve mahallî sıhhat işleri (İçtimai hastalıklar) şubelerinin adları (Hijiyen) ve (Zührevi hastalıklarla savaş) şubeleri ve Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı (Umumi içtimai hizmetler) (Hususi içtimai hizmetler) şubelerinin adları da (Genel sosyal hizmetleri) ve (Özel sosyal hizmetleri) şubeleri olarak değiştirilmiştir.

MADDE 5. — 15 . VI . 1942 tarihli ve 4258 sayılı kanunun 2 sayılı, 4459 sayılı kanunun (B) işaretli, 4642, 4769 sayılı kanunların 2 sayılı ve 4644 sayılı kanunun 1 sayılı cetvellerindeki kadrolardan İskân Genel Müdürlüğü merkez ve iller kadroları hariç olmak üzere Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait kısımlar kaldırılmış ve adı geçen Bakanlığın merkez ve iller teşkilâtına giren kadrolarının derece ad ve sayıları bu kanuna bağlı 1 sayılı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 6. — 4644 sayılı kanunun 3 sayılı ve 4774 sayılı kanunun 1 sayılı cetvellerindeki kadrolardan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait kısımlar kaldırılarak yerine bu kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yazılı kadrolar konulmuştur.

MADDE 7. — 3 . VIII . 1944 tarihli ve 4645 ve 2 . VII . 1945 tarihli ve 4781 sayılı kanunlar kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — 1946 yılı Genel Bütçe Kanununa bağlı (L) işaretli cetvelin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait kısmındaki kadrolar çıkarılarak yerine bu kanuna bağlı 3 sayılı cetveldeki kadrolar konulmuştur.

MADDE 8. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

S. S. Y. K.

MADDE 5. — 9 . VI . 1936 tarihli ve 3017 sayılı kanun ile bu kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 15 . VI . 1942 ve 4258 sayılı kanunların çeşitli maddelerinde adı geçen (Hıfzıssıhha) ve (İçtimai yardım işleri) reisliklerinin ünvanları (Sağlık işleri) ve (Sosyal yardım işleri) Genel Müdürlüklerine ve Sağlık İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı (Umumi ve mahallî sıhhat işleri) ve (İçtimai hastalıklar şubeleri) (Hijyen) ve (Sosyal hastalıklarla savaş) şubelerine ve Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı (Umumi içtimai hizmetler) ve (Hususi içtimai hizmetler) şubelerinin unvanları da (Genel sosyal hizmetler) ve (Özel sosyal hizmetler) şubelerine çevrilmiştir.

MADDE 6. — 15 . VI . 1942 tarihli ve 4258 sayılı kanunun (2) sayılı, 4459 sayılı kanunun (B) işaretli, 4642, 4769 sayılı kanunların (2) sayılı ve 4644 sayılı kanunun (1) sayılı cetvellerindeki kadrolardan İskân Genel Müdürlüğü merkez ve iller kadroları hariç olmak üzere Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait kısımlar kaldırılmış ve adı geçen Bakanlığın merkez ve iller teşkilâtına giren kadrolarının derece, ad ve sayıları bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 7. — 4644 sayılı kanunun (3) sayılı ve 4774 sayılı kanunun (1) sayılı cetvellerindeki kadrolardan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait kısımlar kaldırılarak yerine bu kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde yazılı kadrolar konulmuştur.

MADDE 8. — 3 . VIII . 1944 tarihli ve 4643 ve 2 . VII . 1945 ve 4781 sayılı kanunla kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — 1946 yılı Genel Bütçe Kanununa bağlı (L) işaretli cetvelin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait kısmındaki kadrolar çıkarılarak yerine bu kanuna bağlı (3) sayılı cetveldeki kadrolar konulmuştur.

MADDE 9. — Bu kanunun Sıtma Genel Müdürlüğü, ve kadro cetvelinin sıtma savaş bölge başkanlıkları kısmına ait hükümleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri ise yayımından bir ay sonra yürürlüğe girer.

B. K.

MADDE 4. — 3017 ve 4258 sayılı kanunların çeşitli maddelerinde yazılı:

A) Hıfzıssıhha İşleri Dairesi Reisliği adı, Sağlık İşleri Genel Müdürlüğüne;

Bu Umum Müdürlüğe bağlı;

Umumi ve Mahallî Sıhhat İşleri Şubesinin adı, Hijiyen şubesine, İçtimai Hastalıklar Şubesinin adı, Sosyal Hastalıklar Şubesine çevrilmiştir.

B) İçtimai Muavenet Dairesi Reisliğinin adı, Sosyal Yardım İşleri Genei Müdürlüğüne;

Bu Umum Müdürlüğe bağlı:

Umumi içtimai hizmetler şubesinin adı, Genel Sosyal Hizmetler şubesine, Hususi İçtimai Hizmetler şubesinin adı, Özel Sosyal Hizmetler şubesine çevrilmiştir.

MADDE 5. — 15 . VI . 1942 tarihli ve 4258 sayılı kanunla 2 sayılı, 4459 sayılı kanunun (B) işaretli, 4642, 4769 sayılı kanunların 2 sayılı ve 4644 sayılı kanunun (1) sayılı cetvellerindeki kadrolardan İskân Genel Müdürlüğü merkez ve iller kadroları hariç olmak üzere Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ilişkin kısımlar yerlerine ad, derece ve sayıları bu kanuna bağlı 1 ve 2 sayılı cetvellerde yazılı kadrolar konulmuştur.

MADDE 6. — Sağlık Komisyonunun yedinci maddesi ayniyle.

MADDE 7. — Sağlık Komisyonunun sekizinci maddesi ayniyle.

GEÇİCİ MADDE — Sağlık Komisyonunun geçici maddesi ayniyle.

MADDE 8. — Sağlık Komisyonunun dokuzuncu maddesi ayniyle.

Hü.

MADDE 9. — Bu kanunun hükümlelini Sağlık ve Sosyal Yardım, Maliye Bakanları yürütür.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

Adalet Bakanı
R. Türel

Millî Savunma Bakanı
A. R. Artunkal

İçişleri Bakanı
Hilmi Uran

Dışişleri Bakanı V.
N. E. Sumer

Maliye Bakanı
N. E. Sumer

Millî Eğitim Bakanı
Yücel

Bayındırlık Bakanı
Sırrı Day

Ekonomi Bakanı
Fuad Sirmen

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
Dr. S. Konuk

Gümrük ve Tekel Bakanı
Suad H. Ürgüblü

Tarım Bakanı
Ş. R. Hatipoğlu

Ulaştırma Bakanı
A. F. Cebesoy

Ticaret Bakanı
R. Karadeniz

Çalışma Bakanı
Dr. S. Irmak

S. S. Y. K.

MADDE 10. — Bu kanunun hükümlerini Sağlık ve Sosyal Yardım ve Maliye Bakanları yürütür.

B. K.

MADDE 9. — Bu kanunu Sağlık ve Sosyal Yardım ve Maliye Bakanları yürütür.

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

[1] SAYILI CETVEL

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	MERKEZ KURULUŞU		
2	Müsteşar	1	125
3	» muavini	1	100
	Özel Kalem		
6	Müdür	1	70
13	Kâtip	1	20
	Tetkik Kurulu		
2	Başkan	1	125
3	Üye	2	100
4	»	2	90
	Tetkik Kurulu Bürosu		
7	Şef	1	60
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	2	25
	Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü		
3	Genel müdür (Mütehassıs tabib)	1	100
5	» » muavini (Mütehassıs tabib)	1	80
	Genel Müdürlük Bürosu		
8	Şef	1	50
12	Dosya memuru	1	25
13	Kâtip	2	20
	Hijiyen İşleri Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
6	» »	2	70
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	İkinci »	1	30
13	Kâtip	3	20
	Bulaşıcı ve Salgın Hastalıklarla Savaş Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
6	» »	1	70
9	Büro şefi	1	40
10	Birinci mümeyyiz	1	35
13	Kâtip	1	20
	Zührevi Hastalıklarla Savaş Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
11	İkinci mümeyyiz	1	30
13	Kâtip	2	20
	Eczacılık ve Müstahzarlar Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip veya eczacı)	1	80
6	» » »	1	70
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	1	25
13	Kâtip	2	20
	Kodeks işleri Bürosu		
5	Mütehassıs (Tabip veya eczacı)	1	80
9	Şef	1	40
	Sağlık Mühendisliği şubesi		
5	Mütehassıs (Mühendis veya mimar)	1	80
11	Fen memuru	1	30
13	Kâtip	1	20
	Uyuşturucu Maddeler ve Uluslararası İşler Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
5	Mütehassıs mütercim	1	80
13	Kâtip	1	20
	Trahom Şubesi		
6	Mütehassıs (Tabip)	1	70
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Sıtma Savaşı Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür (Tabip)	1	100
5	Genel müdür muavini (Tabip)	1	80
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
7	Şef	1	60
8	»	1	50

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	1	25
13	Kâtip	3	20
	Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür (Tabip)	1	100
5	Genel müdür muavini (Tabip)	1	80
	Genel Müdürlük Bürosu		
8	Şef	1	50
12	Memur	1	25
13	Kâtip	2	20
	Genel Sosyal Hizmetler Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	2	25
13	Kâtip	1	20
	Özel Sosyal Hizmetler şubesi		
6	Mütehassıs (Tabip)	1	70
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Mahallî Sosyal Hizmetler Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
9	Şef	1	40
12	Memur	2	25
13	Kâtip	2	20
	Sıhhi ve Tıbbî Malzeme Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip veya eczacı)	1	80
8	» (» » »)	1	50
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Öğretim İşleri Şubesi		
6	Mütehassıs (Tabip)	1	70
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Sıhhi Mimarlık Şubesi		
4	Mütehassıs (Mimar)	1	90
11	Desinatör	1	30
13	Kâtip	1	20
	Zatişleri ve Muamelât Genel Müdürlüğü		
3	Genel müdür (Tabib)	1	100
5	» » muavini (Tabib) [*]	1	80
11	Dosya başmemuru	1	30
12	Dosya memuru	1	25
13	Kâtip	2	20
	Muamelât Şubesi		
7	Müdür	1	60
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	2	20
	Sicil Şubesi		
6	Müdür	1	70
9	Şef	1	40
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	1	25
13	Kâtip	4	20
	Tahakkuk ve Emeklilik Şubesi		
7	Müdür	1	60
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	2	20
	Kıdem Şubesi		
8	Şef	1	50
12	Memur	2	25
13	Kâtip	2	20
	Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür (Tabip)	1	100
5	Genel Müdür muavini (Tabip)	1	80

[*] *Şube müdürlüklerinden birini yapacaktır.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
7	Mütercim	1	60
7	Kitaplık memuru (Bir yabancı dil bilmesi şart)	1	60
12	Dosya memuru	1	25
13	Kâtip	2	20
12	Depo memuru	1	25
13	Depo memur muavini	1	20
	Propaganda ve Yayın Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
7	Mütehassıs	1	60
9	Şef	1	40
12	Memur	1	25
13	Kâtip	2	20
7	Ressam	1	60
	Tıbbi İstatistik Şubesi		
6	Mütehassıs	1	70
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Teftiş Kurulu		
3	Başkan (Tabip)	1	100
4	Başmüfettiş	2	90
5	Birinci sınıf müfettiş	6	80
6	İkinci » »	10	70
4	Sıtma savaşı başmüfettişi	4	90
5	Frengi savaşı birinci sınıf müfettişi	1	80
	Teftiş Kurulu Bürosu		
8	Şef	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	2	25
13	Kâtip	2	20
	Hukuk Müşavirliği		
3	Hukuk müşaviri	1	100
13	Kâtip	1	20
	Seferberlik İşleri Şubesi		
5	Müdür [*]	1	80

[*] *Zehirli ve boğucu gazlar ve hava hücumundan korunma işlerini de yapacak.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
13	Kâtip	4	20
	Evrak Müdürlüğü		
8	Müdür	1	50
9	Arşiv şefi	1	40
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	4	25
13	Kâtip	4	20
	Ayniyat Şubesi		
8	Ayniyat saymanı	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	3	25
13	Kâtip	3	20
	Levazım Şubesi		
8	Müdür	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
13	Kâtip	2	20
10	Depo memuru	1	35
12	Depo memur muavini	1	25
9	Mutemet	1	40
	Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi		
2	Müdür (Mütehassıs) [*]	1	125
4	» muavini (Mütehassıs)	1	90
4	Genel sekreter	1	90
7	Ayniyat saymanı	1	60
13	Ayniyat kâtibi	1	20
8	Depo müdürü	1	50
13	Depo kâtibi	1	20
8	Kitaplık memuru (yabancı dil bilmesi şart)	1	50
9	Büro şefi	1	40
10	Mutemet	1	35
13	Kâtip	2	20
	Bakteriyoloji Tahlil ve Kontrol Şubesi		
4	Müdür muavini (Mütehassıs)	1	90
5	Mütehassıs	2	80
9	» muavini	2	40

[*] *Bakteriyoloji şubesi müdürlüğünü de yapacaktır.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
10	Asistan	3	35
	Serum ve Aşı Şubesi		
3	Müdür (Mütehassıs) [*]	1	100
5	Mütehassıs	6	80
9	» muavini	2	40
10	Asistan	4	35
	Kimya Tahlil Şubesi		
3	Müdür (Mütehassıs kimyager) [*]	1	100
5	Mütehassıs	1	80
7	»	2	60
9	» muavini	1	40
10	Asistan	2	35
	Biyoloji İmalât ve Tetkikat Şubesi		
3	Müdür (Mütehassıs) [*]	1	100
5	Mütehassıs	1	80
8	» muavini	2	50
9	» »	1	40
10	Asistan	1	35
	Sıhhi Ahırlar ve İmmonoloji Şubesi		
5	Mütehassıs bakteriyolog (Veteriner)	1	80
9	Veteriner	1	40
12	Hayvan sağlık memuru	1	25
	Serum Çiftliği		
5	Müdür	1	80
6	Tırm mütehassısı	1	70
6	Veteriner	1	70
11	Hayvan sağlık memuru	1	30
10	Ayniyat mutemedi	1	35
12	Mubayaa memuru	1	25
12	Ambar memuru	1	25
13	Kâtip	1	20
	Hıfzıssıhha Okulu		
2	Müdür	1	125
2	Başmüşavir [*]	1	125
5	Ebidemiyoloji öğretmeni	1	80
5	Genel sağlık yönetimi öğretmeni	1	80
6	Sağlık mühendisliği öğretmeni	1	70
7	İstatistik öğretmeni	1	60
6	Gıda kimyası öğretmeni	1	70
8	Sosyal hijiyen öğretmeni (Köy tatbikatı)	1	50
5	Parazitoloji öğretmeni	1	80
7	Antimoloji öğretmeni	1	60
5	Genel hijiyen öğretmeni	1	80
10	Asistan	10	35
9	Ayniyat mutemedi	1	40
9	Arşiv memuru	1	40
10	Başkâtip ve mutemet	1	35
11	Kitaplık memuru	1	30
	Kinin ve Komprime ve Ampulleri İmalâthanesi		
7	Müdür	1	60
8	Teknisiyen	1	50
10	Depo memuru ve ayniyat mutemedi	1	35
11	Kâtip ve mutemet	1	30
13	Sevk memuru	1	20
	Gezici Frenği İnceleme ve Tarama Ekibi		
5	Mütehassıs tabip	1	80
11	Sağlık memuru	8	30
	Bulaşıcı Hastalıklarla Savaş Kurulu (Merkezi Ankara)		
5	Savaş tabibi	3	80
7	» »	2	60
11	Sağlık memuru	20	30
13	» »	10	20
	İller Kuruluşu		
5	Genel müfettişlik sağlık müşavirleri (Tabip)	4	80
9	Kâtip	2	40
10	»	2	35
11	»	4	30

[*] *Yabancı müstahdem bulunduğu sürece bu kadro mevkuf tutulacaktır.*

[*] *Bakteriyolozi öğretmenliğini de yapar.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürleri		
3	Birinci sınıf sağlık ve sosyal yardım müdürü	1	100
4	İkinci sınıf sağlık ve sosyal yardımmüdürü	8	90
5	Üçüncü sınıf sağlık ve sosyal yardım müdürü	20	80
6	Dördüncü sınıf sağlık ve sosyal yardım müdürü	34	70
7	**Sağlık ve Sosyal Yardım müdür muavini**	10	60
	Hükümet Tabipleri		
7	Birinci sınıf Hükümet tabibi	60	60
8	İkinci » » »	123	50
9	Üçüncü » » »	157	40
10	Dördüncü » » »	330	35
	Sağlık Memurları		
11	Birinci sınıf sağlık memuru	100	30
12	İkinci » » »	250	25
13	Üçüncü » » »	476	20
14	Diplomasız sağlık memuru	134	15
	Etimesgut Nümune Sağlık Merkezi		
6	Tabip	2	70
9	Diştabibi	1	40
9	Eczacı ve ayniyat mutemedi	1	40
11	Ebe	1	30
10	Ziyaretçi başhemşire	1	35
11	» hemşire	3	30
11	Sağlık memuru	1	30
10	Mutemet ve mubayaa memuru	1	35
13	Kâtip	1	20
	Sağlık Merkezleri		
7	Tabip	7	60
8	»	7	50
11	Ziyaretçi başhemşire	11	30
12	» hemşire	33	25
12	Ebe	11	25
12	Sağlık memuru	44	25
13	Kâtip ve ayniyat mutemedi	11	20

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Baştabipleri		
4	İstanbul akıl hastalıkları hastanesi baştabip ve müdürü	1	90
5	Baştabip muavini	1	80
6	» »	2	70
	Hastaneler; Sağlık Sosyal Yardım Kurumları mütehassısları		
4	Birinci sınıf mütehassıs	3	90
5	» » »	45	80
6	İkinci » »	50	70
7	Üçüncü » »	52	60
8	Dördüncü » »	37	50
9	Beşinci » »	30	40
5	Poliklinik şefi	1	80
7	» »	4	60
8	» »	2	50
9	Mütehassıs muavini	30	40
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Diş tabipleri		
9	Birinci sınıf diş tabibi	6	40
10	İkinci » »	4	35
11	Üçüncü » »	8	30
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Eczacıları		
6	Başeczacı	6	70
7	» muavini	1	60
7	Birinci sınıf eczacı	8	60
8	İkinci » »	9	50
9	Üçüncü » »	10	40
10	Dördüncü » »	14	35
11	Beşinci » »	14	30
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Asistanları		
10	Asistan	22	35
11	»	142	30
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Hemşireleri		
10	Başhemşire	5	35
11	»	28	30

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
12	Birinci sınıf hemşire	70	25
13	İkinci » »	105	20
14	Üçüncü » »	33	15

Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Müesseseleri İdari memurları

9	Yönetim ve muamelât şefi	1	40
9	» memuru	2	40
10	» »	6	35
11	» »	17	30
12	» »	4	25
13	» »	3	20
14	» »	1	15
10	Mutemet ve satınalma memuru	2	35
11	» » »	5	30
12	» » »	16	25
14	» » »	1	15
10	Hesap memuru	2	35
11	» »	1	30
11	» » muavini	1	30
10	Ayniyat saymanı	2	35
11	» mutemedi	5	30
12	» »	15	25
14	» »	1	15
12	» kâtibi	2	25
12	Depo memuru ve ayniyat mutemedi	1	25
12	» memuru	2	25
13	» »	5	20
12	Ambar »	4	25
13	» »	10	20
14	» »	2	15
12	Depo ve ambar memuru	1	25
13	Depo ve ambar memuru	18	20
12	Sağlık kurulu kâtibi	2	25
11	Kâtip	1	30
12	»	3	25
13	»	25	20
14	»	24	15
14	Kâtip ve ayniyat mutemedi	4	15
13	Müstahzır	2	20
14	»	3	15
11	Kitaplık memuru	2	30
13	» »	2	20
13	Kâtip ve satınalma memuru	1	20
11	Hasta kabul memuru	1	30
12	» » »	2	25
13	» » »	17	20
14	» » »	2	15
13	» » » yardımcısı	1	20
12	Başmubassır	1	25
13	Mubassır	9	20
14	»	14	15
14	İmam ve gassal	25	15
12	Etüv memuru ve makinist	1	25
13	» » »	1	20

Sıhhat İşleri Kâtipleri

12	Birinci sınıf kâtip	26	25
13	İkinci » »	55	20
14	Üçüncü » »	126	15

İstanbul Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü Bürosu

9	Şef	1	40
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	İkinci »	1	30
12	Dosya memuru	1	25
11	Mutemet ve mubayaa memuru	1	30
12	Ambar memuru	1	25
12	Muamelât memururu	1	25
13	Sevk memuru	1	20
12	Ayniyat mutemedi	1	25
13	Kâtip	3	20
14	»	4	15
13	Satınalma komisyonu kâtibi	1	20

Yatılı Tıp Öğrenci Yurdu (İstanbul)

4	Müdür	1	90
7	Müdür muavini	1	60
10	İdare tabibi	17	35
11	Yönetim memuru	1	30
14	Yönetim memuru yardımcısı	1	15
10	Eczacı ve kitaplık memuru (Revir için)	1	35
10	Büro şefi	1	35
11	Hesap memuru	1	30
13	Ambar memuru	1	20
12	Mutemet ve satınalma memuru	1	25
12	Ayniyat mutemedi	1	25
13	Kiler memuru	1	20
13	Kâtip	1	20
14	»	2	15

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Yatılı Tıp Öğrenci Yurdu (Ankara)		
5	Müdür	1	80
7	İdare tabibi	1	60
10	» »	4	35
10	Yönetim memuru	1	35
12	Mutemet ve satınalma memuru	1	25
12	Ayniyat mutemedi	1	25
12	Ambar memuru	1	25
13	Depo memuru	1	20
14	Kâtip	2	15
13	Dosya memuru	1	20
	Sağlık Memurları ve Komiserleri Okulları		
6	Müdür (Tabip)	2	70
7	» »	1	60
8	Öğretmen	12	50
9	»	3	40
12	Yardımcı öğretmen	9	25
12	Yönetim memuru ve ayniyat mutemedi	3	25
13	Kâtip	3	20
13	Mutemet ve satınalma memuru	3	20
13	Depo ve ambar memuru	3	20
	Sağır, Dilsiz ve Körler Müessesesi		
6	Müdür (Mütehassıs)	1	70
9	Müdür muavini (Mütehassıs)	1	40
7	Öğretmen	1	60
10	»	1	35
11	»	3	30
13	»	1	20
14	»	3	15
14	Yardımcı öğretmen	2	15
13	Yönetim memuru	1	20
13	Ayniyat mutemedi	1	20
13	Mutemet ve satınalma memuru	1	20
14	Depo ve ambar memuru	1	15
13	Kâtip	1	20
	Ebe Öğrenci Yurdu		
13	Müzakereci ebe	2	20
14	Nezaretçi ebe	1	15
14	Ayniyat mutemedi	1	15
14	Kâtip ve satınalma memuru	1	15

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Sıhhi Müzeler		
5	Müdür (Mütehassıs)	1	80
7	Müdür muavini	1	60
8	Mulaj mütehassısı	1	50
13	Hesap ve ayniyat memuru	1	20
11	Müze memuru	1	30
12	Kâtip ve ayniyat mutemedi	1	25
	Muayene ve Tesellüm Komisyonu		
5	Başkan	1	80
6	Üye	1	70
7	» (Muayene ve tesellüm memuru)	1	60
11	Kâtip	1	30
	Doğum ve Çocuk Bakımevleri		
4	Doğum mütehassısı	1	90
5	» »	4	80
6	» »	1	70
7	» »	11	60
8	» »	3	50
9	» » muavini	2	40
5	Çocuk hastalıkları mütehassısı	1	80
6	» » »	4	70
7	» » »	10	60
11	Asistan	4	30
11	Başhemşire (Ebe)	5	30
13	Hemşire	16	20
12	Ebe	8	25
13	»	16	20
11	Yönetim memuru	3	30
12	Ayniyat mutemedi ve ambar memuru	3	25
13	» » »	6	20
14	» » »	7	15
12	Mutemet ve mubayaa memuru	3	25
13	Kâtip ve mutemet	7	20
14	» »	7	15
13	»	2	20
7	Doğum mütehassısı (Köy ebe mektepleri için)	11	60
12	Müzakereci ebe (Köy ebe mektepleri için)	26	25

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Sıtma Savaş Bölge Başkanlıkları		
4	Sıtma savaş bölge başkanı	17	90
5	» » »	5	80
6	» » »	5	70
6	Lâboratuvar şefi [*]	8	70
7	Laboratuvar şefi [*]	8	60
5	Sıtma savaş tabibi	1	80
7	» » »	40	60
8	» » »	70	50
9	» » »	68	40
10	» » »	71	35
11	Sürfe ve toprak işleri kontrol memuru	3	30
12	» » » »	10	25
13	» » » »	14	20
12	Kâtip ve ayniyat mutemedi	10	25
13	» » »	17	20
13	Kâtip	5	20
14	»	5	15
12	Sıtma savaş memuru	250	25
13	» » »	250	20
	Adana Sıtma Enstitüsü		
4	Müdür	1	90
5	Laboratuvar şefi	1	80
7	Antimoloğ	1	60
10	Asistan	1	35
12	Ayniyat mutemedi	1	25
13	Kâtip	1	20
	Adana Sıtma Hastanesi (Enstitüye bağlı)		
8	Tabip	1	50
13	Hemşire	1	20
	Seyyar Sıtma Hastaneleri		
7	Tabip	1	60
8	»	3	50
9	»	2	40
12	Kâtip ve mutemet	6	25
13	Sağlk memuru	6	20

[*] *Başkan muavinliğini de yapar.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Deri ve Tenasül Hastalıkları Muayene ve Tedavi Evleri		
5	Tabip (Mütehassıs)	2	80
8	» »	2	50
13	Hemşire (Ebe)	2	20
13	Sağlık memuru	7	20
13	Kâtip ve ayniyat mutemedi	2	20
	Frengi Savaş Kurulları		
5	Başkan (Tabip)	6	80
7	Savaş tabibi	6	60
8	» »	11	50
7	Laboratuvar şefi	3	60
12	Gezici sağlık memuru	10	25
13	» » »	51	20
14	» » »	40	15
13	Kâtip ve muamelât memuru	1	20
14	Kâtip ve ayniyat mutemedi	6	15
	Firengi Bucak Tedavi merkezleri		
13	Sağlık memuru	25	20
	Verem Savaş Dispanserleri		
5	Tabip (Mütehassıs)	2	80
6	Tabip	3	70
7	»	7	60
8	»	1	50
10	»	2	35
6	Röntgen mütehassısı	1	70
11	Ziyaretçi başhemşire	4	30
12	» »	3	25
12	Ziyaretçi hemşire	12	25
13	Hemşire	12	20
12	Kâtip ve ayniyat mutemedi	7	25
10	Asstan	4	35
	Trahom Savaş Kurulları		
3	Savaş Başkanı	1	100
4	» »	1	90
5	Mütehassıs (Tabip)	4	80
6	Mütehassıs (Tabip)	2	70
7	Tabip	12	60
8	»	28	50
11	Asistan	1	30
12	Ziyaretçi hemşire	3	25

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
14	Hemşire	16	15
12	Sağlık memuru	6	25
13	» »	80	20
14	» »	41	15
11	Başkâtip ve ayniyat mutemedi	2	30
13	Kâtip ve ayniyat mutemedi	9	20
14	» » »	10	15
13	Kâtip	1	20
	Köy Sağlık Memurları Öğretmenleri		
5	Öğretmen	4	80
6	»	13	70
	Ankara Zührevi Hastalıklar Hastanesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
7	» »	1	60
13	Hemşire (Ebe)	1	20
14	» »	1	15
13	Ayniyat mutemedi	1	20
13	Kâtip	1	20
	Hastabakıcı ve Laborant Yetiştirme Okulları		
8	Müdür (Tabip)	7	50
9	Öğretmen	49	40
11	Yardımcı öğretmen	28	30
9	Talim hemşiresi	7	40
	Köy Sağlık Teşkilâtı		
14	Köy ebesi	800	15

[2] SAYILI CETVEL

Hastaneler ve Sağlık Kurumları ek görev tazminatları

Görevin çeşidi	Sayı	Lira
Afyon Karahisar Hastanesi baştabibi	1	50
Ankara Nümune Hastanesi baştabibi	1	400
Antakya Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Balta Limanı kemik ve mafsal veremi Hastanesi Baştabibi	1	75
Bilecik Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Bolu Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Çankırı Devlet Hastanesi Baştabibi	1	50
Çoruh Devlet Hastanesi Baştabibi	1	50
Çorum » » »	1	100
Diyarbakır Nümune Hastanesi Baştabibi	1	100
Elâzığ Cüzzam Hastanesi Baştabibi	1	100
Elâzığ Emrazi Akliye ve Asabiye Hastanesi Baştabibi	1	100
Elâzığ Devlet Hastanesi Baştabibi	1	100
Edirne » » »	1	75
Erzincan » » »	1	75
Erzurum Nümune Hastanesi Baştabibi	1	100
Gümüşane Devlet Hastanesi Baştabibi	1	40
Haydarpaşa Emrazi Sariye ve İstilâiye Hastanesi Baştabibi	1	100
Haydarpaşa Nümune Hastanesi Baştabibi	1	300
Heybeliada Verem Sanatoryumu Baştabibi	1	140
İskenderun Devlet Hastanesi Baştabibi	1	40
İstanbul Çocuk Hastanesi Baştabibi	1	140
İstanbul Kuduz Tedavi Müessesesi Baştabibi	1	75
İzmir Çocuk Hastanesi Baştabibi	1	100
İzmir Emrazi Sariye ve İstilâiye Hastanesi Baştabibi	1	75

Görevin çeşidi	Sayı	Lira
Kastamonu Devlet Hastanesi Baştabibi	1	100
Kayseri Devlet Hastanesi Baştabibi	1	50
Malatya Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Manisa Emrazi Akliye Hastanesi Baştabibi	1	100
Rize Devlet Hastanesi Baştabibi	1	40
Sivas Nümune Hastanesi Baştabibi	1	100
Şebin Karahisar Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Tokad Devlet Hastanesi Baştabibi	1	60
Trabzon Nümune Hastanesi Baştabibi	1	300
Yozgad Devlet Hastanesi Baştabibi	1	100
Zonguldak Devlet Hastanesi Baştabibi	1	100
Doğum ve Çocuk Bakımevleri		
Baştabip	3	100
»	4	75
»	2	50
»	9	40
Etimesğut Nümune sağlık dispanseri Baştabibi	1	40
Deri ve Tenasül Hastalıkları Muayene ve Tedavievleri		
Baştabip	2	40
Verem Savaş Dispanserleri		
Baştabip	7	40
Trahom Savaş Hastaneleri		
Baştabip	4	40

[3] SAYILI CETVEL

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	MERKEZ KURULUŞU		
	Tetkik Kurulu		
2	Başkan	1	125
3	Üye	2	100
4	»	2	90
	Tetkik Kurulu Bürosu		
7	Şef	1	60
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	2	25
	Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü		
	Eczacılık ve Müstahzarlar Şubesi Kodeks İşleri Bürosu		
5	Mütehassıs (Tabip veya eczacı)	1	80
9	Şef	1	40
	Uyuşturucu Maddeler ve Uluslararası İşler Şubesi		
5	Mütehassıs mütercim	1	80
	Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü		
5	Genel müdür muavini (Tabip)	1	80
	Teftiş Kurulu		
6	İkinci sınıf müfettiş	4	70
5	Frengi savaşı birinci sınıf müfettişi	1	80
	Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Serum Çiftliği		
5	Müdür	1	80
6	Tarım mütehassısı	1	70
6	Veteriner	1	70

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
11	Hayvan sağlık memuru	1	30
10	Ayniyat mutemedi	1	35
12	Mubayaa memuru	1	25
12	Ambar memuru	1	25
13	Kâtip	1	20
	İLLER KURULUŞU		
	Sağlık memurları		
13	Üçüncü sınıf sağlık memuru	120	20
	Yatılı Tıp Öğrenci Yurdu (Ankara)		
10	İdare tabibi	2	35
	Sağır, Dilsiz ve Körler Müessesesi		
6	Müdür (Mütehassıs)	1	70
	Doğum ve Çocuk Bakımevleri		
7	Doğum mütehassısı (Köy ebe mektepleri için)	5	60
12	Müzakereci ebe (Köy ebe mektepleri için)	15	25
	Sıtma Savaş Bölgeleri Başkanlıkları		
12	Sıtma savaş memuru	50	25
13	» » »	50	20
	Adana Sıtma Enstitüsü		
7	Antimoloğ	1	60
	Frengi Savaş Kurulları		
	Frengi Bucak Tedavi Merkezleri		
13	Sağlık memuru	25	20
	Köy Sağlık teşkilâtı		
14	Köy ebesi	200	15

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunun değişti rişine bağlı cetveller

[1] SAYILI CETVEL

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	MERKEZ KURULUŞU		
2	Müsteşar	1	125
3	» muavini	1	100
	Özel Kalem		
6	Müdür	1	70
13	Kâtip	1	20
	Danışma ve İnceleme Kurulu		
2	Başkan	1	125
3	Üye	2	100
4	»	2	90
	Danışma ve İnceleme Kurulu Bürosu		
7	Şef	1	60
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	2	25
	Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü		
3	Genel müdür (Mütehassıs tabip)	1	100
5	» » muavini (Mütehassıs tabip)	1	80
	Genel Müdürlük Bürosu		
8	Şef	1	50
12	Dosya memuru	1	25
13	Kâtip	2	20
	Hijiyen İşleri Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
6	» »	2	70
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	İkinci »	1	30
13	Kâtip	3	20
	Bulaşıcı ve Salgın Hastalıklarla Savaş Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
6	» »	1	70
9	Büro şefi	1	40
10	Birinci mümeyyiz	1	35
13	Kâtip	1	20
	Sosyal Hastalıklarla Savaş Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
6	» »	1	70
11	İkinci mümeyyiz	1	30
13	Kâtip	2	20
	Eczacılık ve Müstahzarlar Genel Müdürlüğü		
4	Genel müdür	1	90
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Müstahzarlar Şubesi		
6	Mütehassıs	1	70
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Kodeks Şubesi		
5	Mütehassıs	1	80
10	Mümeyyiz	1	35
13	Kâtip	1	20
	Sağlık Mühendisliği Şubesi		
5	Mütehassıs (Mühendis veya mimar)	1	80
11	Fen memuru	1	30
13	Kâtip	1	20
	Uyuşturucu Maddeler ve Milletlerarası İşler Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
5	Mütehassıs mütercim	1	80
13	Kâtip	1	20
	Trahom Şubesi		
6	Mütehassıs (Tabip)	1	70
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Sıtma Savaşı Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür (Tabip)	1	100
5	Genel müdür muavini (Tabip)	1	80
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
7	Şef	1	60
8	»	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	1	25
13	Kâtip	3	20
	Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür (Tabip)	1	100
5	Genel müdür muavini (Tabip)	1	80
	Genel Müdürlük Bürosu		
8	Şef	1	50
12	Memur	1	25
13	Kâtip	2	20
	Genel Sosyal Hizmetler Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	2	25
13	Kâtip	1	20
	Özel Sosyal Hizmetler şubesi		
6	Mütehassıs (Tabip)	1	70
11	İkinci mümeyiyz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Mahallî Sosyal Hizmetler Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
9	Şef	1	40
12	Memur	2	25
13	Kâtip	2	20
	Sıhhi ve Tıbbî Malzeme Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip veya eczacı)	1	80
6	» (» » »)	1	70
8	» (» » »)	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Öğretim İşleri Şubesi		
6	Mütehassıs (Tabip)	1	70
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Sıhhi Mimarlık Şubesi		
4	Mütehassıs (Mimar)	1	90
11	Çizi ressamı	1	30
13	Kâtip	1	20
	Zatişleri ve Muamelât Genel Müdürlüğü		
3	Genel müdür (Tabip)	1	100
5	» » muavini (Tabip) [*]	1	80
11	Dosya başmemuru	1	40
12	Dosya memuru	1	25
13	Kâtip	2	20
	Muamelât Şubesi		
7	Müdür	1	60
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	2	20
	Sicil Şubesi		
6	Müdür	1	70
9	Şef	1	40
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	1	25
13	Kâtip	4	20
	Tahakkuk ve Emeklilik Şubesi		
7	Müdür	1	60
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	2	20
	Kıdem Şubesi		
8	Şef	1	50

[*] *Şube müdürlüklerinden birini yapacaktır.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
12	Memur	2	25
13	Kâtip	2	20
	Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür (Tabip)	1	100
5	Genel Müdür muavini (Tabip)	1	80
7	Mütercim	1	60
7	Kitaplık memuru (Bir yabancı dil bilmesi şart)	1	60
12	Dosya memuru	1	25
13	Kâtip	2	20
12	Depo memuru	1	25
13	Depo memur muavini	1	20
	Propaganda ve Yayın Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
7	Mütehassıs	1	60
9	Şef	1	40
12	Memur	1	25
13	Kâtip	2	20
7	Ressam	1	60
	Tıbbî İstatistik Şubesi		
6	Mütehassıs	1	70
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Teftiş Kurulu		
3	Başkan (Tabip)	1	100
4	Başmüfettiş	2	90
5	Birinci sınıf müfettiş	6	80
6	İkinci » »	10	70
4	Sıtma savaşı başmüfettişi	4	90
5	Frengi savaşı birinci sınıf müfettişi	1	80
	Teftiş Kurulu Bürosu		
8	Şef	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	2	25
13	Kâtip	2	20
	Hukuk Müşavirliği		
3	Hukuk müşaviri	1	100
13	Kâtip	1	20
	Seferberlik İşleri Şubesi		
5	Müdür [*]	1	80
13	Kâtip	4	20
	Evrak Müdürlüğü		
8	Müdür	1	50
9	Arşiv şefi	1	40
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	4	25
13	Kâtip	4	20
	Ayniyat Şubesi		
8	Ayniyat saymanı	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	3	25
13	Kâtip	3	20
	Levazım Şubesi		
8	Müdür	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
13	Kâtip	2	20
10	Depo memuru	1	35
12	Depo memur muavini	1	25
9	Mutemet	1	40
	Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi		
2	Müdür (Mütehassıs) [**]	1	125
4	» muavini (Mütehassıs)	1	90
4	Genel sekreter	1	90
7	Ayniyat saymanı	1	60
13	Ayniyat kâtibi	1	20
8	Depo müdürü	1	50
13	Depo kâtibi	1	20
8	Kitaplık memuru (yabancı dil bilmesi şart)	1	50
9	Büro şefi	1	40
10	Mutemet	1	35
13	Kâtip	2	20

[*] *Zehirli ve boğucu gazlar ve hava hücumundan korunma işlerini de yapacak.*

[**] *Bakteriyoloji şubesi müdürlüğünü de yapacaktır.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Bakteriyoloji Tahlil ve Kontrol Şubesi		
4	Müdür muavini (Mütehassıs)	1	90
5	Mütehassıs	2	80
9	» muavini	2	40
10	Asistan	3	35
	Serum ve Aşı Şubesi		
3	Müdür (Mütehassıs) [*]	1	100
5	Mütehassıs	6	80
9	» muavini	2	40
10	Asistan	4	35
	Kimya Tahlil Şubesi		
3	Müdür (Mütehassıs kimyager) [*]	1	100
5	Mütehassıs	1	80
7	»	2	60
9	» muavini	1	40
10	Asistan	2	35
	Biyoloji İmalât ve Tetkikat Şubesi		
3	Müdür (Mütehassıs) [*]	1	100
5	Mütehassıs	1	80
8	» muavini	2	50
9	» »	1	40
10	Asistan	1	35
	Veteriner İşleri ve İmmoloji Şubesi		
5	Mütehassıs bakteriyolog (Veteriner)	1	80
9	Veteriner	1	40
12	Hayvan sağlık memuru	1	25
	Serum Çiftliği		
5	Müdür	1	80
6	Tırım mütehassısı	1	70
6	Veteriner	1	70
11	Hayvan sağlık memuru	1	30
10	Ayniyat mutemedi	1	35
12	Mubayaa memuru	1	25
12	Ambar memuru	1	25

[*] *Yabancı müstahdem bulunduğu sürece bu kadrolar mevkuf tutulacaktır.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
13	Kâtip	1	20
	Hıfzıssıhha Okulu		
2	Müdür	1	125
2	Başmüşavir [*]	1	125
5	Epidemiyoloji öğretmeni	1	80
5	Genel sağlık yönetimi öğretmeni	1	80
6	Sağlık mühendisliği öğretmeni	1	70
7	İstatistik öğretmeni	1	60
6	Gıda kimyası öğretmeni	1	70
8	Sosyal hijiyen öğretmeni (Köy tatbikatı)	1	50
5	Parazitoloji öğretmeni	1	80
7	Antimoloji öğretmeni	1	60
5	Genel hijiyen öğretmeni	1	80
10	Asistan	10	35
9	Ayniyat mutemedi	1	40
9	Arşiv memuru	1	40
10	Başkâtip ve mutemet	1	35
11	Kitaplık memuru	1	30
	Kinin ve Komprime ve Ampulleri İmalâthanesi		
7	Müdür	1	60
8	Teknisiyen	1	50
10	Depo memuru ve ayniyat mutemedi	1	35
11	Kâtip ve mutemet	1	30
13	Sevk memuru	1	20
	Gezici Frengi İnceleme ve Tarama Ekibi		
5	Mütehassıs tabip	1	80
11	Sağlıkmemuru	3	30
	Bulaşıcı Hastalıklarla Savaş Kurulu (Merkezi Ankara)		
5	Savaş tabibi	3	80
7	» »	2	60
11	Sağlık memuru	20	30
13	» »	10	20
	İller Kuruluşu		
5	Genel müfettişlik sağlık müşavirleri (Tabip)	4	80

[*] *Bakteriyoloji öğretmenliğini de yapar.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
9	Kâtip	2	40
10	»	2	35
11	»	4	30
	Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürleri		
3	Birinci sınıf sağlık ve sosyal yardım müdürü	2	100
4	İkinci sınıf sağlık ve sosyal yardımmüdürü	8	90
5	Üçüncü sınıf sağlık ve sosyal yardım müdürü	20	80
6	Dördüncü sınıf sağlık ve sosyal yardım müdürü	33	70
7	Sağlık ve Sosyal Yardım müdür muavini	10	60
	Hükümet Tabipleri		
7	Birinci sınıf Hükümet tabibi	60	60
8	İkinci » » »	123	50
9	Üçüncü » » »	157	40
10	Dördüncü » » »	330	35
	Sağlık Memurları		
11	Birinci sınıf sağlık memuru	100	30
12	İkinci » » »	250	25
13	Üçüncü » » »	476	20
14	Diplomasız sağlık memuru	134	15
	Etimesğut Nümune Sağlık Merkezi		
6	Tabip	2	70
9	Diştabibi	1	40
9	Eczacı ve ayniyat mutemedi	1	40
11	Ebe	1	30
10	Ziyaretçi başhemşire	1	35
11	» hemşire	3	30
11	Sağlık memuru	1	30
10	Mutemet ve mubayaa memuru	1	35
13	Kâtip	1	20
	Sağlık Merkezleri		
7	Tabip	7	60
8	»	7	50
11	Ziyaretçi başhemşire	11	30
12	» hemşire	33	25
12	Ebe	11	25
12	Sağlık memuru	44	25
13	Kâtip ve ayniyat mutemedi	11	20
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Baştabipleri		
5	Baştabip muavini	1	80
6	» »	2	70
	Hastaneler; Sağlık Sosyal Yardım Kurumları mütehassısları		
4	Birinci sınıf mütehassıs	4	90
5	» » »	45	80
6	İkinci » »	50	70
7	Üçüncü » »	52	60
8	Dördüncü » »	37	50
9	Beşinci » »	30	40
5	Poliklinik şefi	1	80
7	» »	4	60
8	» »	2	50
9	Mütehassıs muavini	30	40
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Diştabipleri		
7	Birinci sınıf diştabibi	1	60
9	» » »	5	40
10	İkinci » »	4	35
11	Üçüncü » »	8	30
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Eczacıları		
6	Başeczacı	6	70
7	» muavini	1	60
7	Birinci sınıf eczacı	8	60
8	İkinci » »	9	50
9	Üçüncü » »	10	40
10	Dördüncü » »	14	35
11	Beşinci » »	14	30
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Asistanları		
10	Asistan	22	35
11	»	142	30

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Hemşireleri		
10	Başhemşire	5	35
11	»	28	30
12	Birinci sınıf hemşire	70	25
13	İkinci » »	105	20
14	Üçüncü » »	33	15
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Müesseseleri İdari memurları		
9	Yönetim ve muamelât şefi	1	40
9	» memuru	2	40
10	» »	6	35
11	» »	17	30
12	» »	4	25
13	» »	3	20
14	» »	1	15
10	Mutemet ve satınalma memuru	2	35
11	» » »	5	30
12	» » »	16	25
14	» » »	1	15
10	Hesap memuru	2	35
11	» »	1	30
11	» » muavini	1	30
10	Ayniyat saymanı	2	35
11	» mutemedi	5	30
12	» »	15	25
14	» »	1	15
12	» kâtibi	2	25
12	Depo memuru ve ayniyat mutemedi	1	25
12	» memuru	2	25
13	» »	5	20
12	Ambar »	4	25
13	» »	10	20
14	» »	2	15
12	Depo ve ambar memuru	1	25
13	Depo ve ambar memuru	18	20
12	Sağlık kurulu kâtibi	2	25
11	Kâtip	1	30
12	»	3	25
13	»	25	20
14	»	24	15
14	Kâtip ve ayniyat mutemedi	4	15
13	Müstahzır	2	20
14	»	3	15
11	Kitaplık memuru	2	30
13	» »	2	20
13	Kâtip ve satınalma memuru	1	20
11	Hasta kabul memuru	1	30
12	» » »	2	25
13	» » »	17	20
14	» » »	2	15
13	» » » yardımcısı	1	20
12	Başmubassır	1	25
13	Mubassır	9	20
14	»	14	15
14	İmamı ve gassal	25	15
12	Etüv memuru ve makinist	1	25
13	» » »	1	20
	Sıhhat İşleri Kâtipleri		
12	Birinci sınıf kâtip	20	25
13	İkinci » »	55	20
14	Üçüncü » »	126	15
	İstanbul Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü Bürosu		
9	Şef	1	40
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	İkinci »	1	30
12	Dosya memuru	1	25
11	Mutemet ve mubayaa memuru	1	30
12	Ambar memuru	1	25
12	Muamelât memurıru	1	25
13	Sevk memuru	1	20
12	Ayniyat mutemedi	1	25
13	Kâtip	3	20
14	»	4	15
13	Satınalma komisyonu kâtibi	1	20
	Yatılı Tıp Öğrenci Yurdu (İstanbul)		
4	Müdür	1	90
7	Müdür muavini	1	60
10	İdare tabibi	17	35
11	Yönetim memuru	1	30
14	Yönetim memuru yardımcısı	1	15
10	Eczacı ve kitaplık memuru (Revir için)	1	35
10	Büro şefi	1	35
11	Hesap memuru	1	30
13	Ambar memuru	1	20

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
12	Mutemet ve satınalma memuru	1	25
12	Ayniyat mutemedi	1	25
13	Kiler memuru	1	20
13	Kâtip	1	20
14	»	2	15
	Yatılı Tıp Öğrenci Yurdu (Ankara)		
5	Müdür	1	80
7	İdare tabibi	1	60
10	» »	4	35
10	Yönetim memuru	1	35
12	Mütemet ve satınalma memuru	1	25
12	Ayniyat mutemedi	1	25
12	Ambar memuru	1	25
13	Depo memuru	1	20
14	Kâtip	2	15
13	Dosya memuru	1	20
	Sağlık Memurları ve Komiserleri Okulları		
6	Müdür (Tabip)	2	70
7	» »	1	60
8	Öğretmen	12	50
9	»	3	40
12	Yardımcı öğretmen	9	25
12	Yönetim memuru ve ayniyat mutemedi	3	25
13	Kâtip	3	20
13	Mutemet ve satınalma memuru	3	20
13	Depo ve ambar memuru	3	20
	Sağır, Dilsiz ve Körler Müessesesi		
6	Müdür (Mütehassıs)	1	70
9	Müdür muavini (Mütehassıs)	1	40
7	Öğretmen	1	60
10	»	1	35
11	»	3	30
13	»	1	20
14	»	3	15
14	Yardımcı öğretmen	2	15
13	Yönetim memuru	1	20
13	Ayniyat mutemedi	1	20
13	Mutemet ve satınalma memuru	1	20
14	Depo ve ambar memuru	1	15
13	Kâtip	1	20

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Ebe Öğrenci Yurdu		
13	Müzakereci ebe	2	20
14	Nezaretçi ebe	1	15
14	Ayniyat mutemedi	1	15
14	Kâtip ve satınalma memuru	1	15
	Sıhhi Müzeler		
5	Müdür (Mütehassıs)	1	80
7	Müdür muavini	1	60
8	Mulaj mütehassısı	1	50
13	Hesap ve ayniyat memuru	1	20
11	Müze memuru	1	30
12	Kâtip ve ayniyat mutemedi	1	25
	Muayene ve Tesellüm Komisyonu		
5	Başkan	1	80
6	Üye	1	70
7	» (Muayene ve tesellüm memuru)	1	60
11	Kâtip	1	30
	Doğum ve Çocuk Bakımevleri		
4	Doğum mütehassısı	1	90
5	» »	4	80
6	» »	1	70
7	» »	11	60
8	» »	3	50
9	» » muavini	2	40
5	Çocuk hastalıkları mütehassısı	1	80
6	» » »	4	70
7	» » »	10	60
11	Asistan	4	30
11	Başhemşire (Ebe)	5	30
13	Hemşire	16	20
12	Ebe	8	25
13	»	16	20
11	Yönetim memuru	3	30
12	Ayniyat mutemedi ve ambar memuru	3	25
13	» » »	6	20
14	» » »	7	15
12	Mutemet ve mubayaa memuru	3	25
13	Kâtip ve mutemet	7	20
14	» »	7	15
13	»	2	20

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
7	Doğum mütehassısı (Köy ebe mektepleri için)	11	60
12	Müzakereci ebe (Köy ebe mektepleri için)	26	25
	Sıtma Savaş Bölge Başkanlıkları		
4	Sıtma savaş bölge başkanı	17	90
5	» » »	5	80
6	» » »	5	70
6	Laboratuvar şefi [*]	8	70
7	Laboratuvar şefi [*]	8	60
5	Sıtma savaş tabibi	1	80
7	» » »	40	60
8	» » »	70	50
9	» » »	68	40
10	» » »	71	35
11	Sürfe ve toprak işleri kontrol memuru	3	30
12	» » » »	10	25
13	» » » »	14	20
12	Kâtip ve ayniyat mutemedi	10	25
13	» »	17	20
13	Kâtip	5	20
14	»	5	15
12	Sıtma savaş memuru	250	25
13	» » »	250	20
	Adana Sıtma Enstitüsü		
4	Müdür	1	90
5	Laboratuvar şefi	1	80
7	Antimoloğ	1	60
10	Asistan	1	35
12	Ayniyat mutemedi	1	25
13	Kâtip	1	20
	Adana Sıtma Hastanesi (Enstitüye bağlı)		
8	Tabip	1	50
13	Hemşire	1	20
	Seyyar Sıtma Hastaneleri		
7	Tabip	1	60
8	»	3	50
9	»	2	40

[*] *Başkan muavinliğini de yapar.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
12	Kâtip ve mutemet	6	25
13	Sağlık memuru	6	20
	Deri ve Tenasül Hastalıkları Muayene ve Tedavi Evleri		
5	Tabip (Mütehassıs)	2	80
8	» »	2	50
13	Hemşire(Ebe)	2	20
13	Sağlık memuru	7	20
13	Kâtip ve ayniyat mutemedi	2	20
	Frengi Savaş Kurulları		
5	Başkan (Tabip)	6	80
7	Savaş tabibi	6	60
8	» »	11	50
7	Laboratuvar şefi	3	60
12	Gezici sağlık memuru	10	25
13	» » »	51	20
14	» » »	40	15
13	Kâtip ve muamelât memuru	1	20
14	Kâtip ve ayniyat mutemedi	6	15
	Firengi Bucak Tedavi merkezleri		
13	Sağlık memuru	25	20
	Verem Savaş Dispanserleri		
5	Tabip (Mütehassıs)	2	80
6	Tabip	3	70
7	»	7	60
8	»	1	50
10	»	2	35
6	Röntgen mütehassısı	1	70
11	Ziyaretçi başhemşire	4	30
12	» »	3	25
12	Ziyaretçi hemşire	12	25
13	Hemşire	12	20
12	Kâtip ve ayniyat mutemedi	7	25
10	Asistan	4	35
	Trahom Savaş Kurulları		
3	Savaş Başkanı	1	100
4	» »	1	90
5	Mütehassıs (Tabip)	4	80
6	Mütehassıs (Tabip)	2	70

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
7	Tabip	12	60
8	»	28	50
11	Asistan	1	30
12	Ziyaretçi hemşire	3	25
14	Hemşire	16	15
12	Sağlık memuru	6	25
13	» »	80	20
14	» »	41	15
11	Başkâtip ve ayniyat mutemedi	2	30
13	Kâtip ve ayniyat mutemedi	9	20
14	» » »	10	15
13	Kâtip	1	20
	Köy Sağlık Memurları Öğretmenleri		
5	Öğretmen	4	80
6	»	13	70
	Ankara Zührevi Hastalklar Hastanesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
7	» »	1	60
13	Hemşire (Ebe)	1	20
14	» »	1	15
13	Ayniyat mutemedi	1	20
13	Kâtip	1	20
	Hastabakıcı ve Laborant Yetiştirme Okulları		
8	Müdür (Tabip)	7	50
9	Öğretmen	49	40
11	Yardımcı öğretmen	28	30
9	Talim hemşiresi	7	40
	Köy Sağlık Teşkilâtı		
14	Köy ebesi	800	15

[2] SAYILI CETVEL

Hastaneler ve Sağlık Kurumları ek görev tazminatları

Görevin çeşidi	Sayı	Lira
Afyon Karahisar Hastanesi baştabibi	1	50
Ankara Nümune Hastanesi baştabibi	1	400
Antakya Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Balta Limanı kemik ve mafsal veremi Hastanesi Baştabibi	1	75
Bilecik Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Bolu Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Çankırı Devlet Hastanesi Baştabibi	1	50
Çoruh Devlet Hastanesi Baştabibi	1	50
Çorum » » »	1	100
Diyarbakır Nümune Hastanesi Baştabibi	1	100
Elâzığ Cüzzam Hastanesi Baştabibi	1	100
Elâzığ Emrazi Akliye ve Asabiye Hastanesi Baştabibi	1	100
Elâzığ Devlet Hastanesi Baştabibi	1	100
Edirne » » »	1	75
Erzincan » » »	1	75
Erzurum Nümune Hastanesi Baştabibi	1	100
Gümüşane Devlet Hastanesi Baştabibi	1	40
Haydarpaşa Emrazi Sariye ve İstilâiye Hastanesi Baştabibi	1	100
Haydarpaşa Nümune Hastanesi Baştabibi	1	300
Heybeliada Verem Sanatoryumu Baştabibi	1	300
İskenderun Devlet Hastanesi Baştabibi	1	40
İstanbul Akıl Hastanesi Baştabibi	1	300
İstanbul Çocuk Hastanesi Baştabibi	1	140
İstanbul Kuduz Tedavi Müessesesi Baştabibi	1	75
İzmir Çocuk Hastanesi Baştabibi	1	100

Görevin çeşidi	Sayı	Lira
İzmir Emrazi Sariye ve İstilâiye Hastanesi Baştabibi	1	75
Kastamonu Devlet Hastanesi Baştabibi	1	100
Kayseri Devlet Hastanesi Baştabibi	1	50
Malatya Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Manisa Emrazi Akliye Hastanesi Baştabibi	1	100
Rize Devlet Hastanesi Baştabibi	1	40
Sivas Nümune Hastanesi Baştabibi	1	100
Şebin Karahisar Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Tokad Devlet hastanesi baştabibi	1	60
Trabzon Nümune hastanesi baştabibi	1	300
Yozgad Devlet hastanesi baştabibi	1	100
Zonguldak Devlet hastanesi baştabibi	1	100
Doğum ve Çocuk Bakımevleri		
Baştabip	3	100
Baştabip	4	75
»	2	50
»	9	40
Etimesğut Nümune sağlık dispanseri baştabibi	1	40
Deri ve Tenasül Hastalıkları Muayene ve Tedavievleri		
Baştabip	2	40
Verem Savaş Dispanserleri		
Baştabip	7	40
Trahom Savaş Hastaneleri		
Baştabip	4	40
Sağlık Merkezleri Tabipleri		
Tabip	11	60

[3] SAYILI CETVEL

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	MERKEZ KURULUŞU		
	Danışma ve İnceleme Kurulu		
2	Başkan	1	125
3	Üye	2	100
	Danışma ve İnceleme Kurulu		
7	Şef	1	60
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	2	25
	Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü		
	Eczacılık ve Müstahzarlar Şubesi Kodeks İşleri Bürosu		
5	Mütehassıs (Tabip veya eczacı)	1	80
9	Şef	1	40
	Uyuşturucu Maddeler ve Uluslararası İşler Şubesi		
5	Mütehassıs mütercim	1	80
	Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü		
5	Genel müdür muavini (Tabip)	1	80
	Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Serum Çiftliği		
5	Müdür	1	80
6	Tarım mütehassısı	1	70
6	Veteriner	1	70
11	Hayvan sağlık memuru	1	30
10	Ayniyat mutemedi	1	35
12	Mubayaa memuru	1	25
12	Ambar memuru	1	25
13	Kâtip	1	20
	İLLER KURULUŞU		
	Sağlık memurları		
13	Üçüncü sınıf sağlık memuru	120	20
	Yatılı Tıp Öğrenci Yurdu (Ankara)		
10	İdare tabibi	2	35
	Sağır, Dilsiz ve Körler Müessesesi		
6	Müdür (Mütehassıs)	1	70
	Doğum ve Çocuk Bakımevleri		
7	Doğum mütehassısı (Köy ebe mektepleri için)	5	60
12	Müzakereci ebe (Köy ebe mektepleri için)	15	25
	Sıtma Savaş Bölgeleri Başkanlıkları		
12	Sıtma savaş memuru	50	25
13	» » »	50	20
	Adana Sıtma Enstitüsü		
7	Antimoloğ	1	60
	Köy Sağlık teşkilâtı		
14	Köy ebesi	200	15

Bütçe Komisyonunun değişitirişine bağlı cetveller

CETVEL [1]

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	MERKEZ KURULUŞU		
2	Müsteşar	1	125
3	» muavini	1	100
	Özel Kalem		
6	Müdür	1	70
13	Kâtip	1	20
	Danışma ve İnceleme Kurulu		
2	Başkan	1	125
3	Üye	2	100
4	»	2	90
	Danışma ve İnceleme Kurulu Bürosu		
7	Şef	1	60
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	2	25
	Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü		
3	Genel müdür (Mütehassıs tabip)	1	100
5	» » Muavini (Mütehassıs tabip)	1	80
	Genel Müdürlük Bürosu		
8	Şef	1	50
12	Dosya memuru	1	25
13	Kâtip	2	20
	Hijiyen İşleri Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
6	» »	2	70
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	İkinci »	1	30
13	Kâtip	3	20
	Bulaşıcı ve Salgın Hastalıklarla Savaş Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
6	» »	1	70
9	Büro şefi	1	40
10	Birinci mümeyiz	1	35
13	Kâtip	1	20
	Sosyal Hastalıklarla Savaş Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
6	» »	1	70
11	İkinci mümeyyiz	1	30
13	Kâtip	2	20
	Sağlık Mühendisliği Şubesi		
5	Mütehassıs (Mühendis veya mimar)	1	90
11	Fen memuru	1	30
13	Kâtip	1	20
	Uyuşturucu Maddeler ve Milletlerarası İşler Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
5	» mütercim	1	80
13	Kâtip	1	20
	Trahom Şubesi		
6	Mütehassıs (Tabip)	1	70
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Sıtma Savaşı Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür (Tabip)	1	100
5	» » muavini (Tabip)	1	80
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
7	Şef	1	60
8	»	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	1	25
13	Kâtip	3	20
	Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğü		
3	Genel müdür (Tabip)	1	100
5	» » muavini (Tabip)	1	80
	Genel Müdürlük Bürosu		
8	Şef	1	50

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
12	Memur	1	25
13	Kâtip	2	20
	Genel Sosyal Hizmetler Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	2	25
13	Kâtip	1	20
	Özel Sosyal Hizmetler Şubesi		
6	Mütehassıs (Tabip)	1	70
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Mahalli Sosyal Hizmetler Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
9	Şef	1	40
12	Memur	2	25
13	Kâtip	2	20
	Sıhhi ve Tıbbı Malzeme Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip veya eczacı)	1	80
6	» (» » »)	1	70
8	» (» » »)	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	2	25
13	Kâtip	1	20
	Öğretim İşleri Şubesi		
6	Mütehassıs (Tabip)	1	70
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Sıhhi Mimarlar Şubesi		
4	Mütehassıs (Mimar)	1	90
11	Çizi ressamı	1	30
13	Kâtip	1	20
	Zatişleri ve Muamelât Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür (Tabip)	1	100
5	» » muavini (Tabip) [*]	1	80
9	Dosya şefi	1	40
12	Dosya memuru	1	25
13	Kâtip	2	20
	Muamelât Şubesi		
7	**Müdür**	1	60
11	**İkinci mümeyyiz**	1	30
12	**Memur**	1	25
13	**Kâtip**	2	20
	Sicil Şubesi		
6	**Müdür**	1	70
9	**Şef**	1	40
10	**Birinci mümeyyiz**	1	35
12	**Memur**	1	25
13	**Kâtip**	4	20
	Tahakkuk ve Emlâk Şubesi		
7	**Müdür**	1	60
10	**Birinci mümeyiyz**	1	35
11	**İkinci mümeyyiz**	1	30
12	**Memur**	1	25
13	**Kâtip**	2	20
	Kıdem Şubesi		
8	**Şef**	1	50
12	Memur	2	25
13	Kâtip	2	20
	Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür (Tabip)	1	100
5	Genel Müdür muavini (Tabip)	1	80
7	Mütercim	1	60
7	Kitaplık memuru (Bir yabancı dil bilmesi şart)	1	60
12	Dosya memuru	1	25
13	Kâtip	2	20
12	Depo memuru	1	25
13	Depo memur muavini	1	20
	Propaganda ve Yayın Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80

[*] ***Şube müdürlüklerinden birini yapacaktır.***

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
7	Mütehassıs	1	60
9	Şef	1	40
12	Memur	1	25
13	Kâtip	2	20
7	Ressam	1	60
	Tıbbi İstatistik Şubesi		
6	Mütehassıs	1	70
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Eczacılık ve Müstahzarlar Genel Müdürlüğü		
4	Genel Müdür	1	90
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Müstahzarlar Şubesi		
6	Mütehassıs	1	70
12	Memur	1	25
13	Kâtip	1	20
	Kodeks Şubesi		
5	Mütehassıs	1	80
10	Mümeyyiz	1	35
13	Kâtip	1	20
	Teftiş Kurulu		
3	Başkan (Tabip)	1	100
4	Başmüfettiş	2	90
5	Birinci sınıf müfettiş	6	80
6	İkinci » »	10	70
4	Sıtma savaşı başmüfettişi	4	90
5	Frengi savaşı birinci sınıf müfettişi	1	80
	Teftiş Kurulu Bürosu		
8	Şef	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	2	25
13	Kâtip	2	20
	Hukuk Müşavirliği		
3	Hukuk müşaviri	1	100

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
13	Kâtip	1	20
	Seferberlik İşleri Şubesi		
5	Müdür [*]	1	80
13	Kâtip	4	20
	Evrak Müdürlüğü		
8	Müdür	1	50
9	Arşiv şefi	1	40
11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	4	25
13	Kâtip	4	20
	Ayniyat Şubesi		
8	Ayniyat saymanı	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	3	25
13	Kâtip	3	20
	Levazım Şubesi		
8	Müdür	1	50
10	Birinci mümeyyiz	1	35
13	Kâtip	2	20
10	Depo memuru	1	35
12	Depo memur muavini	1	25
9	Mütemet	1	40
	Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi		
2	Müdür (Mütehassıs) [**]	1	125
4	» muavini (Mütehassıs)	1	90
4	Genel sekreter	1	90
7	Ayniyat saymanı	1	60
13	Ayniyat kâtibi	1	20
8	Depo müdürü	1	50
13	Depo kâtibi	1	20
8	Kitaplık memuru (yabancı dil bilmesi şart)	1	50
9	Büro şefi	1	40
10	Mutemet		35
13	Kâtip	2	20

[*] *Zehirli ve boğucu gazlar ve hava hücumundan korunma işlerini de yapacak.*

[**] *Bakteriyoloji şubesi müdürlüğünü de yapacaktır.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Bakteriyoloji Tahlil ve Kontrol Şubesi		
4	Müdür muavini (Mütehassıs)	1	90
5	Mütehassıs	2	80
9	» muavini	2	40
10	Asistan	3	35
	Serum ve Aşı Şubesi		
3	Müdür (Mütehassıs) [*]	1	100
5	Mütehassıs	6	80
9	» muavini	2	40
10	Asistan	4	35
	Kimya Tahlil Şubesi		
3	Müdür (Mütehassıs kimyager) [*]	1	100
5	Mütehassıs	1	80
7	»	2	60
9	» muavini	1	40
10	Asistan	2	35
	Biyoloji İmalât ve Tetkikat Şubesi		
3	Müdür (Mütehassıs) [*]	1	100
5	Mütehassıs	1	80
8	» Muavini	2	50
9	» »	1	40
10	Asistan	1	35
	Veteriner İşleri ve İmmoloji Şubesi		
5	Mütehassıs bakteriyoloğ (Veteriner)	1	80
9	Veteriner	1	40
12	Hayvan sağlık memuru	1	25
	Serum Çiftliği		
5	Müdür	1	80
6	Tarım mütehassısı	1	70
6	Veteriner	1	70
11	Hayvan sağlık memuru	1	30
10	Ayniyat mutemedi	1	35
12	Mubayaa memuru	1	25
12	Ambar memuru	1	25

[*] *Yabancı müstahdem bulunduğu sürece bu kadrolar mevkuf tutulacaktır.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
13	Kâtip	1	20
	Hıfzıssıhha Okulu		
2	Müdür	1	125
2	Başmüşavir [*]	1	125
5	Epidemiyoloji öğretmeni	1	80
5	Genel sağlık yönetimi öğretmeni	1	80
6	Sağlık mühendisliği öğretmeni	1	70
7	İstatistik öğretmeni	1	60
6	Gıda kimyası öğretmeni	1	70
8	Sosyal hijiyen öğretmeni (Köy tatbikatı)	1	50
5	Parazitoloji öğretmeni	1	80
7	Antimoloji öğretmeni	1	60
5	Genel hijiyen öğretmeni	1	80
10	Asistan	10	35
9	Ayniyat mutemedi	1	40
9	Arşiv memuru	1	40
10	Başkâtip ve mutemet	1	35
11	Kitaplık memuru	1	30
	Kinin ve Komprime ve Ampulleri İmalâthanesi		
7	Müdür	1	60
8	Teknisiyen	1	50
10	Depo memuru ve ayniyat mutemedi	1	35
11	Kâtip ve mutemet	1	30
13	Sevk memuru	1	20
	Gezici Frengi ve İnceleme ve Tarama Ekibi		
5	Mütehassıs tabip	1	80
11	Sağlık memuru	3	30
	Bulaşıcı Hastalıklarla Savaş Kurulu (Merkezi Ankara)		
5	Savaş tabibi	3	80
7	» »	2	60
11	Sağlık memuru	20	30
13	» »	10	20
	İLLER KURULUŞU		
5	Genel müfettişlik sağlık müşavirleri (Tabip)	4	80

[*] *Bakteriyoloji öğretmenliğini de yapar.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
9	Kâtip	2	40
10	»	2	35
11	»	4	30
	Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürleri		
3	Birinci sınıf sağlık ve sosyal yardım müdürü [*]	2	100
4	İkinci sınıf sağlık ve sosyal yardım müdürü	8	90
5	Üçüncü sınıf sağlık ve sosyal yardım müdürü	20	80
6	Dördüncü sınıf sağlık ve sosyal yardım müdürü	3	70
7	Sağlık ve sosyal yardım müdür muavini	10	60
	Hükümet Tabipleri		
7	Birinci sınıf Hükümet tabibi	60	60
10	İkinci » » »	123	50
9	Üçüncü » » »	157	40
10	Dördüncü » » »	330	35
	Sağlık Memurları		
11	Birinci sınıf sağlık memuru	100	30
12	İkinci » » »	250	25
13	Üçüncü » » »	476	20
14	Diplomasız sağlık memuru	134	15
	Etimesgut Nümune Sağlık Merkezi		
6	Tabip	2	70
9	Diştabibi	1	40
9	Eczacı ve ayniyat mutemedi	1	40
11	Ebe	1	30
10	Ziyaretçi başhemşre	1	35
11	» hemşire	3	30
11	Sağlık memuru	1	30
10	Mutemet ve muhayaa memuru	1	35
13	Kâtip	1	20
	Sağlık Merkezleri		
7	Tabip	7	60
8	»	7	50
11	Ziyaretçi başhemşire	11	30
12	» hemşire	33	25

[*] *Biri İstanbul içindir.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
12	Ebe	11	25
12	Sağlık memuru	44	25
13	Kâtip ve ayniyat mutemedi	11	20
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Baştabipleri		
5	Baştabip muavini	1	80
6	» »	2	70
	Hastaneler; Sağlık Sosyal Yardım Kurumları Mütehassısları		
4	Birinci sınıf mütehassıs	4	90
5	» » »	45	80
6	İkinci » »	50	70
7	Üçüncü » »	52	60
8	Dördüncü » »	37	50
9	Beşinci » »	30	40
5	Poliklinik şefi	1	80
7	» »	4	60
8	» »	2	50
9	Mütehassıs muavini	30	40
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Diştabipleri		
5	Birinci sınıf diştabibi	1	80
6	İkinci » »	2	70
7	Üçüncü » »	2	60
8	Dördüncü » »	1	50
9	Beşinci » »	3	40
10	Altıncı » »	3	35
11	Yedinci » »	6	30
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Eczacıları		
6	Başeczacı	6	70
7	» muavini	1	60
7	Birinci sınıf eczacı	8	60
8	İkinci » »	9	50
9	Üçüncü » »	10	40
10	Dördüncü » »	14	35
11	Beşinci » »	14	30
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Asistanları		
10	Asistan	22	35
11	»	142	30

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Hemşireleri		
10	Başhemşire	5	35
11	»	28	30
12	Birinci sınıf hemşire	70	25
13	İkinci » »	105	20
14	Üçüncü » »	33	15
	Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Müesseseleri İdari memurlar		
9	Yönetim ve muamelât şefi	1	40
9	» memuru	2	40
10	» »	6	35
11	» »	17	30
12	» »	4	30
13	» »	3	20
14	» »	1	15
10	Mutemet ve satınalma memuru	2	35
11	» » »	5	30
12	» » »	16	25
14	» » »	1	15
10	Hesap memuru	2	35
11	» »	1	30
11	» » muavini	1	30
10	Ayniyat saymanı	2	35
11	» mutemedi	5	30
12	» »	15	25
14	» »	1	15
12	» kâtibi	2	25
12	Depo memuru ve ayniyat mutemedi	1	25
12	» memuru	2	25
13	» »	5	20
12	Ambar memuru	4	25
13	» »	10	20
14	» »	2	15
12	Depo ve ambar memuru	1	25
13	» » »	18	20
12	Sağlık kurulu kâtibi	2	25
11	Kâtip	1	30
12	»	3	25
13	»	25	20
14	»	24	15
14	kâtip ve ayniyat mutemedi	4	15
13	Müstahzır	2	20
14	»	3	15
11	Kitaplık memuru	2	30
13	» »	2	20
13	Kâtip ve satınalma memuru	1	20
11	Hasta kabul memuru	1	30
12	» » »	2	25
13	» » »	17	20
14	» » »	2	15
14	» » » yardımcısı	1	20
12	Başmubassır	1	25
13	Muhassır	9	20
14	»	14	15
14	İmam ve gassal	25	15
12	Etüv memuru ve makinist	1	25
13	» » »	1	20
	Sıhhat İşleri Kâtipleri		
12	Birinci sınıf kâtip	20	25
13	İkinci » »	55	20
14	Üçüncü » »	126	15
	İstanbul Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü Bürosu		
9	Şef	1	40
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	İkinci »	1	30
12	Dosya memuru	1	25
11	Mutemet ve mubayaa memuru	1	30
12	Ambar memuru	1	25
12	Muamelât memuru	1	25
13	Sevk memuru	1	20
12	Ayniyat mutemedi	1	25
13	Kâtip	3	20
14	»	4	15
13	Satınalma komisyonu kâtibi	1	20
	Yatılı Tıp Öğrenci Yurdu (İstanbul)		
4	Müdür	1	90
7	» muavini	1	60
10	İdare tabibi	17	35
11	Yönetim memuru	1	30
14	» » yardımcısı	1	15
10	Eczacı ve kitaplık memuru (Revir için)	1	35
10	Büro şefi	1	35
11	Hesap memuru	1	30
13	Ambar »	1	20

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
12	Mutemet ve satınalma memuru	1	25
12	Ayniyat mutemedi	1	25
13	Kiler memuru	1	20
13	Kâtip	1	20
14	»	2	15
	Yatılı Tıp Öğrenci Yurdu (Ankara)		
5	Müdür	1	80
7	İdare tabibi	1	60
10	» »	4	35
10	Yönetim memurur	1	35
12	Mutemet ve satınalma memuru	1	25
12	Ayniyat mutemedi	1	25
12	Ambar memuru	1	25
13	Depo memuru	1	20
14	Kâtip	2	15
13	Dosya memuru	1	20
	Sağlık Memurları ve Komiserleri Okulları		
6	Müdür (Tabip)	2	70
7	» »	1	60
8	Öğretmen	12	50
9	»	3	40
12	Yardımcı öğretmen	9	25
12	Yönetim memuru ve ayniyat mutemedi	3	25
13	Kâtip	3	20
13	Mutemet ve satınalma memuru	3	20
13	Depo ve ambar memuru	3	20
	Sağır, Dilsiz ve Körler Müessesesi		
6	Müdür (Mütehassıs)	1	70
9	Müdür muavini (Mütehassıs)	1	40
7	Öğretmen	1	60
10	»	1	35
11	»	3	30
13	»	1	20
14	»	3	15
14	Yardımcı öğretmen	2	15
13	Yönetme memuru	1	20
13	Ayniyat mutemedi	1	20
13	Mutemet ve satınalma memuru	1	20
14	Depo ve ambar memuru	1	15
13	Kâtip	1	20

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Ebe Öğrenci Yurdu		
13	Müzakereci ebe	2	20
14	Nezaretçi ebe	1	15
14	Aynıyat mutemedi	1	15
14	Kâtip ve satınalma memuru	1	15
	Sıhhi müzeler		
5	Müdür (Mütehassıs)	1	80
7	Müdür muavini	1	60
8	Mulaj mütehassısı	1	50
13	Hesap ve aynıyat memuru	1	20
11	Müze memuru	1	30
12	Kâtip ve aynıyat mutemedi	1	25
	Muayene ve Tesellüm Komisyonu		
5	Başkan	1	80
6	Üye	1	70
7	» (Muayene ve tesellüm memuru)	1	60
11	Kâtip	1	30
	Doğum ve Çocuk Bakımevleri		
4	Doğum mütehassısı	1	90
5	» »	4	80
6	» »	1	70
7	» »	11	60
8	» »	3	50
9	» » muavini	2	40
5	Çocuk hastalıkları mütehassısı	1	80
6	» » »	4	70
7	» » »	10	60
11	Asistan	4	30
11	Başhemşire (Ebe)	5	30
13	Hemşire	16	20
12	Ebe	8	25
13	»	16	20
11	Yönetim mmeuru	3	30
12	Aynıyat mutemedi ve ambar memuru	3	25
13	» » »	6	20
14	» » »	7	15
12	Mutemet ve mubayaa memuru	3	25
13	Kâtip ve mutemet	7	20
14	» »	7	15
13	»	2	20

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
7	Doğum mütehassısı (Köy ebe mektepleri için)	11	60
12	Müzakereci ebe (Köy ebe mektepleri için)	26	25
	Sıtma Savaş Bölge Başkanlıkları		
4	Sıtma savaş bölge başkanı	17	90
5	» » »	5	80
6	» » »	5	70
6	Lâboratuvar şefi [*]	8	70
7	Lâboratuvar şefi [*]	8	60
5	Sıtma savaş tabibi	1	80
7	» » »	40	60
8	» » »	70	50
9	» » »	68	40
10	» » »	71	35
11	Sürfe ve toprak işleri kontrol memuru	3	30
12	» » » »	10	25
13	» » » »	14	20
12	Kâtip ve ayniyat mutemedi	10	25
13	» » »	17	20
13	Kâtip	5	20
14	»	5	15
12	Sıtma savaş memuru	250	25
13	» » »	250	20
	Adana Sıtma Enstitüsü		
4	Müdür	1	90
5	Lâboratuvar şefi	1	80
7	Antimolog	1	60
10	Asistan	1	35
12	Ayniyat mutemedi	1	25
13	Kâtip	1	20
	Adana Sıtma Hastanesi (Enstitüye bağlı)		
8	Tabip	1	50
13	Hemşire	1	20
	Seyyar Sıtma Hastaneleri		
7	Tabip	1	60
8	»	3	50
9	»	2	40

[*] *Başkan muavinliğini de yapar.*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
12	Kâtip ve mutemet	6	25
13	Sağlık memuru	6	20
	Deri ve Tenasül Hastalıkları Muayene ve Tedavi Evleri		
5	Tabip (Mütehassıs)	2	80
8	» »	2	50
13	Hemşire (Ebe)	2	20
13	Sağlık memuru	7	20
13	Kâtip ve ayniyat mutemedi	2	20
	Frengi Savaş Kurulları		
5	Başkan (Tabip)	6	80
7	Savaş tabibi	6	60
8	» »	11	50
7	Lâboratuvar şefi	3	60
12	Gezici sağlık memuru	10	25
13	» » »	51	20
14	» » »	40	15
13	Kâtip ve muamelât memuru	1	20
14	Kâtip ve ayniyat mutemedi	6	15
	Frengi Bucak Tedavi merkezleri		
13	Sağlık memuru	25	20
	Verem Savaş Dispanserleri		
5	Tabip (Mütehassıs)	2	80
6	Tabip	3	70
7	»	7	60
8	»	1	50
10	»	2	35
6	Röntgen mütehassısı	1	70
11	Ziyaretçi başhemşire	4	30
12	» »	3	25
12	Ziyaretçi hemşire	12	25
13	Hemşire	12	20
12	Kâtip ve ayniyat mutemedi	7	25
10	Asistan	4	35
	Trahom Savaş Kurulları		
3	Savaş başkanı	1	100
4	» »	1	90
5	Mütehassıs (Tapip)	4	80
6	» »	2	70

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
7	Tabip	12	60
8	»	28	50
11	Asistan	1	30
12	Ziyaretçi hemşire	3	25
14	Hemşire	16	15
12	Sağlık memuru	6	25
13	» »	80	20
14	» »	41	15
11	Başkâtip ve ayniyat mutemedi	2	30
13	Kâtip ve ayniyat mutemedi	9	20
14	» » »	10	20
13	Kâtip	1	20
	Köy Sağlık Memurları Öğretmenleri		
5	Öğretmen	4	80
6	»	13	70

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Ankara Zührevi Hastalıklar Hastanesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	80
7	» »	1	60
13	Hemşire (Ebe)	1	20
14	» »	1	15
13	Ayniyat mutemedi	1	20
13	Kâtip	1	20
	Hastabakıcı ve Laborant Yetiştirme Okulları		
8	Müdür (Tabip)	7	50
9	Öğretmen	49	40
11	Yardımcı öğretmen	28	30
9	Talim hemşiresi	7	40
	Köy Sağlık Teşkilâtı		
14	Köy ebesi	800	15

CETVEL [2]

Hastaneler ve sağlık kurumları ek görev tazminatları

Görevin çeşidi	Sayı	Lira
Afyon Karahisar Hastanesi Baştabibi	1	50
Ankara Nümune Hastanesi Baştabibi	1	400
Antakya Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Balta Limanı Kemik ve Mafsal Veremi Hastanesi Baştabibi	1	75
Bilecik Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Bolu Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Çankırı Devlet Hastanesi Baştabibi	1	50
Çoruh Devlet Hastanesi Baştabibi	1	50
Çorum » » »	1	100
Diyarbakır Nümune Hastanesi Baştabibi	1	100
Elâzığ Cüzzam Hastanesi Baştabibi	1	100
Elâzığ Emrazı Akliye ve Asabiye Hastanesi Baştabibi	1	100
Elâzığ Devlet Hastanesi Baştabibi	1	100
Edirne » » »	1	75
Erzincan » » »	1	75
Erzurum Nümune Hastanesi Baştabibi	1	100
Gümüşane Devlet Hastanesi Baştabibi	1	40
Haydarpaşa Emrazı Sâriye ve İstilâiye Hastanesi Baştabibi	1	100
Haydarpaşa Nümune Hastanesi Baştabibi	1	300
Heybeliada Verem Sanatoryumu Baştabibi	1	300
İskenderun Devlet Hastanesi Baştabibi	1	40
İstanbul Akıl Hastanesi Baştabibi	1	300
İstanbul Çocuk Htasnesi Baştabibi	1	140
İstanbul Kuduz Tedavi Müessesesi Baştabibi	1	75
İzmir Çocuk Hastanesi Baştabibi	1	100
İzmir Emrazi Sariye ve İstilâiye Hastanesi Baştabibi	1	75
Kastamonu Devlet Hastanesi Baştabibi	1	100
Kayseri Devlet Hastanesi Baştabibi	1	50
Malatya Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Manisa Emrazi Akliye Hastanesi Baştabibi	1	100
Rize Devlet Hastanesi Baştabibi	1	40
Sivas Nümune Hastanesi Baştabibi	1	100
Şebin Karahisar Devlet Hastanesi Baştabibi	1	75
Tokad Devlet Hastanesi Baştabibi	1	60
Trabzon Nümune Hastanesi Baştabibi	1	300
Yozgad Devlet Hastanesi Baştabibi	1	100
Zonguldak Devlet Hastanesi Baştabibi	1	100
Doğum ve Çocuk Bakımevleri		
Baştabip	3	100
Baştabip	4	75
»	2	50
»	9	40
Etimesğ Nümune Sağlık Dispanseri Baştabibi	1	40
Deri ve Tenasül Hastalıkları Muayene ve Tedavievleri		
Baştabip	2	40
Verem Savaş Dispanserleri		
Baştabip	7	40
Trahom Savaş Hastaneleri		
Baştabip	4	40
Sağlık Merkezleri Tabipleri		
Tabip	11	60

CETVEL [3]

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	MERKEZ KURULUŞU		
	Eczacılık ve Müstahzarlar Genel Müdürlüğü		
5	Mütehassıs (Tabip veya eczacı)	1	80
10	Mümeyyiz	1	35
	Uyuşturucu Maddeler ve Uluslararası İşler Şubesi		
5	Mütehassıs mütercim	1	80
	Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü		
5	Genel Müdür muavini (Tabip)	1	80
	Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Serum Çiftliği		
5	Müdür	1	80
6	Tarım mütehessısı	1	70
6	Veteriner	1	70
11	Hayvan sağlık memuru	1	30
10	Ayniat mutemedi	1	35
12	Mubayaa memuru	1	25
12	Ambar memuru	1	25
13	Kâtip	1	20
	İLLER KURULUŞU		
	Sağlık memurları		
13	Üçüncü sınıf sağlık memuru	120	20
	Yatılı Tıp Öğrenci Yurdu (Ankara)		
10	İdare tabibi	2	35
	Sağır, Dilsiz ve Körler Müessesesi		
6	Müdür (Mütehassıs)	1	70
	Doğum ve Çocuk Bakımevleri		
7	Doğum mütehassısı (Köy ebe mektepleri için)	5	60
12	Müzakereci ebe (Köy ebe mektepleri için)	15	25
	Sıtma Savaş Bölgeleri Başkanlıkları		
12	Sıtma savaş memuru	50	25
12	» » »	50	20
	Adana Sıtma Enstitüsü		
7	Antimolog	1	60
	Köy Sağlık teşkilâtı		
14	Köy ebesi	200	15